
Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu attīstības programma

2011. - 2018.gadam

I daļa –
Esošās situācijas un SVID
analīze

PROJEKTS

Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Saturs

<i>Lietotie saīsinājumi</i>	3
<i>Izmantoto terminu skaidrojums</i>	4
<i>Tiesiskais ietvars un attīstības plānošanas dokumenti</i>	6
<i>I ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE</i>	18
<i>1. Kurzemes reģiona sociālekonomiskais raksturojums</i>	18
1.1. Teritorija	18
1.2. Iedzīvotāji.....	18
1.2.1. Iedzīvotāju skaits, blīvums un nacionālais sastāvs	18
1.2.2. Iedzīvotāju vecumstruktūra.....	20
1.2.3. Iedzīvotāju dabiskā un mehāniskā kustība	21
1.2.4. Nodarbinātība.....	22
1.2.5. Mājsaimniecības	23
1.2.6. Ieņēmumi	24
1.2.7. Iedzīvotāju izglītības līmenis.....	26
1.2.8. Iedzīvotāju veselības stāvoklis.....	27
1.2.9. Citi faktori, kas var ietekmēt sociālo pakalpojumu pieprasījumu	31
<i>2. Sociālie pakalpojumi Kurzemes reģionā</i>	32
2.1. Sociālie dienesti	32
2.2. Sociālā aprūpe	38
2.2.1. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas bērniem.....	38
2.2.2. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pieaugušajiem	45
2.2.3. Aprūpe mājās.....	54
2.2.4. Dienas aprūpes centri.....	57
2.3. Sociālā rehabilitācija	59
2.3.1. Pusceļa māja	60
2.3.2. Grupu dzīvokļi.....	60
2.3.3. Krīzes centri	62
2.3.4. Naktspatversmes un patversmes	64
2.3.5. Sociālā rehabilitācija personām ar redzes traucējumiem	68
2.3.6. HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumi	69
2.3.7. Sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietuši bērniem viņu dzīvesvietā 70	
2.4. Citi pakalpojumi	71
2.4.1. Atbalsta centri	71
2.5. Kurzemes reģiona sadarbība ar citu plānošanas reģionu sociālo pakalpojumu sniedzējiem	73
<i>6. SVID analīze</i>	76
PIELIKUMI	78

Lietotie saīsinājumi

AIDS	Acquired immunodeficiency syndrome (iegūtais imūndeficīta sindroms)
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
HIV	Human immunodeficiency virus (Imūndeficīta vīruss)
km ²	kvadrātkilometrs
LM	Labklājības ministrija
LPD SD	Liepājas pilsētas domes Sociālais dienests
LR	Latvijas Republika
Ls	Latvijas lats
MK	Ministru kabinets
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SAC	Sociālās aprūpes centrs
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SRC	Sociālās rehabilitācijas centrs
VDEĀVK	Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisija
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VSAC	Valsts sociālās aprūpes centrs
u.c.	un citi
u.tml.	un tamlīdzīgi

Izmantoto terminu skaidrojums

Aprūpe mājās — pakalpojumi mājās pamatvajadzību apmierināšanai personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt.

Alternatīvs sociālās pakalpojums – sociālais pakalpojums, kas tiek nodrošināts pēc iespējas tuvāk klienta dzīvesvietai (piemēram, alternatīvs sociālais pakalpojums ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem institūcijās ir aprūpes mājās pakalpojums).

Attālinātais klientu pieņemšanas punkts – sociālā darbinieka klientu pieņemšanas vieta, kas atrodas ārpus sociālā dienesta galvenās atrašanās vietas novada teritorijā vai pilsētas mikrorajonā.

Biedrība - brīvprātīga personu apvienība, kas nodibināta, lai sasniegtu statūtos noteikto mērķi, kam nav peļņas gūšanas rakstura.

Cilvēku tirdzniecības upuris — persona, kura atzīta par cietušo noziedzīgā nodarījumā ar cilvēku tirdzniecību vai kurai Valsts policija izsniegusi izziņu, ka tā ir cietusi cilvēku tirdzniecībā ārvalstī, kā arī persona, kuru par atbilstošu cilvēku tirdzniecības upura kritērijiem atzinis sociālo pakalpojumu sniedzējs.

Dienas aprūpes centrs — institūcija, kas dienas laikā nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas personām ar garīga rakstura traucējumiem, personām ar invaliditāti, bērniem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, kā arī personām, kuras sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.

Džini koeficients ir statistiskās dispersijas mērīšanas veids, ko izmanto, lai mērītu ienākumu nevienādo sadalījumu, proti, tas raksturo pastāvošo vienlīdzību vai nevienlīdzību ienākumu sadalē un tas tiek definēts kā attiecība ar vērtībām starp 0 un 1: zems Džini koeficients norāda līdzvērtīgāku ienākumu vai īpašumu sadalījumu, kamēr augsts Džini koeficients norāda uz nevienādu sadalījumu. 0 atbilst perfektam sadalījumam (visiem ir vienādi ienākumi) un 1 atbilst perfektai nevienlīdzībai (kur vienai personai ir visi ienākumi, bet citiem ienākumu nav).

Ekvivalents patērētājs - aprēķina vienība, kas ļauj salīdzināt mājsaimniecību ienākumu līmeni, ņemot vērā mājsaimniecības lielumu un sastāvu. Pirmais pieaugušais tiek pielīdzināts 1.0, katrs nākamais mājsaimniecības loceklis vecumā no 14 gadiem un vecāks - 0.5, bet katrs bērns jaunāks par 14 gadiem - 0.3.

Funkcionālais traucējums — slimības, traumas vai iedzimta defekta izraisīts fiziska vai garīga rakstura traucējums, kas ierobežo personas spējas strādāt, aprūpēt sevi un apgrūtina personas iekļaušanos sabiedrībā.

Garīga rakstura traucējums — psihiska saslimšana un garīgās attīstības traucējums, kas ierobežo personas spējas strādāt un aprūpēt sevi, kā arī apgrūtina personas iekļaušanos sabiedrībā.

Grupu māja (dzīvoklis) — atsevišķs dzīvoklis vai māja, kurā personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija — sociālā institūcija, kas nodrošina personai, kura vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nespēj sevi aprūpēt, kā arī bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem mājokli, pilnu aprūpi un sociālo rehabilitāciju.

Klients — persona, kas saņem sociālos pakalpojumus vai sociālo palīdzību.

Konsultatīvs atbalsts sociālā darba speciālistam (supervīzija) — sociālā darba speciālista darbībai paredzēts metožu kopums ar mērķi uzlabot viņa profesionālo kompetenci un sniegt viņam psiholoģisko atbalstu, lai paaugstinātu darba kvalitāti.

Naktspatversme — sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina naksmītni, vakariņas un personiskās higiēnas iespējas.

Nodibinājums (arī fonds) - mantas kopums, kurš nodalīts dibinātāja noteiktā mērķa sasniegšanai, kam nav peļņas gūšanas rakstura.

Pamatvajadzības — ēdiens, apģērbs, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība.

Patversme — sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, uzturu, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba speciālistu pakalpojumus.

Pusceļa māja — sociālās rehabilitācijas institūcija vai ilgstošas sociālās aprūpes un rehabilitācijas institūcijas struktūrvienība, kurā personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus.

Sociālā atstumtība - indivīdu vai cilvēku grupu nespēja iekļauties sabiedrībā nabadzības, nepietiekamas izglītības, bezdarba, diskriminācijas vai citu apstākļu dēļ, kā arī nespēja piekļūt pakalpojumiem un precēm, īstenot savas tiesības un izmantot iespējas, jo pastāv šķēršļi, kas to liedz, piemēram, vides nepieejamība, sabiedrības aizspriedumi, emocionālā un fiziskā vardarbība u.c.

Sociālā darba speciālists — persona, kurai ir 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktā izglītība un kura veic sociālā darbinieka, karitatīvā sociālā darbinieka, sociālā aprūpētāja, sociālā rehabilitētāja vai sociālās palīdzības organizatora profesionālos pienākumus.

Sociālais dienests — pašvaldības izveidota iestāde, kas sniedz sociālo palīdzību, organizē un sniedz sociālos pakalpojumus pašvaldības iedzīvotājiem.

Sociālais darbs — profesionāla darbība, lai palīdzētu personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus.

Sociālās aprūpes pakalpojums — pasākumu kopums, kas vērsts uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi personas dzīvesvietā — sociālie pakalpojumi, kas ir pieejami dzīvesvietā (individuāls sociālais darbs ar klientu, specializēto darbnīcu, krīzes centru, dienas aprūpes centru u.c. pakalpojumi).

Sociālās aprūpes pakalpojumi personas dzīvesvietā — pakalpojumi, kas tuvināti ģimenes videi (aprūpe mājās, pakalpojumi dienas aprūpes centrā, servisa dzīvoklis, grupu māja (dzīvoklis) u.c.).

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums — pasākumu kopums, kas vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai dzīvesvietā, vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Sociālo pakalpojumu sniedzējs — juridiska persona, kas sniedz sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas, profesionālās rehabilitācijas un sociālā darba pakalpojumus, atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām un ir reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Universālais dizains - tādu produktu, vides, programmu un pakalpojumu dizains, kurus, cik vien iespējams, visi cilvēki var izmantot bez pielāgošanas vai īpaša dizaina nepieciešamības. Universālais dizains ietver arī noteiktām personu ar invaliditāti grupām paredzētas atbalsta ierīces, ja tas ir nepieciešams.

Tiesiskais ietvars un attīstības plānošanas dokumenti

Sociālo politiku regulējošie normatīvie akti Latvijā

Latvijā ir šādi ar sociālo pakalpojumu jomu saistītie likumi, kas sakārtoti hronoloģiskā secībā:

- **29.09.1992. likums „Par invalīdu medicīnisko un sociālo aizsardzību”** (Programmas izstrādes laikā aktuālā likuma redakcija no 01.07.2009.). Likums „Par invalīdu medicīnisko un sociālo aizsardzību” nosaka personu ar invaliditāti tiesības un valsts un pašvaldību pienākumus pret personām ar invaliditāti Latvijas Republikā. Šis likums reglamentē invaliditātes noteikšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā personām ar invaliditāti sniedzama medicīniskā un sociālā palīdzība.
- **07.09.1995. likums „Par sociālo drošību”** (Programmas izstrādes laikā aktuālā likuma redakcija no 09.04.2008.). Likums „Par sociālo drošību” nosaka sociālās drošības sistēmas veidošanas un darbības principus, personu galvenās sociālās tiesības un pienākumus, to realizēšanas pamatnosacījumus, kā arī reglamentē sociālo pakalpojumu veidus, to skaitā sociālo un audzināšanas palīdzību, sekmējot sociālo taisnīgumu un sociālo drošību.
- **31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums** (Programmas izstrādes laikā aktuālā likuma redakcija no 04.02.2010.). Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums nosaka sociālā darba, karitatīvā sociālā darba, sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas, profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas un saņemšanas principus, to personu loku, kurām ir tiesības saņemt šos pakalpojumus un palīdzību, kā arī sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas un profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas un finansēšanas principus.
- **17.02.2005. likums „Par pašvaldībām”** (Programmas izstrādes laikā aktuālā likuma redakcija no 01.01.2010.). Likums „Par pašvaldībām” reglamentē Latvijas pašvaldību darbības vispārīgos noteikumus un ekonomisko pamatu, pašvaldību kompetenci, domes un tās institūciju, kā arī domes priekšsēdētāja tiesības un pienākumus, pašvaldību attiecības ar Ministru kabinetu un ministrijām, kā arī pašvaldību savstarpējo attiecību vispārīgos noteikumus. Likumā noteikts, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt iedzīvotājiem sociālo aprūpi, vietas pansionātos veciem ļaudīm, vietas mācību un audzināšanas iestādēs bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, naktsmītnes bezpajumtniekiem, gādāt par aizgādību, aizbildnību, adopciju un bērnu personisko un mantisko tiesību un interešu aizsardzību u.c.
- **19.06.1998. Bērnu tiesību aizsardzības likums** (Programmas izstrādes laikā aktuālā likuma redakcija no 07.04.2010.). Bērnu tiesību aizsardzības likuma uzdevums ir noteikt bērna tiesību, brīvības un to aizsardzību, ņemot vērā, ka bērnam, kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai, vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šis likums regulē arī pamatnosacījumus, saskaņā ar kuriem kontrolējama bērna uzvedība un nosakāma viņa atbildība, tas reglamentē vecāku un citu fizisko un juridisko personu, kā arī valsts un pašvaldību tiesības, pienākumus un atbildību par bērna tiesību nodrošināšanu, nosaka bērna tiesību aizsardzības sistēmu un tās darbības tiesiskos principus.
Bērna tiesību aizsardzība ir valsts politikas sastāvdaļa. Valsts un pašvaldības organizē un kontrolē bērna tiesību aizsardzību visā valsts teritorijā.

Latvijā tiek izstrādāts jauns sociālo politiku regulējošs normatīvais akts – Invaliditātes likums. 2009.gada janvārī ir izstrādāts Invaliditātes likuma projekts, kas tiek sagatavots izskatīšanai Saeimā 3.lasījumā. Invaliditātes likuma projektā galvenā vērība vērsta uz invaliditātes profilaksi, kvalitatīvāku rehabilitāciju un modernāku invaliditātes noteikšanas sistēmu.

Turpmāk Programmā lietotās atsauces pamatojoties uz augstāk minēto likumu aktuālajām redakcijām.

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un palīdzības likumā ir noteikti valsts un pašvaldības pienākumi sociālo pakalpojumu nodrošināšanā, kas uzskaitīti zemāk.

Valsts pienākumi sociālo pakalpojumu nodrošināšanā

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un palīdzības likuma 13.pants nosaka valsts pienākumus sociālo pakalpojumu sniegšanā. Atbilstoši ikgadējā valsts budžeta likumā piešķirtajiem līdzekļiem jānodrošina šādi sociālie pakalpojumi:

- 1) Invalīdu profesionālā rehabilitācija.
- 2) Redzes un dzirdes invalīdu sociālā rehabilitācija. Noteiktos pakalpojumus sniedz Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība.
- 3) No vardarbības cietušo bērnu sociālā rehabilitācija. Noteiktos pakalpojumus sniedz Latvijas Bērnu fonds.
- 4) No vardarbības cietušo pilngadīgo personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumi. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu veidu, apjomu, saturu, pakalpojumu saņemšanas nosacījumus un piešķiršanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Sociālā pakalpojuma sniegšana tiks uzsākta tikai no 2011.gada 1.janvāra.¹
- 5) Sociālā rehabilitācija attiecīgās institūcijās pilngadīgām personām un bērniem, kuriem ir izveidojusies atkarība no narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošām vielām.
- 6) Tehniskie palīgīdzekļi. Redzes un dzirdes invalīdiem noteiktos tehniskos palīgīdzekļus — tiftotēniku un surdotēniku — nodrošina Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība. Invalīdu profesionālajai rehabilitācijai noteiktos tehniskos palīgīdzekļus sniedz valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Nacionālais rehabilitācijas centrs "Vaivari"".
- 7) Personām ar funkcionāliem traucējumiem darbspējīgā vecumā - sociālās rehabilitācijas pakalpojumi sociālās rehabilitācijas iestādēs. Funkcionālo traucējumu sarakstu apstiprina Ministru kabinets.
- 8) Cilvēku tirdzniecības upuru sociālā rehabilitācija. Sociālās rehabilitācijas saņemšanas kārtību un kritērijus personas atzīšanai par cilvēku tirdzniecības upuri nosaka Ministru kabinets.
- 9) Atbalsta programma ar celiakiju slimajiem bērniem, kuriem nav noteikta invaliditāte. Atbalsta apjomu un nosacījumus tā saņemšanai nosaka Ministru kabinets.
- 10) Atbalsts profesionāla sociālā darba ieviešanai un attīstībai pašvaldībās. Atbalsta veidu, apjomu un nosacījumus tā saņemšanai nosaka Ministru kabinets.
- 11) Vardarbību veikušo personu sociālās rehabilitācijas pakalpojumi. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu veidu, apjomu, saturu, pakalpojumu saņemšanas nosacījumus un piešķiršanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Sociālā pakalpojuma sniegšana tiks uzsākta tikai no 2011.gada 1.janvāra.²

No valsts budžeta finansē ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumus:

- 1) personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras šajās institūcijās ievietotas līdz 2003.gada 1.janvārim;
- 2) pilngadīgām neredzīgām personām un personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem;
- 3) bērniem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vecumā no četriem līdz astoņpadsmit gadiem;
- 4) bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem vecumā līdz diviem gadiem un bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem vecumā līdz četriem gadiem.

Valsts piedalās personām ar garīga rakstura traucējumiem paredzēto dienas centru finansēšanā un atbilstoši ikgadējā valsts budžeta likumā piešķirtajām apropriācijām atbalsta un finansē citas programmas jaunu sociālo pakalpojumu veidu attīstīšanai pašvaldībās.

Valsts piedalās personām ar garīga rakstura traucējumiem paredzēto grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un aprīkošanas finansēšanā to izveidošanas gadā 50 procentu apmērā atbilstoši ikgadējā valsts budžeta likumā piešķirtajām apropriācijām. Kritērijus grupu māju (dzīvokļu) un pusceļa māju izveidošanas un aprīkošanas izdevumu noteikšanai, kā arī valsts līdzfinansējuma piešķiršanas un līdzfinansēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

¹ www.lm.gov.lv

² www.lm.gov.lv

Pašvaldības pienākumi sociālo pakalpojumu nodrošināšanā

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un palīdzības likumā noteikti pašvaldības pienākumi sociālo pakalpojumu sniegšanā:

- 1) Pašvaldībai, kuras teritorijā persona reģistrējusi savu pamatdzīvesvietu, ir pienākums nodrošināt personai iespēju saņemt tās vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus.
- 2) Ja pašvaldība no fiziskajām personām vai institūcijām saņēmusi informāciju par personu, kurai varētu būt nepieciešams sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas pakalpojums, pašvaldībai ir pienākums 07.09.1995. likumā "Par sociālo drošību" noteiktajā kārtībā pārbaudīt saņemto informāciju, izvērtēt personas vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem un informēt šo personu vai tās likumisko pārstāvi par tiesībām un iespējām saņemt sociālos pakalpojumus, kā arī kārtību, kādā sociālie pakalpojumi saņemami.
- 3) Ja nepieciešams, personu, kura ir bez mājokļa, ar naktspatversmi vai patversmi, informāciju un konsultācijām, kā arī ar vienreizēju materiālu palīdzību nodrošina pašvaldība, kuras teritorijā šī persona atrodas. Par Naktspatversmes vai krīzes centra pakalpojuma nodrošināšanu klientam, lemj minēto sociālo pakalpojumu sniedzējs, pie kā klients vēršas.
- 4) Pašvaldības, kuras nav izveidojušas nepieciešamos sociālo pakalpojumu sniedzējus, slēdz līgumus ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem savā teritorijā vai ar citām pašvaldībām par minēto sociālo pakalpojumu sniegšanu un samaksu. Šie sociālie pakalpojumi pilnībā vai daļēji tiek finansēti no pašvaldības budžeta.
- 5) Ja persona vēlas saņemt sociālo pakalpojumu, kas tiek finansēts no valsts budžeta, pašvaldības pienākums ir nodrošināt personas dzīves apstākļu apsekošanu un vajadzību novērtēšanu, ko veic sociālā darba speciālists. Ja persona vēlas saņemt valsts finansētu tehnisko palīgīdzekli, dzīves apstākļu apsekošana netiek veikta.
- 6) Pašvaldībai ir pienākums nodrošināt konsultatīvu atbalstu pašvaldības sociālā dienesta un tās izveidoto sociālo pakalpojumu sniedzēju sociālā darba speciālistiem.
- 7) Pašvaldība nodrošina nepieciešamos sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kurām pēc patstāvīgas dzīves iemaņu apgūšanas sociālās rehabilitācijas programmas ietvaros nav nepieciešama pakalpojumu sniegšana ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās un kurām pakalpojumu sniegšana pārtraukta. Lēmumu par sociālā pakalpojuma sniegšanas pārtraukšanu (gadījumos, kad: 1) persona apdraud citu personu veselību, dzīvību vai sistemātiski pārkāpj noslēgtā līguma noteikumus, 2) personai rehabilitācijas rezultātā vairs nav nepieciešami ilgstošas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojumi un tos var nomainīt ar pakalpojumiem dzīvesvietā; 3) persona lūdz pārtraukt pakalpojumu sniegšanu) pieņem attiecīgās institūcijas vadītājs, ja pašvaldība, no kuras budžeta tiek apmaksāts šis pakalpojums vai kuras administratīvajā teritorijā persona dzīvo pirms iestāšanās institūcijā, ir rakstveidā apliecinājusi, ka attiecīgajai personai tiks nodrošināta izmitināšana šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā.

Pašvaldība nodrošina nepieciešamos sociālās aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, kurām pēc patstāvīgas dzīves iemaņu apgūšanas sociālās rehabilitācijas programmas ietvaros nav nepieciešama pakalpojumu sniegšana ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās un kurām pakalpojumu sniegšana pārtraukta, jo nepieciešamais pakalpojuma apjoms pārsniedzis aprūpei mājās vai dienas aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā noteikto apjomu.

Pamatojoties uz 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 10.pantu, lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un pakalpojumu administrēšanu, katra pašvaldība izveido pašvaldības iestādi — sociālo dienestu.

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 17.panta pirmā daļā noteikts, ka sociālos pakalpojumus šajā likumā minētajos gadījumos drīkst sniegt tikai tāds sociālo pakalpojumu sniedzējs, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām un ir reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Eiropas Savienība (ES) ar konvenciju un direktīvu palīdzību nosaka galvenās vadlīnijas un minimālos standartus sociālās politikas jomā. Katras dalībvalsts ziņā ir risināt sociālās problēmas riska grupās nonākušajiem iedzīvotājiem, ar normatīvo aktu palīdzību garantējot sociālos pakalpojumus.³ ES līmeņa politikas plānošanas dokumenti sociālā jomā uzskaitīti hronoloģiskā secībā.

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvības aizsardzības konvencija (parakstīta 1950.gada 4.novembrī). Tā nosaka, ka ikvienam indivīdam ir tiesības un brīvība, kas var pastāvēt, un valstij tā obligāti jāievēro attiecībā uz katru tās jurisdikcijā esošu personu. Konvencija arī garantē tiesības uz dzīvību, aizsardzību pret spīdzināšanu un necilvēcīgu izturēšanos, tiesības uz brīvību un drošību, taisnīgu tiesu, cieņu pret privāto un ģimenes dzīvi un korespondenci, vārda brīvību (ieskaitot preses brīvību), domu, apziņas un reliģijas brīvību un pulcēšanās un biedrošanās brīvību.⁴

Eiropas Kopienas Sociālā Harta (parakstīta 1961.gadā, stājās spēkā 1963.gadā). Tajā tika iekļauti jautājumi par drošību un veselību darbā, maksimālo darba dienas ilgumu, strādājošo līdzdalību uzņēmuma vadīšanā un dzimumu vienlīdzību, tiesībām uz darbu, tiesībām uz profesionālo orientāciju un izglītību, nediskrimināciju darbā, piespiedu darba aizliegumu, tiesībām apvienoties arodot organizācijās, tiesībām izvirzīt kolektīvas prasības, sieviešu un vīriešu tiesībām saņemt vienlīdzīgu samaksu par vienlīdzīgu darbu. Sociālās aizsardzības tiesības ietver tiesības uz veselības aizsardzību un sociālo apdrošināšanu.⁵

ES sociālās politikas pamatnostādnes (pieņemtas 1993.gadā un 1994.gadā), liekot pamatus demokrātiskai, uz indivīda tiesībām un vienādu iespēju un tiesību visiem, un sociālo labklājību balstītai sociālajai sistēmai Eiropā. Savukārt 1994.gadā Eiropas Komisija publicēja Eiropas Sociālās politikas koncepciju, kā galvenos nākotnes mērķus, iekļaujot nodarbinātības un likumdošanas sociālās politikas jomā attīstību.

Lisabonas stratēģija (apstiprināta Lisabonā 2000.gada 23.-24.martā). Lisabonas stratēģija paredz desmit gadu laikā padarīt ES ekonomiku par konkurētspējīgāko un dinamiskāko ekonomiku pasaulē. Tā definē ES stratēģiskos mērķus un uzdevumus, kas paveicami, lai veicinātu ekonomisko attīstību un nodarbinātību, vienlaicīgi ņemot vērā sociālās iekļaušanas un ilgtspējīgas attīstības apsvērumus.⁶

2000.gadā Lisabonā tika noteikts jauns ES attīstības stratēģiskais mērķis: līdz 2010.gadam panākt, lai ES kļūtu par viskonkurētspējīgāko un dinamiskāko, uz zināšanām balstītas ekonomikas reģionu pasaulē, kas spējīga nodrošināt noturīgu izaugsmi ar vairāk un labākām darba vietām un lielāku sociālo saliedētību.

Šobrīd Eiropas Savienības sociālās politikas mērķi ir šādi:

- veicināt nodarbinātību, sasniegt nodarbinātības līmeni 70% apmērā līdz 2010.gadam;
- veicināt arvien pieaugošu darba produktivitāti un kvalitāti;
- padarīt pieejamāku darba tirgu, tai pašā laikā ņemot vērā darbam nepieciešamo kompetenci;
- pievērst vairāk uzmanības izglītībai un apmācībai mūža garumā;
- palielināt nodarbinātību pakalpojumu sektorā;
- nodrošināt efektīvu, Eiropas konkurētspējai atbilstošu sociālo politiku;
- sekmēt vienlīdzīgas iespējas visos aspektos, cīnoties pret ksenofobiju, rasismu un diskrimināciju pret sievietēm un personām ar invaliditāti.

Eiropas Savienības Ilgtspējīgas attīstības stratēģija (apstiprināta Gēteborgas Eiropadomē 2001.gada jūnijā). Stratēģija papildina Lisabonas stratēģiju un attiecas uz pasākumiem, kas ir vērsti uz Eiropas iedzīvotāju labklājību apstākļos. No septiņiem svarīgākajiem uzdevumiem, uz sociālo jomu attiecināmi šādi: 1) veicināt labu sabiedrības veselību bez diskriminējošiem nosacījumiem un uzlabot aizsardzību pret veselības apdraudējumu; 2) radīt sabiedrību, kas balstās uz sociālo iekļaušanu, ņemot vērā solidaritāti starp paaudzēm un paaudzes ietvaros, un nodrošināt un paaugstināt iedzīvotāju dzīves kvalitāti kā priekšnosacījumu individuālai ilgtermiņa labklājībai.⁷ Atjaunotā Eiropas Savienības Ilgtspējīgas attīstības stratēģija pieņemta 2006.gada jūnijā.

Lisabonas līgums (apstiprināts Lisabonā 2007.gada 13.decembrī, stājies spēkā 2009.gada 1.decembrī). Lisabonas līgums sniedz tiesisko regulējumu vairākos virzienos un viens no tiem ir „Politika labākai dzīvei”. Tās sadaļā „Publiskie pakalpojumi”, kurā ir noteikts, ka kopīgās vērtības sabiedrisko pakalpojumu jomā ir šādas:

- valsts, reģionālo un vietējo iestāžu būtiskā nozīme un lielā rīcības brīvība, nodrošinot, pasūtot un organizējot, sabiedriskus pakalpojumus, lai, cik vien iespējams, ievērotu patērētāju vajadzības;

³ www.lm.gov.lv

⁴ www.lm.gov.lv

⁵ www.lm.gov.lv

⁶ www.em.gov.lv

⁷ <http://europa.eu>

- daudzo sabiedrisko pakalpojumu dažādība un atšķirīgās patērētāju vajadzības un izvēles, ko var radīt atšķirīgs ģeogrāfiskais stāvoklis un sociālie un kultūras apstākļi;
- augsts kvalitātes, drošības un pieejamības līmenis, vienlīdzīga attieksme un vispārējas piekļuves un patērētāju tiesību veicināšana.⁸

Nacionāla līmeņa sociālo pakalpojumu politikas plānošanas dokumenti

Saskaņā ar LR Labklājības ministrijas publicēto informāciju, ir izstrādātas šādas pamatnostādnes, koncepcijas un citi dokumenti, kas ietekmē sociālo pakalpojumu jomu, tajā skaitā Kurzemes plānošanas reģiona sociālo pakalpojumu programmas 2011. – 2018.gadam izstrādi:

- **Sociālās labklājības sistēmas reformu projekts „Sociālās palīdzības sistēmas administrēšana” – Baltā grāmata** (akceptēts ar LR MK 13.05.1997. protokolu Nr.27, 36.§). Projekts uzsākts Latvijā 1995.gadā un darba rezultāts – attīstības mērķu, stratēģijas un uzskatu kopums, kas balstīts uz esošās situācijas izvērtējuma un nākotnes izvirzītajām prasībām. Tika novērtēts sociālās palīdzības sistēmas darbs un izvirzīto mērķu sasniegšanas iespējas, identificētas sistēmas vājākās vietas. Novērtējuma rezultāti izmantoti sociālās labklājības sistēmas optimizēšanai un attīstības prognozēm, kā arī nākotnes modeļa veidošanai.
- **Profesionāla sociālā darba attīstības programma 2005. - 2011.gadam** (ietver arī īstenošanas plānu) (atbalstīta ar LR MK 28.06.2005. rīkojumu Nr.413). Tās mērķis ir veicināt profesionāla sociālā darba attīstību valstī, tādējādi nodrošinot iedzīvotājiem iespēju saņemt kvalitatīvus un viņu vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus.
- **Programma sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstībai personām ar garīga rakstura traucējumiem 2009. – 2013.gadam** (ietver arī īstenošanas plānu) (atbalstīta ar LR MK 05.03.2009. rīkojumu Nr.157). Programmas mērķis ir attīstīt personu vajadzībām atbilstošus sociālās aprūpes pakalpojumus. Programmā ietverti specifiski sociālās aprūpes pakalpojumu personām ar garīga rakstura traucējumiem attīstības pasākumi, kas tiks realizēti institūcijās, kuras nodrošina institucionālo aprūpi, kā arī institūcijām alternatīvo sociālo pakalpojumu attīstību veicinošie pasākumi.
- **Latvijas Republikas valdības un Eiropas Komisijas Kopējais sociālās iekļaušanas memorands** (Pieņemts un apstiprināts ar 17.06.2004. likumu „Par Kopējo sociālās iekļaušanas memorandu (Latvija)”). Memoranda mērķis ir sagatavot valsti pilnīgai dalībai ar atvērtās koordinācijas metodi par sociālās iekļaušanas jautājumiem iestāšanās brīdī. Memorandā ir definēti galvenie mērķi nabadzības un sociālās atstumtības jautājumu risināšanai, prezentēti lielākie politiskie pasākumi, ko veikusi Latvija uz vienošanās pamata, veidojot valsts politiku saskaņā ar ES kopējiem mērķiem, un noteiktas galvenās politiskās jomas, kurās turpināt tālāku monitoringu un politikas izvērtēšanu.
- **Ziņojums par nacionālo sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2008. - 2010.gadam** (ietver sociālās iekļaušanas plānu) (pieņemts zināšanai, LR MK 07.10.2008. protokols Nr.72, 47.§). Tā mērķis ir veicināt efektīvāku sociālās aizsardzības jomā īstenoto politiku koordināciju, kas panākams, izstrādājot saskaņotas politikas sociālās iekļaušanas, pensiju un veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes jomās. Ziņojumā sniegta situācijas raksturojums, atspoguļojot ekonomisko, demogrāfisko, kā arī migrācijas situāciju valstī, un sniegta stratēģiskā pieeja sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas politiku savstarpējai mijiedarbībai, kā arī noteikti prioritārie uzdevumi sociālās iekļaušanas jomā 2008.-2010.gada periodā, identificējot kvantificētus mērķus un pasākumus mērķu sasniegšanai un uzdevumu īstenošanai.
- **Invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādnes 2005. - 2015.gadam** (atbalstītas ar LR MK 10.08.2005. rīkojumu Nr.544), kurā ir ietverti invaliditātes profilakses un personu ar invaliditāti sociālās aizsardzības valsts politikas pamatprincipi, mērķi un prioritātes.
- **Rīcības plāns Invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņu īstenošanai 2005.- 2015.gadam** (apstiprināts ar LR MK 19.07.2006. rīkojumu Nr.541). Tā mērķis - mazināt risku kļūt par invalīdiem personām ar draudošu invaliditāti, pilnveidot valsts sociālās aizsardzības sistēmu personām, kurām invaliditāte

⁸ <http://europa.eu>

ir noteikta, tādējādi mazinot viņu sociālās atstumtības risku, kā arī veicināt personu ar invaliditāti nodarbinātību.

- **Koncepcija „Vienādas iespējas visiem”** (ietver arī īstenošanas plānu) (akceptēta ar LR MK 30.06.1998. protokolu Nr.34, 36.§). Koncepcijas mērķis ir radīt vienlīdzīgas iespējas un novērst šķēršļus personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei, veicinot sociālo rehabilitāciju, darbspēju atjaunošanu, izglītības iegūšanu un iesaistīšanos darba tirgū, iezīmēt pamatnostādnes, lai radītu vienlīdzīgas iespējas visiem sabiedrības locekļiem veikt to lomu, kas ir normāla atkarībā no vecuma, dzimuma, sociālajiem un kultūras faktoriem katram indivīdam. Savukārt koncepcijas praktiskā puse ir noteikt nepieciešamos soļus un pasākumus, lai novērstu traucējošos faktorus un īstenotu dzīvē mērķi - radīt sabiedrību ar vienādām iespējām visiem, tai skaitā arī personām ar invaliditāti.
- **Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas plāns 2010. – 2012.gadam** (apstiprināts ar LR MK 12.10.2009. rīkojumu Nr.693). Konvencijas mērķis ir veicināt, aizsargāt un nodrošināt to, lai personas ar invaliditāti varētu pilnībā un vienlīdzīgi ar citām personām izmantot visas cilvēktiesības un pamatbrīvības un veicināt tām piemītošās cieņas ievērošanu.
- **Ziņojums par nacionālo sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas stratēģiju 2008. – 2010.gadam. Ziņojumā kā prioritārie 2008. – 2010.gadā tiek izvirzīti šādi sociālās iekļaušanas uzdevumi:** 1) Sekmēt efektīvāku līdzdalību un integrāciju darba tirgū; 2) uzlabot ienākumu atbalsta sistēmas; 3) sekmēt pieejamību kvalitatīviem pakalpojumiem.
- **Plāns ugunsdrošības stāvokļa uzlabošanai valsts sociālās aprūpes centros** (apstiprināts ar MK 25.07.2007. rīkojumu Nr.451). Plāna mērķis ir uzlabot ugunsdrošības stāvokli sociālās aprūpes centros.

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti

- **Kurzemes reģiona attīstības stratēģija (2.projekts) 2004.gads**

Kurzemes reģiona attīstības stratēģijā sociālo pakalpojumu attīstība definēta 4.reģionālajā prioritātē „Veidot augstas kvalitātes dzīves vidi, saglabāt dabas vidi un sekmēt nomaļo teritoriju attīstību”. Prioritātes 4.1. mērķis ir „Sasmērēt apdzīvoto vietu un lauku teritorijas dzīvotspēju”, pasākums 4.1.3. „Pieejas nodrošināšana augstas kvalitātes veselības aprūpes un sociālajiem pakalpojumiem”.

4.1.3. pasākuma mērķis ir nodrošināt reģiona iedzīvotājus ar kvalitatīviem sociālajiem un veselības pakalpojumiem atbilstoši to vajadzībām. Definēti ir šādi apakšmērķi:

- Izveidot sabiedriskā un privātā sektora medicīnisko un sociālo pakalpojumu reģistru.
- Izstrādāt veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu attīstības programmu.
- Sakārtot veselības un sociālās aprūpes iestāžu infrastruktūru.
- Izveidot vienotu veselības un sociālās aprūpes iestāžu tīklu atbilstoši sniegto pakalpojumu raksturam.
- Palielināt primārās veselības aprūpes pakalpojumu un sociālo pakalpojumu apjomu un kvalitāti.
- Sagatavot rīcības programmas specifiskām sociālā riska grupām.

- **Kurzemes plānošanas reģiona rīcības plāns 2010. – 2013.gadam**

Kurzemes plānošanas reģiona rīcības plānā, attiecībā uz sociālo pakalpojumu attīstību, ir definēta 2.prioritāte - „Daudzveidīgu un konkurētspējīgu pakalpojumu attīstība un to pieejamības uzlabošana reģionā.”

Viens no prioritātes rīcības virzieniem ir „Izveidot pilsētu un novadu interesēm atbilstošu, optimālu sociālās aprūpes un sociālo pakalpojumu tīklu”.

Rīcības virziena mērķis ir nodrošināt kvalitatīvus un daudzveidīgus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, veidojot savstarpējo sadarbību starp novadiem, tādējādi radot sociālekonomiski pamatotu un efektīvu sociālo pakalpojumu tīklu reģionā.

Rīcības virziens paredz šādas potenciālās darbības:

- veidot pakalpojumus, īpaši ņemot vērā iedzīvotāju novecošanās un migrācijas tendences;
- nodrošināt sociālo pakalpojumu pieejamību tuvāk iedzīvotāju dzīves vietai;

- atbalstīt pašvaldību pieredzes apmaiņu reģiona ietvaros, veidot pilotprojektus un rosināt sadarbību starp pašvaldībām kopīgu novada līmeņa pašvaldības kompetences problēmu risināšanā;
- attīstīt un pilnveidot cilvēkresursu, veidot sociālo darbinieku motivēšanas mehānismu;
- attīstīt un pilnveidot sociālo iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi;
- nodrošināt sabiedrības informēšanu par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas iespējām un pieejamību reģionā.

Pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti

Šajā nodaļā norādīta informācija par Kurzemes reģiona pašvaldību attīstības programmās norādītajiem specifiskajiem mērķiem un uzdevumiem, kas nosaka sociālo pakalpojumu attīstību pašvaldībā. Informācija apkopota par tām attīstības programmām, kas izstrādātas līdz 2010.gada februārim.

Attīstības programma	Stratēģiskais mērķis	Prioritāte	Mērķis vai rīcības virziens	Uzdevumi
Liepājas pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības programma 2008. - 2014.gadam	Virziens „Labklājība”	Nozare „Sociālā drošība”	<ol style="list-style-type: none"> 1) Uzlabota sociālās palīdzības mērķa grupu dzīves kvalitāte. 2) Mazinājusies sociālā atstumtība. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Pilnveidot sociālo pakalpojumu un pabalstu sistēmu. 2) Iesaistīt nevalstiskās un reliģiskās organizācijas sociālo pakalpojumu sniegšanā. 3) Nodrošināt atbalstu iedzīvotājiem, kuri nonākuši dzīves grūtībās. 4) Attīstīt sociālo rehabilitāciju un alternatīvas aprūpes formas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. 5) Attīstīt pakalpojumu sniegšanu atkarību (alkohola, narkotisko vielu, azartspēļu u.c.) un sociālās rehabilitācijas jomā. 6) Veicināt bērnuma bērnu sagatavotību patstāvīgai dzīvei. 7) Veicināt atbalsta ģimeņu veidošanos bērnumam. 8) Izveidot krīzes centru ģimenēm. 9) Attīstīt alternatīvas ārpugšmines aprūpes formas. 10) Veicināt sociālās sfēras un darba devēju sadarbību. 11) Iesaistīt darba tirgū riska grupu iedzīvotājus. 12) Veicināt cilvēku ar īpašām vajadzībām integrāciju darba tirgū un pašnodarbinātību. 13) Nodrošināt nepieciešamo vietu skaitu sociālās aprūpes centros. 14) Nodrošināt nepieciešamo sociālo mājokļu skaitu. 15) Izveidot un attīstīt dienas un informācijas atbalsta centrus pensionāriem, cilvēkiem ar garīgās attīstības traucējumiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. 16) Izveidot sociālās aprūpes un rehabilitācijas centru – ciematu. 17) Turpināt sociālo iestāžu ēku rekonstrukciju un renovāciju.

Attīstības programma	Stratēģiskais mērķis	Prioritāte	Mērķis vai rīcības virziens	Uzdevumi
Ventspils pilsētas attīstības programma 2007. – 2013.gadam	<p>Izglītota, radoša, aktīva, veselīga, ģimeniska un integrēta sabiedrība, kurā viena no atbalsta jomām ir – iedzīvotāju veselības stāvokļa uzlabošana, veselības aprūpes pakalpojumu, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana, kā arī veselīga dzīvesveida nodrošināšana un popularizēšana.</p>	<p>4.prioritāte „Sociālās palīdzības un aprūpes pakalpojumu kvalitāte, tās daudzveidība un pieejamība”</p>	<p>1: Kvalitatīvas uz klientu orientētas sociālās palīdzības un aprūpes sistēmas attīstīšana.</p> <p>2: Sociālās aprūpes un sociālo pakalpojumu iestāžu attīstība.</p> <p>3: Sociālās iekļaušanās veicināšana.</p>	<p>1) Veicināt daudzveidīgus un kvalitatīvus sociālos pakalpojumus.</p> <p>2) Paaugstināt sociālo darbinieku kompetenču un prasmju līmeni.</p> <p>3) Alternatīvās aprūpes pakalpojumu attīstīšana.</p> <p>1) Veicināt sociālo pakalpojumu sniedzošo iestāžu infrastruktūras sakārtošanu un attīstību, kā arī pilnveidot un attīstīt materiāltehnisko bāzi.</p> <p>2) Nodrošināt sociālās informācijas sistēmas attīstību un pieejamību.</p> <p>1) Uzlabot sociālās rehabilitācijas pakalpojumu kvalitāti un to pieejamību.</p> <p>2) Veicināt bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū.</p> <p>3) Pilnveidot atbalsta sistēmu sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju grupām.</p>
Saldus novada attīstības programma 2009. – 2015.gadam	<p>Izglītotas, radošas, veselīgas, sociāli nodrošinātas un aktīvas sabiedrības veidošana</p>	<p>Sociālās aprūpes pakalpojumu un kvalitātes pieejamības uzlabošana</p>	<p>1) Uzlabot sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības kvalitāti, kā arī pilnveidot sociālo pakalpojumu piedāvājumu.</p> <p>2) Modernizēt, pilnveidot, renovēt un attīstīt sociālās aprūpes iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi.</p> <p>3) Integrēt sociāli atstumtās grupas darba tirgū.</p> <p>4) Paaugstināt sociālās aprūpes iestādēs strādājošā personāla kvalifikāciju.</p> <p>5) Veicināt sadarbību ar NVO.</p>	<p>---</p>
Ventspils novada attīstības programma 2009. – 2015.gadam	<p>Sociāli nodrošināta, veselīga, izglītota, radoša, aktīva un patriotiska sabiedrība</p>	<p>---</p>	<p>Sociālās palīdzības sistēmas, sociālo pakalpojumu un sociālās aprūpes tīkla izveide, attīstība un to pieejamības nodrošināšana.</p>	<p>1) Izveidot, attīstīt vienotu un daudzveidīgu sociālās palīdzības, sociālo pakalpojumu un aprūpes tīklu, nodrošināt pieejamību (dienas centri, grupu dzīvokļi, veco ļaužu un sociālie dzīvokļi, psihologa dienests, mājas aprūpes dienests u.c.).</p> <p>2) Nodrošināt Konvencijas „Par personu ar invaliditāti tiesībām” īstenošanu visā novada teritorijā.</p>

Attīstības programma	Stratēģiskais mērķis	Prioritāte	Mērķis vai rīcības virziens	Uzdevumi
Liepājas pilsētas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstības programma	1. Nodrošināt Liepājas pilsētas iedzīvotājus ar kvalitatīviem un daudzveidīgiem sociālajiem pakalpojumiem	---	---	<p>3) Pilnveidot esošo un attīstīt jaunu sociālās aprūpes iestāžu infrastruktūru, tai skaitā sociālās rehabilitācijas un alternatīvās sociālās aprūpes pakalpojumus.</p> <p>4) Nodrošināt sociālā darbinieka pakalpojumus katrā iedzīvotāju pieņemšanas centrā.</p> <p>5) Izstrādāt vienotus sociālo pabalstu izsniegšanas noteikumus visām sociālās atstumtības riskam pakļautajām personu grupām.</p> <p>6) Pakāpeniski uzlabot cilvēku ar īpašām vajadzībām dzīves kvalitāti, iekļaušanos sabiedrībā, nodrošinot Dienas centra, ārsta un, iespēju robežās, arī kultūras pasākumu apmeklējumu, piemēram, nodrošinot ar pašvaldības transportu.</p> <p>7) Saglabāt esošo sociālo darbinieku skaitu un papildināt ar sociālo darbinieku darbam ar cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un ģimenēm.</p> <p>8) Uzlabot vides pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.</p> <p>9) Nodrošināt esošo sociālo darbinieku kvalifikācijas celšanu un jaunu speciālistu piesaisti novada sociālās aprūpes iestādēs.</p> <p>10) Realizēt projektus personām ar redzes un dzirdes traucējumiem.</p> <p>11) Pilnveidot sociālo infrastruktūru rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem.</p> <p>12) Sakārtot pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs” „Ugāle” ugunsdrošības sistēmu, īpašuma tiesības un reģistrēties sociālo aprūpes sniedzēju reģistrā.</p> <p>1) Attīstīt sociālo pakalpojumu piedāvājumu personām ar invaliditāti.</p> <p>2) Nodrošināt sociālos pakalpojumus ģimenēm un bērniem.</p> <p>3) Attīstīt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādu mērķa grupu klientiem.</p> <p>4) Nodrošināt sociālos pakalpojumus pensijas vecuma</p>

Attīstības programma	Stratēģiskais mērķis	Prioritāte	Mērķis vai rīcības virziens	Uzdevumi
- 2009. 2014.gadam	2. Pilnveidot sociālās palīdzības piešķiršanas kārtību	---	---	personām. 5)Nodrošināt sociālos pakalpojumus bezpajumtniekiem. 6) Attīstīt sadarbību ar NVO sociālo pakalpojumu sniegšanā. 1) Nodrošināt tūlītēju sociālās palīdzības sniegšanu klientiem krīzes un / vai ārkārtas situācijās. 2) Pilnveidot ar sociālās palīdzības piešķiršanu saistītos normatīvos aktus.
3. Uzlabot Liepājas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmu	---	---	1) Pilnveidot sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniedzēju darbības efektivitāti. 2) Nodrošināt komunikāciju, sadarbību un atgriezenisko saiti starp Sociālo dienestu, citām pašvaldības iestādēm, NVO un sabiedrību. 3) Paaugstināt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanā iesaistīto darbinieku kapacitāti. 4) Uzlabot un attīstīt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniedzēju infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi. 5) Informēt un izglītēt sabiedrību sadarbībā ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniedzējiem.	
Ventspils Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas stratēģiskās attīstības plāns 2005. - 2015. gadam	Izveidot optimālu institucionālo un darbības shēmu nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanai	---	1. Ventspils sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēma nodrošina kvalitatīvus, klientu vēlmēm un vajadzībām atbilstošus pakalpojumus. 2.Izveidot optimālu sociālo pakalpojumu tīklu, kas nodrošinātu Ventspilī dzīvojošo sociālo grupu vajadzībām nepieciešamos sociālos pakalpojumus. 3.Ventspils sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmā strādājošie profesionāļu zināšanas un kompetences nodrošina efektīvu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas procesu. Sistēmā strādājošie ir motivēti un apmierināti savā profesionālajā darbībā.	---

Attīstības programma	Stratēģiskais mērķis	Prioritāte	Mērķis vai rīcības virziens	Uzdevumi
			<p>4.Ventspils sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas finansu resursu plūsma ir caurspīdīga un līdzekļi tiek izmantoti lietderīgi, atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.</p> <p>5.Ventspils sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sistēmas darbības procesi ir efektīvi, droši, vērsti uz to, lai atrisinātu klienta sociālās problēmas. Pakalpojums tiek sniegts savlaicīgi.</p> <p>6.Ventspils sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības informācijas sistēma ir izveidota droša, efektīva un visaptveroša, kas nodrošina tūlītēju klienta problēmu atrisināšanu.</p>	

I ESOŠĀS SITUĀCIJAS ANALĪZE

1. Kurzemes reģiona sociālekonomiskais raksturojums

1.1. Teritorija

Kurzemes reģions atrodas Latvijas rietumu daļā. Reģions ar tā kopējo platību – 13 600,8 km² aizņem 21% no Latvijas teritorijas un pēc platības ir trešais lielākais plānošanas reģions aiz Vidzemes un Latgales reģioniem.

Republikas pilsētas - Liepāja un Ventspils, Kurzemes reģionā aizņem nepilnu 1% no tā teritorijas, bet 17 novadu teritorija - 99%. Pēc teritorijas lielākais ir Ventspils novads, pēc tam Talsu, Kuldīgas un Saldus novadi, bet mazākais ir Alsungas novads. Kurzemes reģiona pilsētu un novadu platību skatīt 1.1. – 1.tabulā.

1.1.- 1.tabula

Kurzemes reģiona pilsētu un novadu platība kvadrātkilometros

Pašvaldība	Platība, km ²	Pašvaldība	Platība, km ²
Ventspils novads	2462.3	Brocēnu novads	498.5
Talsu novads	1763.2	Rucavas novads	448.6
Kuldīgas novads	1756.7	Nīcas novads	350.8
Saldus novads	1683.3	Durbes novads	320.7
Dundagas novads	675.6	Rojas novads	309.5
Aizputes novads	640.2	Vaiņodes novads	307.3
Skrundas novads	553.2	Alsungas novads	190
Priekules novads	519.7	Liepājas pilsēta	60.4
Pāvilostas novads	515.2	Ventspils pilsēta	55.4
Grobiņas novads	490.2		

Informācijas avots: Kurzemes plānošanas reģiona ekonomikas profils

1.2. Iedzīvotāji

1.2.1. Iedzīvotāju skaits, blīvums un nacionālais sastāvs

2009.gada 1.janvārī Latvijā dzīvoja 2 261 294 iedzīvotāji. Gandrīz puse no valsts iedzīvotāju kopskaita – 48,3%, dzīvoja Rīgas reģionā. Latgales, Kurzemes un Zemgales reģionā iedzīvotāju skaits katrā ir 13-15% no Latvijas iedzīvotāju kopskaita, bet Vidzemes reģionā tas bija vismazākais – 10,5%.

Iedzīvotāju skaits Kurzemes reģionā turpina samazināties. Ja 2003.gada sākumā reģionā dzīvoja 315 555 iedzīvotāji, tad 2009. gada sākumā tajā bija vairs tikai 301 621 iedzīvotāji, kas 6 gadu laikā ir par 13 934 iedzīvotājiem mazāk. Iedzīvotāju skaita samazināšanos galvenokārt ietekmējusi iedzīvotāju dabiskā kustība, kā arī ir palielinājusies starptautiskās migrācijas ietekme. Līdz ar zemo dzimstību reģionā saglabājas iedzīvotāju novecošanās tendence, kā dēļ paaugstinās demogrāfiskā slodze.

Visvairāk iedzīvotāju ir Kurzemes reģiona pilsētās – Liepājā un Ventspilī, savukārt pēc iedzīvotāju skaita lielākie ir Talsu, Saldus un Kuldīgas novads. Datus par iedzīvotāju skaitu Kurzemes reģiona pašvaldībās skatīt 1.2.1. - 1. tabulā.

1.2.1. - 1. tabula

Iedzīvotāju skaits Kurzemes reģiona pašvaldībās 2007., 2008. un 2009.gadā

Pašvaldība	01.2008.	01.2009.	01.2010.	Pašvaldība	01.2008.	01.2009.	01.2010.
Liepājas pilsēta	85333	85149	84411	Rojas novads	6362	6285	6242
Ventspils pilsēta	43406	43088	42883	Skrundas novads	6177	6060	5999
Talsu novads	35033	34879	34620	Dundagas novads	4961	4887	4813
Saldus novads	29171	28947	28822	Nīcas novads	3864	3895	3878
Kuldīgas novads	27702	26901	27272	Durbes novads	3532	3482	3420

Pašvaldība	01.2008.	01.2009.	01.2010.	Pašvaldība	01.2008.	01.2009.	01.2010.
Ventspils novads	13845	13795	13613	Pāvilostas novads	3326	3259	3251
Aizputes novads	10682	10523	10452	Vaiņodes novads	3022	2979	2943
Grobiņas novads	10150	10151	10240	Rucavas novads	2054	2014	2002
Brocēnu novads	7188	7219	7140	Alsungas novads	1749	1688	1650
Priekules novads	6723	6689	6631	Kopā	304 380	301 890	300 282

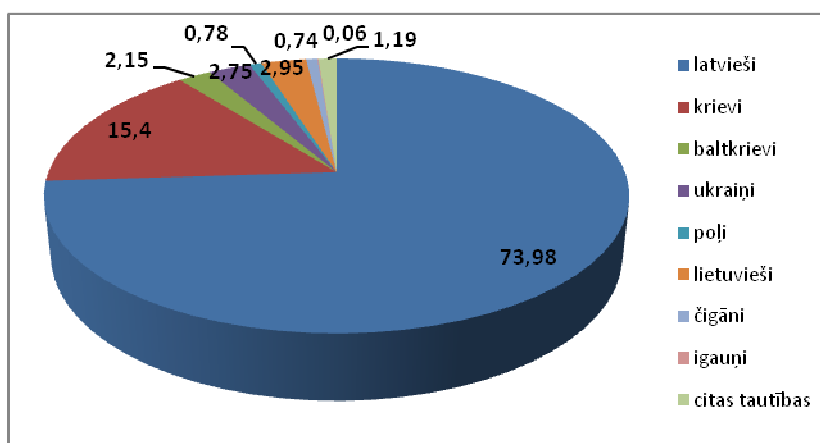
Informācijas avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Kurzemes reģionā ir viens no zemākajiem iedzīvotāju blīvumiem Latvijā. Reģiona iedzīvotāju blīvums, saskaņā ar LR Centrālās Statistikas biroja datiem, 2009.gada sākumā (22,2 cilvēki/1km²), ir zemāks nekā valstī vidējais (35,0 cilvēki/km²)⁹. Visaugstākais iedzīvotāju blīvums 2009.gada sākumā bija republikas nozīmes pilsētās: Liepājā (1389,3 cilvēki/1km²) un Ventspilī (740,7 cilvēki/1km²).

Kurzemes reģionā 2010.gada sākumā aptuveni 73,98% iedzīvotāju bija latvieši, 15,4% - krievi, pārējie citu tautību iedzīvotāj, skatīt 1.2.1. – 1.attēlu.

1.2.1. – 1.attēls

Kurzemes reģiona iedzīvotāju nacionālais sastāvs procentos 2010.gada sākumā

Informācijas avots: LR Centrālās statistikas pārvalde

Iedzīvotāju nacionālais sastāvs Kurzemes reģiona administratīvajās teritorijās atšķiras. 2010.gada 1.janvārī 90% un vairāk kā 90% latviešu bija Aizputes, Alsungas, Dundagas, Durbes, Kuldīgas, Nīcas, Pāvilostas, Rojas, Rucavas, Talsu un Ventspils novadā. Citu nacionalitāšu iedzīvotāji šajos novados ir bijuši krievu tautības un lietuviešu tautības, kā arī čigānu tautības iedzīvotāji Kuldīgas (290 iedzīvotāji - 1,06%) un Talsu novadā (556 iedzīvotāji - 1,61%) un ukraiņu tautības iedzīvotāji Pāvilostas (39 iedzīvotāji - 1,20%) un Ventspils (204 iedzīvotāji - 1,50%) novadā.

No 80% līdz 90% latviešu tautības iedzīvotāju bija Grobiņas, Saldus, Skrundas, Vaiņodes un Brocēnu novadā, pārējie visos minētajos novados bija krievu, lietuviešu, ukraiņu un citu tautību iedzīvotāji.

Priekules novadā latviešu tautības iedzīvotāju skaits bija 77,50%, savukārt pārējie ir krievu, lietuviešu un ukraiņu tautības iedzīvotāji.

Atšķirīgāks nacionālais sastāvs bija Ventspils un Liepājas pilsētās. Liepājā latviešu tautības iedzīvotāju skaits bija 53%, savukārt Ventspilī - 55%, aptuveni 30% abās pilsētās bija krievu tautības iedzīvotāji, 5% - ukraiņu tautības iedzīvotāji un pārējie citu tautību iedzīvotāji.

⁹ Kurzemes plānošanas reģiona ekonomikas profils

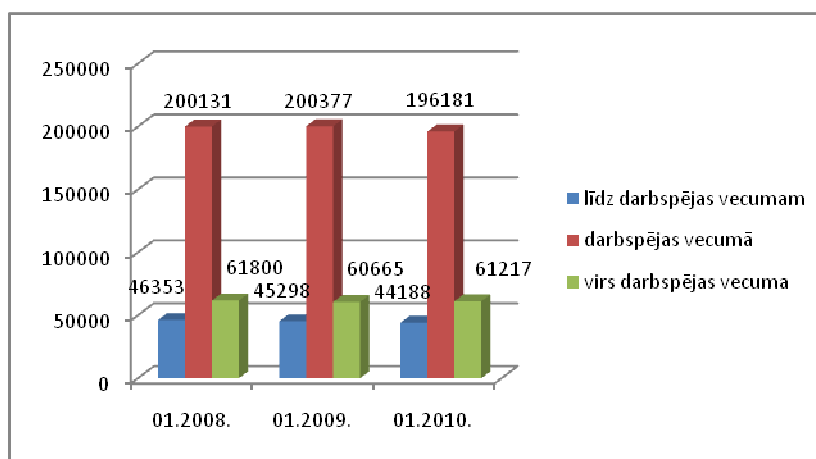
1.2.2. Iedzīvotāju vecumstruktūra

Pēc LR Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2009.gada sākumā demogrāfiskā slodze uz 1000 iedzīvotājiem Kurzemes reģionā bija 531, kas ir augstāka, nekā vidēji Latvijā (510). Iedzīvotāju vidējais vecums Kurzemes reģionā bija 40 gadi, kas ir zemāks, nekā Latvijā (40,7).

Kurzemes reģionā iedzīvotāju skaits līdz darbības vecumam (0-15 gadi) bijis aptuveni 15% no kopējā iedzīvotāju skaita, darbības vecuma iedzīvotāju (15-62 gadi) skaits bijis 65% no kopējā iedzīvotāju skaita, savukārt iedzīvotāju virs darbības vecumam (virs 62 gadiem) skaits bijis 20% no kopējā iedzīvotāju skaita. Šāds proporcionālais sadalījums saglabājies pēdējos 3 gados, neskatoties uz to, ka iedzīvotāju skaits Kurzemes reģionā samazinājies. Kurzemes reģiona iedzīvotāju vecumstruktūra ir līdzīga vecumstruktūrai Latvijā. Kurzemes reģiona iedzīvotāju vecumstruktūra atspoguļota 1.2.2. - 1. attēlā.

1.2.2. - 1. attēls

Iedzīvotāju vecumstruktūra Kurzemes reģionā 2007., 2008. un 2009.gadā

Informācijas avots: PMLP

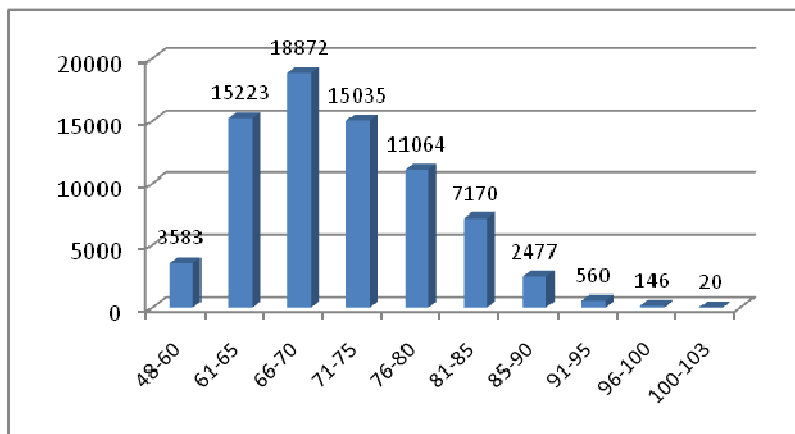
Attiecība starp iedzīvotāju skaitu, grupās līdz darbības vecumam un darbības vecumā, raksturo paudžu nomaiņas tendences. Virs darbības vecuma iedzīvotāju skaits Kurzemes reģionā ir lielāks par iedzīvotāju līdz darbības vecumam skaitu, un starpība arvien palielinās.

Darbspējīgo iedzīvotāju skaitam, lai ne lielā apmērā, bet ir bijusi tendence samazināties. Iepriekš minētie dati norāda, ka iedzīvotāji Kurzemes reģionā noveco, tāpat kā kopumā Latvijā.

Statistikas dati liecina, ka līdzīga vecumstruktūra 2009.gadā bija Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Priekules un Skrundas novadā. Lielāks iedzīvotāju skaits virs darbības vecuma (22% vai 23%) no kopējā iedzīvotāju skaita bija Nīcas, Pāvilostas un Rojas novadā, savukārt vislielākais iedzīvotāju virs darbības vecumam skaits – 25%, kas bija ceturtdaļa no kopējā iedzīvotāju skaita, ir Rucavas novadā.

Mazāks, 18% iedzīvotāju virs darbības vecumam no kopējā iedzīvotāju skaita, bija Saldus un Ventspils novadā.

Pēc VSAA sniegtās informācijas, pensijas saņēmēju skaits Kurzemes reģionā ik gadu palielinās. Pensijas saņēmēju skaitu pēc vecuma 2009.gadā skatīt 1.2.2. - 2.attēlā. Vislielākais pensijas saņēmēju Kurzemes reģionā skaits ir vecumā no 66 līdz 70 gadiem, kā arī līdzīgs pensijas saņēmēju skaits ir vecumā no 61 līdz 65 gadiem, kā arī no 71 – 75 gadiem.

Pensijas saņēmēju skaits Kurzemes reģionā pēc vecuma 2009.gadā

Informācijas avots: VSAA

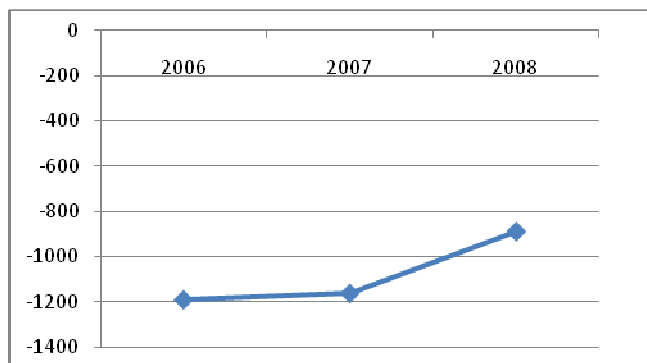
Pēc LR Centrālās statistikas biroja datiem, 2008.gadā dzimušo iedzīvotāju vidējais paredzamais mūža ilgums bija 72,7 gadi, tajā skaitā vīriešiem 67,2 gadi, savukārt sievietēm 77,9 gadi, kas salīdzinot ar 2007.gada datiem, gan vīriešiem, gan sievietēm, palielinājies par 1,4 gadiem. Kā norādīts LR Centrālās statistikas biroja pieejamajā informācijā, Eiropā vidējais mūža ilgums arvien pieaug, jo ir uzlabojušies dzīves apstākļi un medicīnas pakalpojumu kvalitāte.

Mirstības un mūža ilguma aprēķini liecina, ka vīriešu, kuri 2008.gadā sasnieguši 60 gadu vecumu, vidējais turpmākās dzīves ilgums bija 16 gadi, bet šī vecuma sievietēm – 22 gadi.

1.2.3. Iedzīvotāju dabiskā un mehāniskā kustība

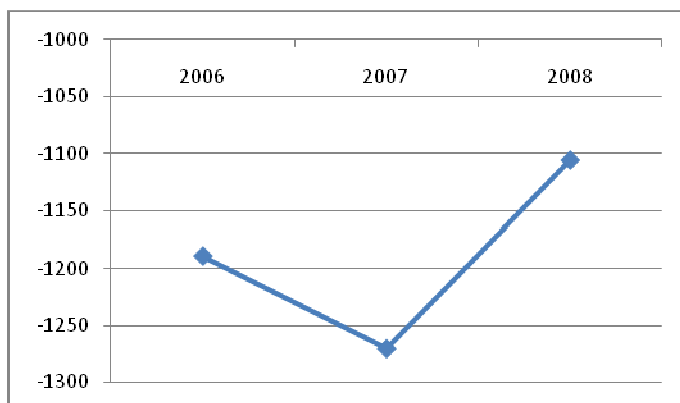
Iedzīvotāju skaits Kurzemes reģionā samazinājies negatīvas dabiskās un mehāniskās kustības dēļ. Lai gan 2009.gada sākumā mirstība attiecībā pret dzimstību samazinājusies, iedzīvotāju dabiskā kustība joprojām ir negatīva. Iedzīvotāju dabiskās kustības saldo skatīt 1.2.3. – 1.attēlā.

1.2.3. - 1. attēls

Iedzīvotāju dabiskās kustības saldo Kurzemes reģionā 2006., 2007. un 2008.gadā

Informācijas avots: LR Centrālās statistikas birojs

Iedzīvotāju skaita samazināšanos ietekmē iedzīvotāju ilgtermiņa migrācija, kas ietver gan ārējo (starptautisko), gan iekšējo (Latvijā) migrāciju. Migrācijas saldo pēdējos 3 gados Kurzemes reģionā ir negatīvs, lai gan 2008.gadā samazinājies gan imigrantu, gan emigrantu skaits, skatīt 1.2.3. – 2.attēlu.

Iedzīvotāju mehāniskās kustības saldo Kurzemes reģionā 2006., 2007. un 2008.gadā

Informācijas avots: LR Centrālās statistikas birojs

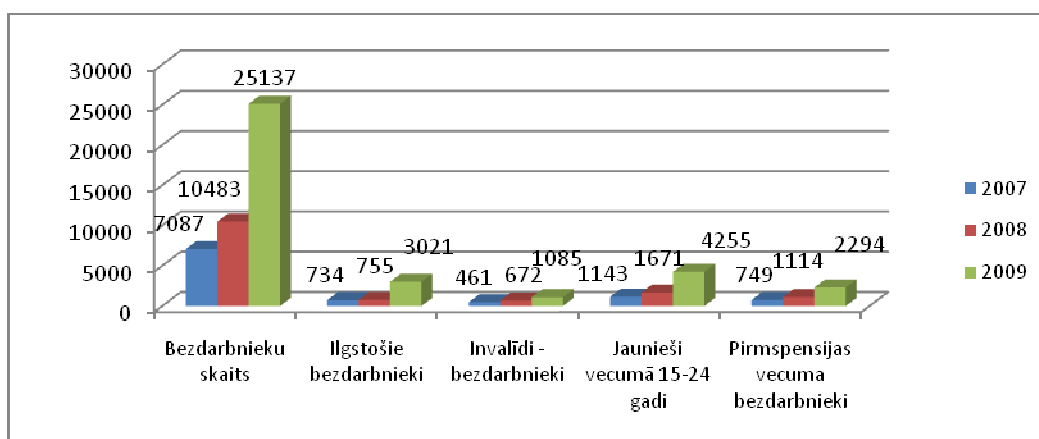
Pēc LR Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2009.gadā no Kurzemes reģiona uz ārvalstīm izbraukuši 266 iedzīvotāji, bet uz citiem reģioniem - 841.

1.2.4. Nodarbinātība

Nodarbinātība ir viens no svarīgākajiem tautsaimniecības attīstības un valsts ekonomiskās izaugsmes rādītājiem, tādēļ tā ir neatņemama valsts, reģiona un pašvaldību sociālās un ekonomiskās politikas sastāvdaļa. Nodarbinātību viens no raksturojošiem faktoriem ir bezdarba līmenis.

Bezdarbnieku skaits Kurzemes reģionā 2008.gadā, salīdzinot ar 2007.gadu, palielinājies par 3396 bezdarbniekiem (par 32,4%), savukārt 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, par 14 654 bezdarbniekiem (par 58,3%), skatīt 1.2.4. – 1.attēlu. 2009.gadā bezdarbnieku skaits palielinājies pasliktinoties ekonomiskajai situācijai valstī, kā rezultātā samazinājies darba vietu skaits.

Augstāka sociālā riska grupas bezdarbnieku vidū ir ilgstošie bezdarbnieki, invalīdi – bezdarbnieki, jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, kā arī pirmspensijas vecuma bezdarbnieki.

Bezdarbnieku skaits Kurzemes reģionā 2007., 2008.un 2009.gadā

Informācijas avots: NVA

Kā redzam 1.2.4. – 1.attēlā, riska grupu vidū, ilgstošo bezdarbnieku skaits un jauniešu bezdarbnieku skaits vecumā no 15 – 24 gadiem 2009.gadā, salīdzinājumā ar 2008.gadu, palielinājies visstraujāk.

Ilgstošo bezdarbnieku skaits 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, palielinājies par 2266 bezdarbniekiem (par 75%). Šai grupai raksturīgākās iezīmes ir: aptuveni 18% ilgstošo bezdarbnieku ir vecumā no 55 – 59 gadiem, 17% - vecumā no 50 – 54 gadiem, vairāk kā pusei ir vispārējā izglītība, savukārt trešajai daļai ilgstošo bezdarbnieku ir profesionālā izglītība.

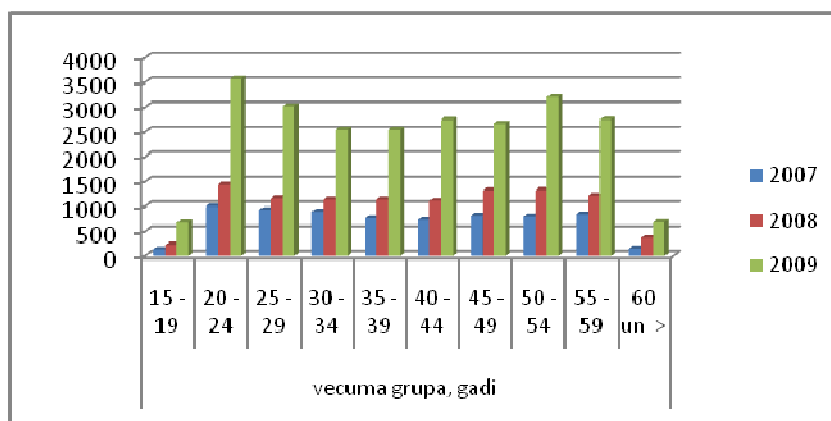
Jauniešu bezdarbnieku vecumā no 15-24 gadiem, skaits 2009.gadā, salīdzinājumā ar 2008.gadu, palielinājies par 2584 (par 60,7%). Šai grupai raksturīgākās iezīmes ir: vairāk kā puse jauniešu bezdarbnieku ir ar vispārējo izglītību, savukārt sestā daļa no jauniešiem bezdarbniekiem ir krievu tautības iedzīvotāji.

2009.gadā aptuveni uz pusi vairāk kā 2008.gadā, palielinājies arī invalīdu – bezdarbnieku skaits un pirmspensijas vecuma bezdarbnieku skaits.

Sadalījumā pēc vecuma, lielākais bezdarbnieku skaits Kurzemes reģionā ir vecumā no 20 – 24 gadiem, 2009.gada beigās tie bija 3578 bezdarbnieki (14%), savukārt otrā lielākā bezdarbnieku grupa ir vecumā no 50 – 54 gadiem – 2009.gada beigās 3209 bezdarbnieki (13%), skatīt 1.2.4. - 2.attēlu.

1.2.4. - 2. attēls

Bezdarbnieku skaits Kurzemes reģionā sadalījumā pēc vecuma 2007., 2008.un 2009.gadā

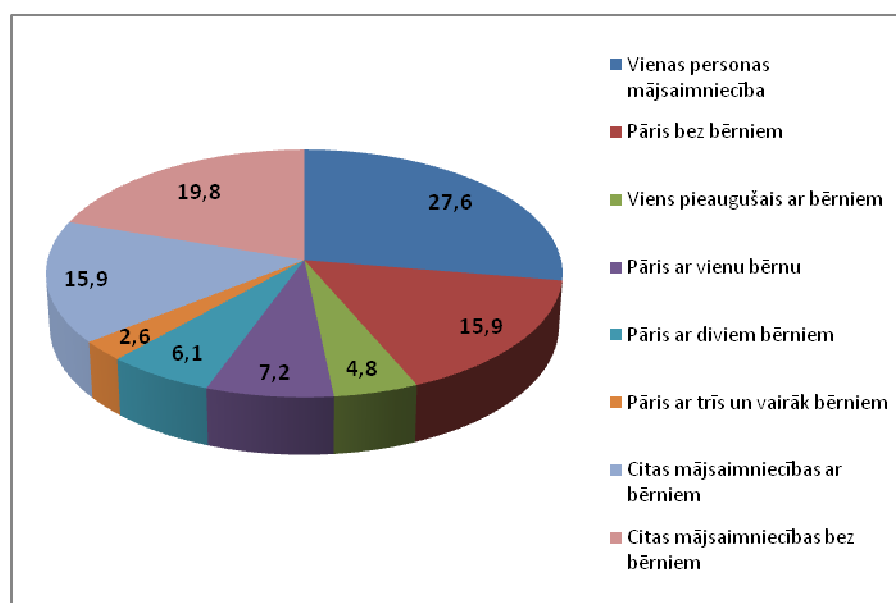
Informācijas avots: NVA

1.2.5. Mājsaimniecības

Saskaņā ar LR Centrālās statistikas biroja datiem, Kurzemes reģionā ir 8 tipu mājsaimniecības. Mājsaimniecību sadalījumu procentos pēc mājsaimniecību tipa skatīt 1.2.5 – 1.attēlā.

1.2.5. – 1.attēls

Mājsaimniecību sadalījums procentos pēc mājsaimniecību tipa 2008.gadā

Informācijas avots: LR Centrālās Statistikas pārvalde

2008.gadā Kurzemes reģionā visvairāk bija vienas personas mājsaimniecību - 27,6%, gandrīz tik pat daudz bija divu personu mājsaimniecības – 26,9%. Nedaudz mazāk bija triju personu mājsaimniecības – 17,1%, savukārt četru

personu māsaimniecības bija 17,2%, bet piecu un vairāk personu māsaimniecības bija 11,2% no visām māsaimniecībām Kurzemes reģionā.

Vienas personas māsaimniecībās vairāk kā puse - 13,9% ir personas, kuras vecākas par 65 gadiem, pārējās vecumā no 0 līdz 64 gadiem ieskaitot. Pēc LM pieejamās informācijas, 2008.gadā nabadzības riskam visvairāk bija pakļautas vienas personas māsaimniecības, it īpaši tās, kurās dzīvo viena pensijas vecuma persona, kā arī māsaimniecības ar diviem pieaugušajiem, kur viens no pieaugušajiem ir pensijas vecumā.

1.2.6. Ienākumi

Saskaņā ar LR Centrālās statistikas biroja datiem, 1.2.6. – 1.tabulā norādīti māsaimniecību rīcībā esošie ienākumi Kurzemes reģionā

1.2.6. – 1.tabula

Kurzemes reģiona māsaimniecību rīcībā esošie neto ienākumi latos 2006., 2007. un 2008.gadā

	2006	2007	2008
Vidēji vienai māsaimniecībai mēnesī	366,08	457,32	552,48
Vidēji vienam māsaimniecības loceklim mēnesī	140,25	177,87	229,73
Vidēji vienam ekvivalentajam patērētājam mēnesī	217,52	270,84	342,44

Informācijas avots: LR Centrālās Statistikas pārvalde

Kā redzams 1.2.6. – 1.tabulā, māsaimniecību ienākumi laika periodā no 2006. līdz 2008.gadam palielinājušies. Rādītāji par māsaimniecību ienākumiem 2009.gadā nav pieejami, bet ņemot vērā ekonomisko lejupslīdi valstī, kā dēļ palielinājās bezdarbs, māsaimniecību ienākumi 2009.gadā varētu būt mazāki, nekā 2008.gadā.

Kurzemes reģionā ir otrs augstākais Džini koeficients aiz Pierīgas reģiona. Kā norādīts LM nepublicētajā informācijā, 2008.gadā tas bija 37% un, salīdzinājumā ar 2006.gadu, palielinājies par 4%. Tas nozīmē, ka ienākumi dažādām iedzīvotāju grupām ir nevienlīdzīgi, turīgākie kļūst turīgāki, nabadzīgie – nabadzīgāki.

Pēc LR LM sniegtās informācijas, līdz ar ikgadēju ienākumu palielināšanos, ir palielinājies arī nabadzības risks. Ja 2004.gadā nabadzības riskam bija pakļauta persona, kuras ienākumi bija zem 880 latiem gadā jeb 73 latiem mēnesī vienam ekvivalentajam patērētājam, tad 2008.gadā nabadzības riskam pakļauta persona bija persona, kuras ienākumi bija zem 2295 latiem gadā jeb 191 lata mēnesī vienam ekvivalentajam patērētājam. Ģimenēs, kurās ir divi pieaugušie un divi apgādībā esoši bērni, nabadzības riska sliksnis 2004.gadā bija 1847 lati mēnesī jeb 154 lati mēnesī vienam ekvivalentajam patērētājam, savukārt 2008.gadā – jau 4819 lati gadā jeb 402 lati mēnesī vienam ekvivalentajam patērētājam.

Labklājības ministrija 2008.gadā ir veikusi nabadzības analīzi, lai noskaidrotu augstākam nabadzības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas. Kā norādīts LR LM sniegtajā informācijā, 2008.gadā visaugstākais nabadzības risks bija pensijas vecuma personām vecumā virs 75 gadiem, tajā skaitā šī vecuma sievietēm tas bija par 6% augstāks nekā vīriešiem. Personām, kuras vecākas par 65 gadiem, nabadzības risks Kurzemes reģionā laika periodā no 2006.gada līdz 2008.gadam palielinājies par 20%, kas bija visaugstākais rādītājs Latvijā. Pensijas vecuma personām nabadzības risks bija aptuveni divas reizes lielāks nekā iedzīvotājiem kopumā, jo iedzīvotāju kopējie ienākumi palielinājušies straujāk, nekā pensijas vecuma personu ienākumi.

Pēc VSAA sniegtās informācijas, vidējais 2008. gadā piešķirtās pensijas apmērs Kurzemes reģionā ir 163,69 Ls, savukārt 2009.gadā - 178,34 Ls.

Ļoti augstam nabadzības riskam 2008.gadā bija pakļautas arī pirmspensijas vecuma personas, kas saistīts ar to, ka šīs sociālās riska grupas ienākumi nav palielinājušies tik strauji, kā citiem iedzīvotājiem.

Trešā augstam nabadzības riskam pakļautā grupa 2008.gadā bija bērni vecumā no 0-17 gadiem. Kurzemes reģionā, no 2006.gada līdz 2008.gadam, šīs sociālā riska grupas nabadzības risks palielinājies par 10%.

Augsts nabadzības risks 2008.gadā bija mājsaimniecībās ar vai bez bērniem, kurās darbaspējas vecuma ģimenes locekļi nestrādāja. Ņemot vērā, ka bezdarba līmenis Kurzemes reģionā turpina palielināties, nabadzības risks turpina pieaugt.

Kopējais nabadzības riska indekss pēdējo trīs gadu laikā palielinājies, kas nozīmē, ka ekonomiskās izaugsmes laikā bija iedzīvotāju grupas, kuras nespēja pielāgoties pārmaiņām un izmantot izaugsmes piedāvātās iespējas dažādu iemeslu dēļ.

Kurzemes reģionā 2009.gadā palielinājies arī trūcīgo personu skaits. Saskaņā ar sociālo dienestu sniegto informāciju Labklājības ministrijai par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā, Kurzemes reģionā bija 32 547 trūcīgas personas. Trūcīgas personas statuss tiek noteikts saskaņā ar 30.03.2010. MK noteikumiem Nr.299 "Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu". Viens no trūcīgas personas statusa piešķiršanas kritērijiem ir vidējie ienākumi katram ģimenes loceklim mēnesī pēdējo triju mēnešu laikā, kas nedrīkst pārsniegt 50% no attiecīgā gada 1.janvārī valstī spēkā esošās minimālās mēneša darba algas apmēra (2009.gadā – 180 latī). Trūcīgo personu skaitu Kurzemes reģiona pašvaldībās 2009.gadā pēc ienākumu līmeņa vienam ģimenes loceklim mēnesī skatīt 1.2.6. – 2.tabulā.

1.2.6. – 2.tabula

Trūcīgo personu skaits pēc ienākumu līmeņa Kurzemes reģiona pašvaldībās 2009.gadā

	1 ģimenes loceklim ienākumi līdz 27 latiem mēnesī	1 ģimenes loceklim ienākumi no 27-80 latiem mēnesī	1 ģimenes loceklim ienākumi no 80 līdz 90 latiem mēnesī	Kopā	Trūcīgo personu skaits no kopējā iedzīvotāju skaita
Aizputes novads	532	295	440	1 267	12%
Alsungas novads	0	90	0	90	5%
Brocēnu novads	327	242	452	1021	14%
Dundagas novads	76	413	7	496	10%
Durbes novads	45	156	0	201	6%
Grobiņas novads	1663	334	332	2329	23%
Kuldīgas novads	887	0	0	887	3%
Liepājas pilsēta	2275	0	10 688	12963	15%
Nīcas novads	42	0	0	42	1%
Pāvilostas novads	208	0	0	208	6%
Priekules novads*	284	149	20	453	7%
Rojas novads	92	252	14	358	6%
Rucavas novads	124	78	26	228	11%
Saldus novads	476	572	288	1336	5%
Skrundas novads	1232	203	69	1504	25%
Talsu novads	930	813	230	1973	6%
Vaiņodes novads	15	532	46	593	20%
Ventspils novads	428	474	415	1317	10%
Ventspils pilsēta	657	1 118	2 327	4102	10%

*Informācija pieejama bez Priekules pilsētas datiem

Informācijas avots: Sociālo dienestu pārskati
par sociālajiem pakalpojumiem un palīdzību 2009.gadā

Kā redzam 1.2.6. – 2.tabulā, lielākais trūcīgo personu skaits no kopējā iedzīvotāju skaita bija Skrundas novadā – 25% iedzīvotāju, kas ir ceturtdaļa no visiem. Novads ar otru lielāko trūcīgo personu skaitu bija Grobiņas novads – 23% iedzīvotāju bija trūcīgi, savukārt Vaiņodes novadā 20%.

Lielākais trūcīgo personu skaits ar ienākumiem līdz 27 latiem mēnesī bija Liepājas pilsētā, Grobiņas novadā un Skrundas novadā. Trūcīgas personas ar ienākumiem no 27 līdz 80 latiem, vislielākais bija Ventspils pilsētā, Talsu novadā un Saldus novadā. Ar ienākumiem virs 80 latiem mēnesī, visvairāk trūcīgo personu bija Liepājas pilsētā.

Zemo ienākumu dēļ, sociālā riska grupu iedzīvotājiem ir grūtības segt komunālos maksājumus un citus izdevumus, kas saistīti ar mājokli. Līdz ar to iedzīvotāji zaudē dzīvojamo platību un ir spiesti vērsties pašvaldībā pēc palīdzības

mājokļa jautājumu risināšanā. Kā, piemēram, 2010.gada 1.janvārī palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā, Liepājā bija reģistrētas 306 personas (ģimenes), sociālā dzīvokļa īrei – 69 personas. Liepājā pieprasījums sociālā dzīvokļa īrei pēdējā gada laikā samazinājies, jo 2009.gadā tik atvērta jauna sociālā dzīvojamā māja. Ventspilī 2010.gada 1.janvārī, pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā, bija iekļautas 137 personas. Šī problēma ir aktuāla vairākās Kurzemes reģiona pašvaldībās.

1.2.7. Iedzīvotāju izglītības līmenis

Kurzemes reģionā 13,4% iedzīvotāju studē un tas ir zemākais rādītājs reģionos no augstskolās un koledžās imatrikulēto studējošo skaita.¹⁰ Saskaņā ar tautas skaitīšanas datiem, visiem Kurzemes reģiona novadiem, kā arī Liepājai un Ventspilij raksturīgs augsts to iedzīvotāju skaits, kas ieguvuši tikai pamatizglītību. Kopumā reģionā ar pamatskolas izglītību bija 31% (Latvijā vidēji 26%) iedzīvotāju, otra lielākā grupa - 26% (Latvijā vidēji - 31%) bija iedzīvotāji ar vispārējo vidējo izglītību, savukārt 19% (Latvijā vidēji - 20%) ieguvuši vidējo speciālo izglītību. Augstākā izglītība bija 8% reģiona iedzīvotāju (Latvijā vidēji - 14%).

Apmēram 29,5% Kurzemes reģionā no pamatizglītību ieguvušajiem bija iedzīvotāji līdz 24 gadu vecumam, kas liecina, ka izglītoties neturpina jauni cilvēki. Pārējie 1,5% bija vecāka gadagājuma cilvēki.¹¹

Skolēnu skaita samazināšanās rezultātā, Kurzemes reģionā pēdējo triju gadu laikā samazinājies pamatizglītības iestāžu skaits, no 145 izglītības iestādēm 2008.gadā līdz 131 izglītības iestādei 2010.gadā.¹² Turklāt 2008./2009. mācību gada 2.pusgadā finansējums izglītībai tika samazināts par aptuveni 52,9%, līdz ar to Kurzemes reģionā slēgtas vai reorganizētas vairākas pamata un pirmskolas izglītības iestādes. Vaiņodes novadā slēgta viena izglītības iestāde, Saldus novadā – divas, Kuldīgas novadā - četras, Talsu novadā – divas, savukārt reorganizētas ir divas izglītības iestādes Saldus novadā, viena - Talsu novadā, viena Liepājā un viena Kuldīgas novadā.¹³

Skolēnu skaits, kuri 9.klasi beidza ar liecību, 2009.gadā strauji palielinājies, ja 2008.gadā Kurzemes reģionā tas bija 81 skolēns, tad 2009.gadā jau 249 skolēni¹⁴. Visbiežākais iemesls ir materiālie apstākļi ģimenē, kā dēļ nevar nodrošināt skolai nepieciešamo, kā arī vairākos gadījumos bērni ir spiesti strādāt vai pat ubagot, lai palīdzētu vecākiem nopelnīt ģimenes iztiku. Arī vecāku destruktīvais dzīvesveids, paviršā attieksme pret izglītību, bērna vajadzību un interešu pamešana novārtā nereti kļūst par iemeslu skolas kavējumiem un rezultātā sliktajām sekmēm vai pat skolas pamešanai.

2010.gada sākumā, pamatizglītības iestādes neapmeklēja 2598 skolēni Latvijā. Dati par Kurzemes reģionu nav pieejami, taču šī problēma ir aktuāla visos reģionos. Kā norādīts Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas 2009./2010.mācību gada sākumā veiktajā aptaujā, transports nokļūšanai uz izglītības iestādi tiek nodrošināts visiem skolēniem, bet satiksmes grafiks nav pielāgots katra skolēna vajadzībām. Līdz ar to, bieži vien skolēniem pēc mācību stundām nav kur pavadīt laiku, jo finansējuma samazinājuma dēļ, vairākās izglītības iestādēs nav iespējams apmaksāt pagarināto dienas grupu pedagogu darbu. Turklāt, tas liedz skolēniem ar mācību grūtībām saņemt pedagoga atbalstu, kas samazina šo skolēnu izglītības kvalitāti un vienlaicīgi palielinās skolēnu skaits, kuri neapmeklē skolu.

Galvenais akcents izglītības iestādēs ir mācību procesa nodrošinājums, rezultātā, interešu izglītībai iedalot otršķirīgu vietu. 2008.gadā samazinot finansējumu interešu izglītībai par 52,9%, daudzās izglītības iestādēs skolēniem nav iespēju iesaistīties interešu izglītības aktivitātēs. Turklāt, ne visiem vecākiem ir iespējams finansēt interešu izglītības nodarbības.

Finansējuma samazinājums negatīvi ietekmējis atbalsta personāla (psihologs, logopēds, speciālais pedagogs) nodrošināšanu izglītības iestādēs. Ne visur reģionā tiek nodrošināts finansējums sociālā pedagoga atalgojumam, tādējādi radot risku, ka problēmas, kas saistītas sociālā riska ģimeņu bērniem, var tikt risinātas novēloti un nepilnvērtīgi.

¹⁰ www.providus.lv/public

¹¹ www.providus.lv/public

¹² Izglītības un zinātnes ministrijas dati

¹³ Izglītības un zinātnes ministrijas dati

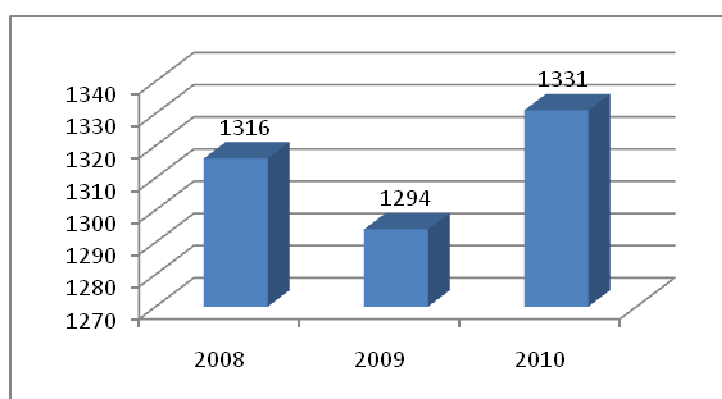
¹⁴ Izglītības un zinātnes ministrijas dati

2009./2010.mācību gadā Kurzemes reģionā bija 9 speciālās izglītības iestādes: Liepājas speciālā internātpamatskola (Ūliha iela 56, Liepāja), Pelču speciālā internātpamatskola – attīstības centrs (Pelču pagasts, Kuldīgas novads), Rudbāržu sanatorijas internātpamatskola (Rudbāržu pagasts, Skrundas novads), Lažas speciālā internātpamatskola (Lažas pagasts, Aizputes novads), Purmsātu speciālā internātpamatskola (Purmsāti, Virgas pagasts, Priekules novads), Rubas speciālā internātpamatskola (Rubas pagasts, Saldus novads), Mazirbes speciālā internātpamatskola (Kolkas pagasts, Dundagas novads), Stiklu speciālā internātpamatskola (Puzes pagasts, Ventspils novads) un Upesgrīvas speciālā sākumskola (Upesgrīva, Vandzenes pagasts, Talsu novads). Lai pēc speciālās izglītības iestāžu pabeigšanas jaunieši pilnvērtīgi spētu iekļauties sabiedrībā un darba tirgū, tiem ir nepieciešams sociālais atbalsts, līdz ar to šie jaunieši ir potenciālie sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu saņēmēji.

Skolēnu skaits, kuri mācās speciālās izglītības iestādēs, 2010.gadā ir palielinājies, skatīt 1.2.7. – 1.attēlu. Skolēnu skaita palielināšanās saistīta ar skolēnu skaitu attiecīgajā vecumā, kā arī klašu skaita palielināšanos speciālās izglītības iestādēs.

1.2.7. – 1.attēls

Skolēnu skaits Kurzemes reģionā, kuri mācās speciālās izglītības iestādēs

Informācijas avots: IZM

Profesijas, ko lielākoties apgūst speciālās izglītības iestādēs ir mājkalpotājs, pavāra palīgs, galdnieka palīgs, laukstrādnieka palīgs, mežstrādnieka palīgs, ēku uzraugs un būvstrādnieka palīgs, turklāt speciālās izglītības programmas vairāk piemērotas zēniem.¹⁵

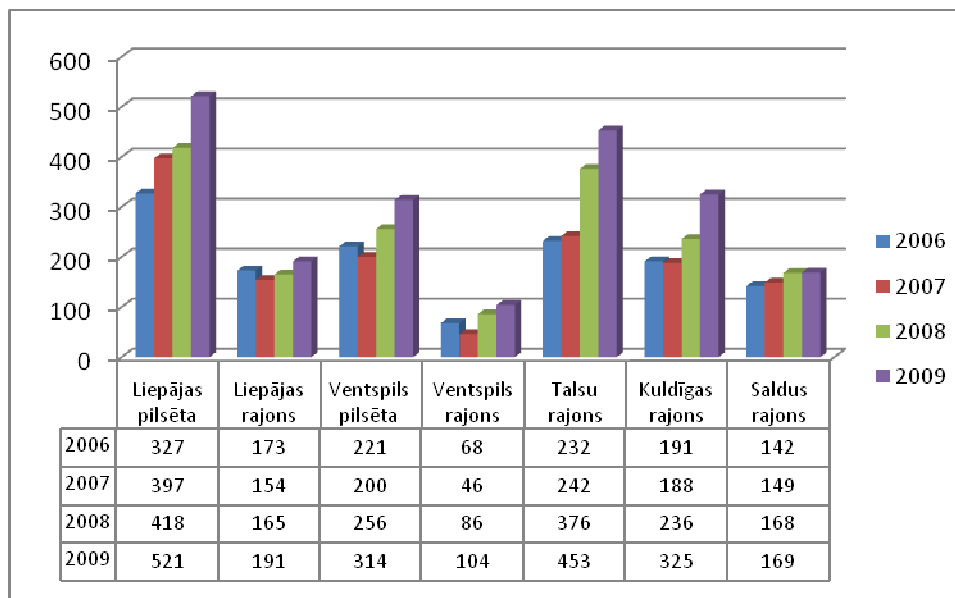
Būtiska problēma ir speciālo absolventu nodarbinātība, jo uzņēmumi Kurzemes reģionā nespēj nodrošināt atbilstošas darba vietas minētajai mērķa grupai.

1.2.8. Iedzīvotāju veselības stāvoklis

Kurzemes reģionā, tāpat kā Latvijā visaugstākā iedzīvotāju mirstība ir no asinsrites sistēmas slimībām, ļaundabīgiem audzējiem un ārējiem nāves cēloņiem (ceļu satiksmes negadījumi, pašnāvības, slepkavības, slīkšana un nosmakšana, saindēšanās ar alkoholu u.tml. cēloņi).

Minēto informāciju papildina dati, ka personu skaits, kam piešķirta pirmreizējā invaliditāte, palielinās, skatīt 1.2.8. – 1.attēlu.

¹⁵ VSIC Speciālās izglītības nodaļa

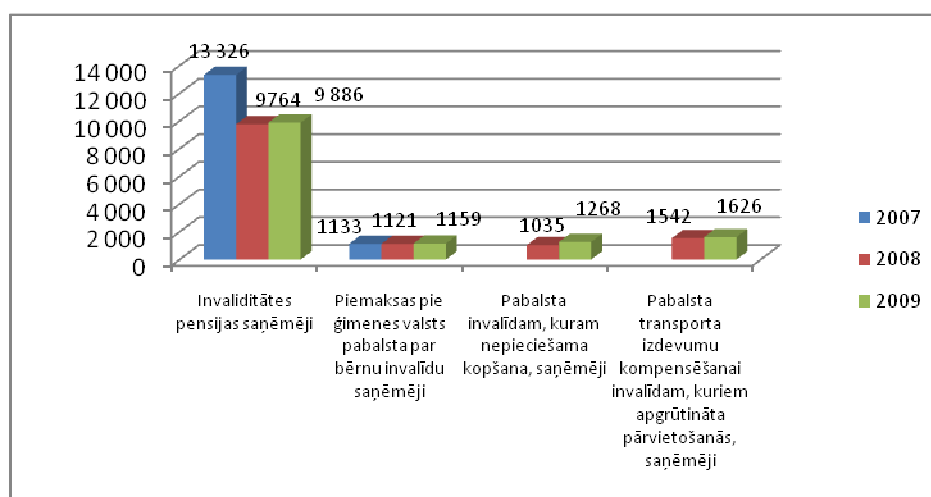
Personu skaits, kam piešķirta pirmreizējā invaliditāte 2006., 2007., 2008. un 2009.gadā

Informācijas avots: VDEĀK

Pēc Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas sniegtajiem datiem, visbiežākais pirmreizējās invaliditātes piešķiršanas iemesls personām vecumā no 16 gadiem ir asinsrites sistēmas slimības, ļaundabīgie audzēji, kā arī skeleta, muskuļu un saistaudu slimības.

Aptuveni 45% personu 2008.un 2009.gadā pirmreizēji piešķirta II invaliditātes grupa, aptuveni 34% - III invaliditātes grupa un 21% personu - I invaliditātes grupa.

Pēc VSAA sniegtajiem datiem, visu invaliditātes pabalstu saņēmēju skaits pēdējo 2 - 3 gadu laikā ir palielinājies, skatīt 1.2.8.-2.attēlu.

Ar invaliditāti saistīto pabalstu saņēmēju skaits Kurzemes reģionā 2007. -2009.gadā

Informācijas avots: VSAA

2008. un 2009.gadā aptuveni 50% personu pirmreizējā invaliditāte bija piešķirta personām vecumā no 40 – 59 gadiem, aptuveni 30% personu ir bijušas vecākas par 60 gadiem, savukārt 20% bija vecumā no 16 – 39 gadiem.

Personu, kuras saņem invaliditātes pabalstu, skaits 2008.gadā salīdzinājumā ar 2007.gadu, samazinājies par 3562 saņēmējiem, tādēļ, ka mainīta datu iegūšanas sistēma, izmaksu sistēma, kā arī pārskatītas klientu lietas. Savukārt 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, invaliditātes pensijas saņēmēju skaits palielinājies par 122 saņēmējiem.

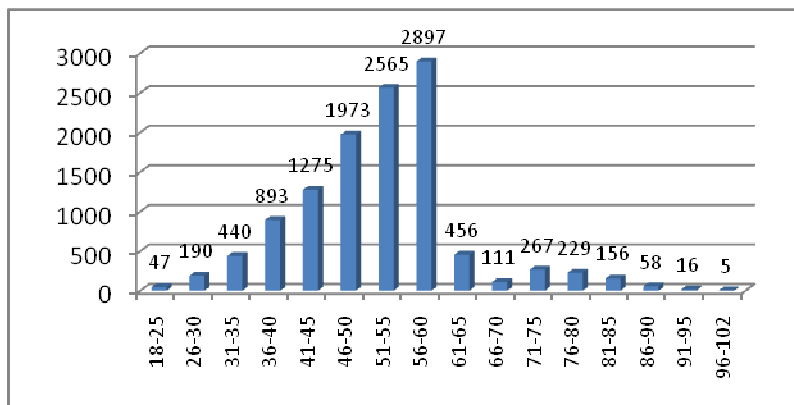
Pabalsts invalīdam, kuram nepieciešama kopšana ieviests 2008.gadā, pamatojoties uz 18.12.2007. MK noteikumiem Nr.921 "Noteikumi par pabalsta apmēru invalīdam, kuram nepieciešama kopšana, pabalsta apmēra pārskatīšanas kārtību un pabalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību", savukārt dati par pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai invalīdiem, kuriem apgrūtināta pārvietošanās, norādīti par 2008. un 2009. gadu, jo 2007.gada beigās tika mainīta datu uzskaites sistēma.

Pēc VSAA sniegtās informācijas, 2010.gada sākumā pabalstu transporta izdevumu kompensēšanai personām ar invaliditāti, kam ir apgrūtināta pārvietošanās, ir saņēmuši 130 bērni invalīdi un 1793 pieaugušas personas ar invaliditāti.

Pēc VSAA sniegtajiem datiem, no invaliditātes pensijas saņēmējiem, 2010.gada sākumā 58% bija II grupas invalīdi, 35% - III grupas invalīdi un 7% - I grupas invalīdi. Kā redzam 1.2.8. – 3.attēlā, vislielākais invaliditātes pensijas saņēmēju skaits ir vecumā no 40 – 60 gadiem.

1.2.8. – 3.attēls

Invaliditātes pensijas saņēmēju skaits Kurzemes reģionā pēc vecuma 2010.gada sākumā

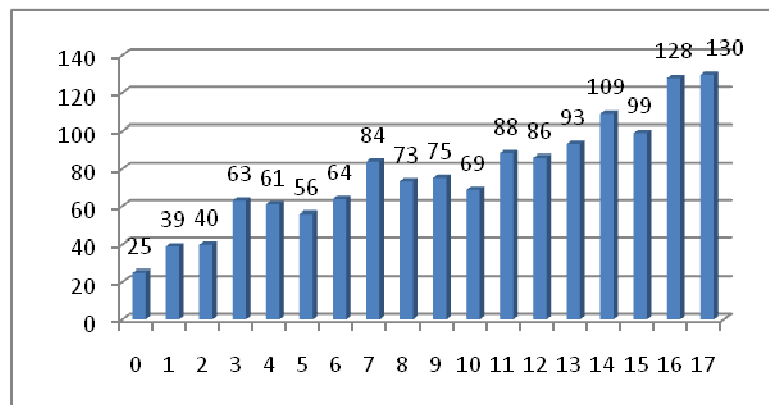

Informācijas avots: VSAA

Pēc VSAA sniegtās informācijas bērnu invalīdu skaits, par ko tiek veikta piemaksa pie ģimenes valsts pabalsta, vislielākais ir vecumā no 14 līdz 17 gadiem, skatīt 1.2.8. – 4.attēlu.

1.2.8. – 4.attēls

Bērnu invalīdu skaits Kurzemes reģionā pēc vecuma 2010.gada sākumā

Informācijas avots: VSAA

Vairākums Eiropas valstu atzinušas garīgo veselību par prioritāti, ņemot vērā, ka psihiskie un uzvedības traucējumi nereti izraisa nopietnas un paliekošas sekas, pacienti kļūst par invalīdiem.¹⁶

Analizējot pirmo reizi aprūpē uzņemto pacientu ar psihiskām saslimšanām rādītājus reģionos, jāatzīmē, ka Kurzemes reģionā šis rādītājs ir augstāks par vidējo Latvijā. Pierīgas, Vidzemes un Zemgales reģionos šis rādītājs bija zem vidējā

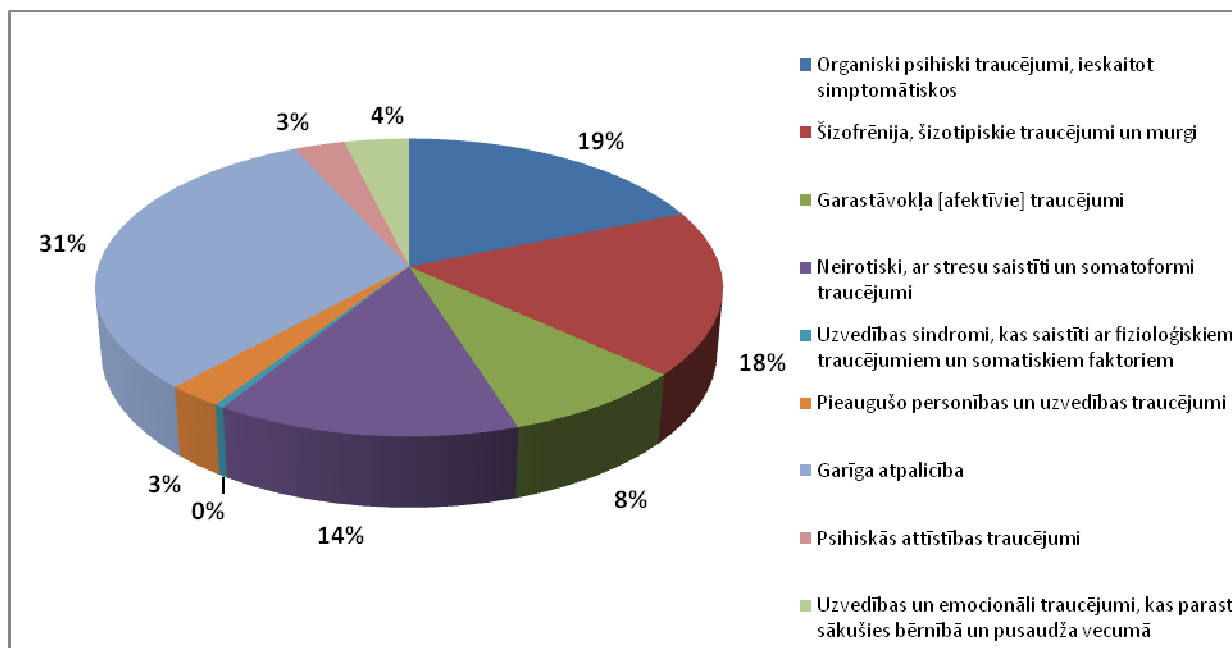
¹⁶ Statistikas gadagrāmata *Psihiskā veselība Latvijā 2008.gadā. Veselības ekonomikas centrs .9.izdevums, 2009*

valstī. Kurzemes reģionā visbiežāk pirmo reizi aprūpē uzņemti pacienti ar neirotiskiem, ar stresu saistītiem un somatoformiem traucējumiem.¹⁷

Psihisko un uzvedības traucējumu izplatība 2008.gadā augstāka kā vidēji valstī bija Kurzemē, Latgalē un Zemgalē. Kā redzams 1.2.8. – 5.attēlā, Kurzemes reģionā 31% (3645) no visiem pacientiem ar psihiskām saslimšanām, bija personas ar garīgo atpalcību.

1.2.8. – 5.attēls

Personu skaits ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem Kurzemē 2008. gadā.

Informācijas avots: Veselības ekonomikas centrs

Galvenās problēmas, kas norādītas Statistikas gadagrāmatā „Psihiskā veselība Latvijā”, saistībā ar iedzīvotāju psihisko veselību, ir šādas:

- 1) Latvijā nav pietiekami labi attīstīti pakalpojumi personām ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem ārpus stacionāriem un šo personu ģimenes nesaņem atbalstu vēlamā apjomā.
- 2) Ekonomiskās krīzes ietekmē finansiālu apsvērumu dēļ, radnieki ir ieinteresēti savus piederīgos ņemt mājās no psihiatriskām iestādēm, specializētiem sociālās aprūpes centriem, kuros uzturas personas ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, jo invaliditātes pensija ir būtisks vai pat vienīgais ģimenes ienākumu avots.
- 3) Ekonomiskās krīzes ietekme uz garīgās veselības rādītājiem, visdrīzāk, atspoguļosies pēc 3 līdz 5 gadiem. 2008. gada dati var iepriekš minētās nelabvēlīgās tendences vēl neuzrādīt, kaut 2008.gadā veselības aprūpē pirmo reizi uzņemto pacientu ar psihiskām saslimšanām skaits palielinājies.

Ņemot vērā, ka pensijas vecuma personu skaits Kurzemes reģionā ir viena no lielākajām sociālā atstumtības riska grupām, šis mērķa grupas veselības stāvoklis ir ļoti būtisks. Pensijas vecuma personas labprāt izmanto īslaicīgas sociālās aprūpes pakalpojumus. Saskaņā ar Veselības ekonomikas centra datiem, 2007.gadā Kurzemes reģionā bija 22 īslaicīgas sociālās aprūpes gultas (Liepājas rajonā), savukārt 2008.gadā – 25. Īslaicīgas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus varēja saņemt Aizputes novada pašvaldības iestādē „Aizputes veselības un sociālās aprūpes centrs”, Priekules novadā SIA „Priekules slimnīca” Īslaicīgās un sociālās aprūpes nodaļā, kā arī Liepājas pilsētā - SIA „Liepājas reģionālā slimnīca” un a/s „Liepājas Metalurģis” medicīnas sanitārajā daļā.

Iedzīvotāju veselības rādītājus raksturo arī personu ar atkarībām skaits. 2008.gadā veiktās aptaujas dati liecina, ka kopumā tikai 20% Latvijas iedzīvotāju ir uzskatāmi par atturībniekiem, 80% ir atzinuši, ka mēdz lietot alkoholiskos

¹⁷ Statistikas gadagrāmata Psihiskā veselība Latvijā 2008.gadā. Veselības ekonomikas centrs .9.izdevums, 2009

dzērienus. Saskaņā ar aptaujas datiem, biežāk kā vidēji valstī par atturībniekiem sevi uzskata sievietes (26%), iedzīvotāji, kas vecāki par 55 gadiem (grupā no 64 līdz 74 gadiem tādi ir pat 36%), aptaujātie ar ienākumu līmeni zem vidējā (23%), Kurzemē (24%), kā arī lauku apvidos dzīvojošie (26%).¹⁸

1.2.9. Citi faktori, kas var ietekmēt sociālo pakalpojumu pieprasījumu

Šajā nodaļā atspoguļoti faktori, kas var ietekmēt sociālo pakalpojumu pieprasījumu Kurzemes reģionā - šķirtās ģimenes ar bērniem, nepilngadīgās mātes, bērni, kuri atrodas ārpus ģimenes aprūpē, nelabvēlīgās ģimenes.

2008.gadā šķirto laulību skaits Kurzemes reģionā bija 861, no tām 57,6% ģimeņu bija ar bērniem (320 ģimenes ar vienu bērni, 145 ģimenes ar diviem bērniem un 31 ģimene ar trīs un vairāk bērniem). Šķirtajās ģimenēs bija 717 bērni.

Mātēm vecumā līdz 19 gadiem 2008.gadā dzimuši 272 bērni, kas ir 18% no kopējā nepilngadīgo māmiņu skaita Latvijā (1490). Kurzemes reģionā šis rādītājs bija augstākais reģionu vidū.

Pēc Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijā pieejamiem bāriņtiesu sniegtajiem datiem, Kurzemes reģionā 2009.gadā bija 263 ģimenes (498 bērni), kurās netiek pietiekami nodrošināta bērna attīstība un audzināšana, un, par kurām bāriņtiesa informējusi pašvaldības sociālo dienestu vai citu atbildīgo institūciju.

2009.gadā 220 bērnu vecākiem Kurzemes reģionā bija atņemtas bērnu aprūpes tiesības (visvairāk Liepājas pilsētā – 83, Kuldīgas novadā – 27, Ventspils pilsētā – 23), savukārt 77 bērnu vecākiem atjaunotas bērnu aprūpes tiesības (visvairāk Liepājas pilsētā – 22, Talsu novadā - 8 un Durbes novadā - 7).

Kurzemes reģionā bija 1238 bērni, kuri līdz 2010.gada 1.janvārim atradās ārpusģimenes aprūpē, no tiem 129 bērni ievietoti audžuģimenē, 869 ievietoti aizbildņa ģimenē un 240 ievietoti aprūpes iestādē.

Līdz 2010.gada 1.janvārim Kurzemes reģionā audžuģimenes statuss bija piešķirts 65 ģimenēm. Par aizbildņiem 2009.gadā ieceltas 100 personas (par aizbildņiem iecelti: 43 bērnu vecvecāki, 32 citi bērna radnieki un 25 citas personas).

2010.gada 1.janvārī Kurzemes reģionā bija 493 adoptējamie bērni, no tiem adopcijai vispār nepiekrīt 117, adopcijai uz ārvalstīm nepiekrīt 46, savukārt bērni, kuriem aizbildņi nav devuši piekrišanu adopcijai – 266.

¹⁸ *Atkarību izraisīto vielu lietošanas izplatība un sekas Latvijā, Veselības ekonomikas centrs, 17.izdevums. 2009.*

2. Sociālie pakalpojumi Kurzemes reģionā

Nodaļā sniegta informācija par sociālajiem pakalpojumiem un to sniedzējiem Kurzemes reģionā, kas ir reģistrēti LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī tiem, kas nav reģistrēti. Detalizēta analīze sniegta par tiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kas ir reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, jo pamatojoties uz 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 17.panta 1.punktu „Sociālos pakalpojumus šajā likumā minētajos gadījumos drīkst sniegt tikai tāds sociālo pakalpojumu sniedzējs, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām un ir reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.”

Lai novērtētu sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūru, tika veikti infrastruktūras tehniskie apsekojumi LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem. Par katru sociālā pakalpojuma sniedzēju ir sagatavots kopsavilkums, kurā norādīti galvenie veicamie darbi un izmaksas ēkas turpmākās ekspluatācijas nodrošināšanai. Pilna tehnisko apsekojumu informācija pieejama Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

Laika posmā no 2010.gada janvāra vidus līdz februāra vidum, tika veikta sociālo pakalpojumu saņēmēju anketēšana, lai noskaidrotu apmierinātību ar esošajiem sociālajiem pakalpojumiem, ieteikumus sociālo pakalpojumu pilnveidošanai un viedokli par to, cik ilgi saņemtais sociālais pakalpojums būs nepieciešams. Anketēšanas rezultātus skatīt Programmas III daļā „Klientu apmierinātības novērtējums ar sociālajiem pakalpojumiem Kurzemes reģionā. Anketēšanas rezultāti”.

2.1. Sociālie dienesti

Saskaņā ar 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 10.pantu, katra pašvaldība izveido pašvaldības iestādi — sociālo dienestu, lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un pakalpojumu administrēšanu.

Kurzemes reģionā ir 19 sociālie dienesti, no tiem tikai 5 reģistrēti LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, savukārt 14 nav reģistrēti.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā ir reģistrēts Liepājas pilsētas domes Sociālais dienests, Ventspils pilsētas domes Sociālais dienests (tajā skaitā reģistrēta arī Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta Pārventas filiāle), Kuldīgas novada pašvaldības aģentūra "Sociālais dienests", Alsungas novada Sociālais dienests un Rucavas novada sociālais dienests.

Kā galvenais iemesls tik lielam neregistrēto sociālo dienestu skaitam ir finanšu trūkums, lai sakārtotu telpas atbilstoši normatīvajos aktos izvirzītajām prasībām, kvalificētu darbinieku trūkums, kā arī, pēc teritorijas un iedzīvotāju skaita lielākajos novados, ir grūtības izveidot vienotu sistēmu, jo iepriekšējās administratīvajās teritorijās tā bijusi atšķirīga.

Saskaņā ar 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 10.pantu, katrā pašvaldībā jābūt vismaz vienam sociālā darba speciālistam uz katriem tūkstoš iedzīvotājiem, lai nodrošinātu iedzīvotāju vajadzību profesionālu izvērtēšanu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu.

Iedzīvotāju skaitu pašvaldībās, esošo un nepieciešamo sociālā darba speciālistu skaitu skatīt 2.1. - 1. tabulā. Visā reģionā ir nepieciešami papildus nepieciešami aptuveni 64 darbinieki, lai izpildītu iepriekš minēto likuma pantu.

2.1. – 1.tabula

Sociālā darba speciālistu skaits pašvaldībās 2010.gada 1.janvārī

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits 2010.gada 1.janvārī	Sociālā darba speciālistu skaits	Nepieciešamais Sociālā darba speciālistu skaits	Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits 2010.gada 1.janvārī	Sociālā darba speciālistu skaits	Nepieciešamais Sociālā darba speciālistu skaits
Liepājas pilsēta	84411	76	85	Rojas novads	6242	6	7
Ventspils pilsēta	42883	15	43	Skrundas novads	5999	5	6
Talsu novads	34620	28	35	Dundagas novads	4813	3	5
Saldus novads	28822	23	29	Nīcas novads	3878	3	4
Kuldīgas novads	27272	23	28	Durbes novads	3420	3	3
Ventspils novads	13613	16	14	Pāvilostas novads	3251	6	4

Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits 2010.gada 1.janvārī	Sociālā darba speciālistu skaits	Nepieciešamais Sociālā darba speciālistu skaits	Pašvaldība	Iedzīvotāju skaits 2010.gada 1.janvārī	Sociālā darba speciālistu skaits	Nepieciešamais Sociālā darba speciālistu skaits
Aizputes novads	10452	6	11	Vaiņodes novads	2943	3	3
Grobiņas novads	10240	8	11	Rucavas novads	2002	3	3
Brocēnu novads	7140	6	8	Alsungas novads	1650	1	2
Priekules novads	6631	7	7				

Informācijas avots: PMLP, sociālo pakalpojumu sniedzēju anketas, statistikas pārskati

Kā redzams 2.1. - 1. tabulā, pietiekams sociālā darba speciālistu skaits ir Ventspils un Pāvilostas novadā, gandrīz pietiekams Alsungas, Nīcas, Skrundas un Rojas novadā, savukārt nepietiekams pārējos novados un pilsētās. Visvairāk sociālā darba speciālistu trūkst Ventspils pilsētā un Aizputes novadā.

2.1. – 2.tabulā nākamajā lappusē sniegta detalizēta informācija par darbinieku skaitu sociālajos dienestos. 31.10.2001. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma pārejas noteikumu 1.punkta 2.apakšpunktā ir noteikts, ka pēc 2008.gada 1.janvāra tiesības veikt sociālo darbu, sniegt sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un sociālo palīdzību ir arī personām, kuras līdz 2007.gada 31.decembrim uzsākušas studijas vai turpina iegūt otrā līmeņa profesionālo augstāko vai akadēmisko izglītību sociālajā darbā vai karitatīvajā sociālajā darbā vai pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālās aprūpes, sociālās rehabilitācijas vai sociālās palīdzības sniegšanas jomā vai profesionālo vidējo izglītību sociālās aprūpes jomā.

Saskaņā ar 03.06.2003. MK noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 3.punktu, pašvaldības sociālajā dienestā ar klientiem strādā sociālā darba speciālisti (ne mazāk kā trīs), tajā skaitā viens sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem, otrs darbam ar pieaugušām personām un trešais sociālās palīdzības organizators.

Augstāk minētajos MK noteikumos noteikts, ja republikas nozīmes pilsētas vai novada pašvaldības sociālā dienesta attālinātā klientu pieņemšanas punktā strādā tikai viens sociālā darba speciālists, tad tam jābūt vismaz ar sociālā darbinieka kvalifikāciju.

Informāciju par sociālo darbinieku skaitu un augstāk minēto prasību izpildi skatīt 2.1. – 2.tabulā.

Darbinieku skaits sociālajos dienestos 2010.gada sākumā

Pāšvaldība	Darbinieku skaits kopā	Administratīvie darbinieki	Sociālā darba speciālisti	Citi darbinieki	Sociālā darba speciālisti ar augstāko izglītību sociālajā darbā	Sociālā darba speciālisti bez izglītības sociālajā darbā	Darbinieki attālinātos klientu pieņemšanas punktos	Sociālā darbinieka izglītība attālinātos klientu pieņemšanas punktos	Sociālais darbinieks darbam ar pieaugušām personām	Sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem	Sociālās palīdzības organizators
Aizputes novads	8	0	6	2	2	3 (studē), 1 pirmspensijas vecumā	6	2	0	0	0
Brocēnu novads	6	1	5	0	4	1	3	3	1	1	0
Dundagas novads	3	1	2	0	3	0	0 ¹	0	0	1	0
Durbes novads	7	1	2	4	1	2 (studē)	1	1	0	0	0
Grobiņas novads	15	2	7	6	2	5 (2 studē)	4	3 (1 studē)	0	1	0
Nīcas novads	3	1	2	0	2	1 (studē)	1	1	1	1	0
Pāvilostas novads	6	0	6	0	2	4	3	5	0	0	0
Skrundas novads	9	2	5	2	2	3	3	1	1	1	0
Talsu novads	51	3	28	20	13	15 (7 studē)	26	8	21	5	2
Saldus novads	32	3	23	6	19	4	16	16	20	3	1
Kuldīgas novads	13	3	9	1	9	0	14 ²	4	7	2	0
Liepājas pilsēta	220	30	76	114	72	4	10	10	33	13	22
Ventspils pilsēta	37	10	15	12	7	8	0	0	3	4	7
Alsungas novads	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Ventspils novads	18	3	15	0	3	12 (3 studē)	11	2	0	0	0
Vainodes novads	3	1	3	0	2	1 (studē)	0	0	0	0	1
Rucavas novads	3	1	2	0	2	1 (studē)	0	0	0	0	0
Rojas novads	11	1	9	1	5	6 (4 studē)	2	1 (1 studē)	1	1	1
Priekules novads	7	1	6	0	4	3 (studē)	4	2	0	0	0

¹ – Ir darbinieks, kas veic sociālā darbinieka funkcijas Kolka pagastā, bet nav sociālā dienesta darbinieks
² – darbinieki nav sociālā dienesta darbinieki, bet pagastu pārvalžu darbinieki

Informācijas avots: Sociālo dienestu sniegtā informācija

Kā redzam 2.1. – 1. tabulā, sociālā darba speciālistu skaits ar atbilstošu augstāko izglītību ir nepietiekams. Ne visiem attālinātajos klientu pieņemšanas punktos strādājošiem darbiniekiem ir sociālā darbinieka izglītība. 5 pašvaldībās nav attālināto klientu pieņemšanas punktu, Liepājas pilsētā, Durbes, Nīcas un Saldus novadā darbinieku kvalifikācija atbilst izvirzītajām prasībām, savukārt pārējos Kurzemes reģiona novados darbinieku izglītība neatbilst izvirzītajām prasībām.

Saskaņā ar 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” noteikto, darbiniekiem ir jānodrošina kvalifikācijas pilnveides kursi, bet tas tiek veikts dažādi. Sociālo dienestu sniegtajos par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā norādīts, ka tikai 8 sociālie dienesti darbiniekiem ir nodrošinājuši apmācību kursus un kvalifikācijas pilnveides kursus. Galvenais iemesls, kādēļ minētā prasība netiek pildīta vai tiek pildīta daļēji, ir finansējuma trūkums.

03.06.2003. MK noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” 3.punktā „Prasībās sociālajiem dienestiem” noteikts, ka pašvaldības sociālais dienests nodrošina konsultatīvu atbalstu (supervīziju) sociālo dienestu un pašvaldību izveidoto sociālo pakalpojumu sniedzēju sociālā darba speciālistiem – individuālo atbalstu vismaz deviņas stundas gadā vai grupu atbalstu vismaz 18 stundas gadā. Saskaņā ar sociālo dienestu pārskatos par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā pieejamās informācijas, supervīzija tika nodrošināta tikai 6 sociālajos dienestos: Nīcas novada, Skrundas novada, Talsu novada, Kuldīgas novada, Liepājas pilsētas un Ventspils pilsētas sociālajā dienestā.

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 11.pantā ir definēti sociālā dienesta uzdevumi, kā būtiskākos, kas orientēti uz sociālo pakalpojumu nodrošināšanu, var minēt šādus:

- veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām;
- sniegt sociālos pakalpojumus vai organizēt to sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem, personām, kuras aprūpē kādu no ģimenes locekļiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams;
- administrēt pašvaldības budžeta līdzekļus, kas novirzīti sociālo pakalpojumu sniegšanai;
- novērtēt sociālā dienesta administrēto un pašvaldības finansēto sociālo pakalpojumu kvalitāti u.c.

Atbilstoši 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā definētajam, profesionāls sociālais darbs ar klientu kā sociālais pakalpojums tiek nodrošināts LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētajos sociālajos dienestos, tādējādi iepriekš minētā norma tiek izpildīta daļēji.

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.pantā 4.punktā noteikts, ka „Pašvaldības, kuras nav izveidojušas nepieciešamos sociālo pakalpojumu sniedzējus, slēdz līgumus ar citiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem savā teritorijā vai ar citām pašvaldībām par sociālo pakalpojumu sniegšanu, pilnībā vai daļēji finansējot tos no sava budžeta”. Pašvaldību nodrošināto un pirktu pakalpojumu izmaksas un saņēmēju skaitu skatīt 2.1. – 3.tabulā.

2.1. – 3.tabula

Pašvaldību nodrošināto un pirktu pakalpojumu izmaksas un saņēmēju skaits 2009.gadā

Pašvaldība	Nodrošināto sociālo pakalpojumu izmaksas latos	Nodrošināto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	Pirktu pakalpojumu izmaksas latos	Pirktu sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits
Aizputes novads	0	0	48 161	46
Alsungas novads	0	0	4127	6
Brocēnu novads	0	0	9 136	21
Dundagas novads	57 865	39	21 722	90
Durbes novads	6 335	9	7 235	11
Grobiņas novads	28 529	7	32 480	25
Kuldīgas novads	185	4	28 936	33
Liepājas pilsēta	795 489	3761	257 156	276

Pašvaldība	Nodrošināto sociālo pakalpojumu izmaksas latos	Nodrošināto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits	Pirkto pakalpojumu izmaksas latos	Pirkto sociālo pakalpojumu saņēmēju skaits
Nīcas novads	0	0	6 520	7
Pāvilostas novads	0	0	9 846	6
Priekules novads*	3 049	97	13 569	12
Rojas novads	0	0	15 936	23
Rucavas novads	2 116	2	2 116	2
Saldus novads	0	0	13 327	21
Skrundas novads	4 810	9	2 278	4
Talsu novads	69 481	952	96 827	86
Vaiņodes novads	0	0	19 890	12
Ventspils pilsēta	578 674	210	157 468	609
Ventspils novads	12 870	22	38 104	30

* Datos nav iekļauta Priekules pilsēta, jo Programmas projekta izstrādes laikā, LM bija pieejama informācija par novadu bez minētās pilsētas.

Informācija Informācijas avots: Sociālo dienestu pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā

Kā redzams 2.1. – 3.tabulā, 11 Kurzemes reģiona pašvaldībās sociālie pakalpojumi ir pašu nodrošināti, savukārt pirkti tie tiek visās pašvaldībās. Visvairāk pašu nodrošināto pakalpojumu ir Liepājas pilsētā, savukārt Ventspils pilsētā ir visvairāk pirktu pakalpojumu, turklāt no biedrībām un nodibinājumiem.

Papildinot iepriekš minēto informāciju, kā norādīts sociālo dienestu sniegtajos pārskatos par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā, pašvaldībās, kurās sociālie pakalpojumi tiek pirkti, visbiežāk pirktais sociālais pakalpojums ir ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija pieaugušajiem – Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Nīcas, Rojas, Saldus un Vaiņodes novadā. Otrās biežāk pirktais pakalpojums ir ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem – Aizputes, Alsungas, Brocēnu un Saldus novadā. Papildus Aizputes novadā un Ventspils pilsētā tiek pirkti krīzes centra pakalpojumi, Ventspils pilsētā – naktspatversmes pakalpojumi, Pāvilostas novadā – sociālās rehabilitācijas pakalpojumi pieaugušām personām, savukārt Brocēnu novadā dienas aprūpes centra pakalpojumi bērniem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, kā arī citi sociālie pakalpojumi.

Plašākais nodrošināto sociālo pakalpojumu klāsts ir Liepājas pilsētā. Liepājas pilsētā tiek nodrošināti tādi sociālie pakalpojumi kā ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem, naktspatversme pieaugušajiem, dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem, grupu māja (dzīvoklis), sociālā rehabilitācija atkarībā nonākušām personām, kā arī citi sociālie pakalpojumi.¹⁹

Dundagas, Durbes, Grobiņas, Rucavas un Skrundas novados pašvaldības nodrošinātie sociālie pakalpojumi ir ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija pieaugušām personām, Ventspils pilsētā un Ventspils novadā - ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija gan pieaugušām personām, gan bērniem, savukārt, Kuldīgas novadā - servisa dzīvoklis.²⁰

No sociālo dienestu pārskatos par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā sniegtās informācijas var secināt, ka pašvaldību nodrošināto sociālo pakalpojumu vidū visvairāk ir ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi, taču sociālie pakalpojumi ir arī vieni no visbiežāk pirktajiem. Nākamie pirktākie sociālie pakalpojumi ir ilgstoša sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem, patversmes vai naktspatversmes, dienas aprūpes centra un krīzes centra sociālie pakalpojumi.

Ņemot vērā, ka pašvaldībās iedzīvotāju skaits un struktūra ir dažāda, sociālā dienesta klientu skaits ir atkarīgs galvenokārt no iedzīvotāju skaita pašvaldībā. Pamatojoties uz sociālo dienestu sniegto informāciju, no LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētajiem sociālajiem dienestiem, lielākais klientu skaits ir pVentspils un Liepājas pilsētu sociālajos dienestos, kā arī Kuldīgas novada pašvaldības aģentūrā "Sociālais dienests". Pēdējos gados klientu skaits ir palielinājies visos sociālajos dienestos. Dominējošās sociālā riska grupas – sociālo dienestu klienti ir pensijas

¹⁹ Sociālo dienestu pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā

²⁰ Sociālo dienestu pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā

vecuma personas, bezdarbnieki, ģimenes ar bērniem, personas ar funkcionāliem traucējumiem. Lielākoties klienti sociālajā dienestā vēršas pēc sociālās palīdzības.

Analizējot sociālo dienestu pārskatus par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību 2009.gadā, secināms, ka no sociālajiem pakalpojumiem un sociālajai palīdzībai paredzētajiem līdzekļiem, 80% - 88% sociālajai palīdzībai izlietots Brocēnu, Nīcas, Skrundas, Kuldīgas, Rucavas un Saldus novadā, 70% - 74% - Aizputes, Priekules (bez Priekules pilsētas) un Ventspils novadā, 60% – 68% - Grobiņas, Durbes un Pāvilosta novadā, kā arī Ventspils un Liepājas pilsētā, 42% - 49% - Talsu, Alsungas, Rojas un Vaiņodes novadā, savukārt 30% Dundagas novadā. Atlikušie līdzekļi tika izlietoti sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, tajā skaitā pašu nodrošinātajiem un pirktajiem pakalpojumiem. Ekonomiskās krīzes ietekmē palielinājies trūcīgo personu skaits, kam nepieciešama sociālā palīdzība un attiecīgi tai tikusi izlietota lielākā daļa budžeta līdzekļu, tajā pašā laikā palielinot arī sociālo dienestu darbinieku darba apjomu. Līdz ar to, sociālo pakalpojumu attīstība paliek otrā plānā. Tajā pašā laikā valstī ir noteikti obligātā sniedzamā sociālā palīdzība, bet nav noteikti obligāti nodrošināmie sociālie pakalpojumi.

Turpmāk 2.1. – 4.tabulā norādīti dati par informācijas uzkrāšanu un glabāšanu sociālajos dienestos.

2.1. – 4.tabula

Informācijas uzkrāšana un glabāšana pašvaldību sociālajos dienestos 2009.gadā

Pašvaldība	Programmatūra informācijas uzkrāšanai par klientu					Klientu uzskaitē papīra formātā
	Programmatūra „Gadījumu vadības sistēma”	Programmatūra „Sociālās palīdzības administrēšanas informatīvā sistēma”	Programmatūra „Pašvaldību vienotā informācijas sistēma”	Lokālā bāze	Cits variants	
Aizputes novads	-	-	-	-	1	1
Alsungas novads	-	1	-	-	-	1
Brocēnu novads	-	-	1	-	-	-
Dundagas novads	-	-	1	-	-	1
Durbes novads	-	-	-	-	-	1
Grobiņas novads	1	1	-	-	-	-
Kuldīgas novads	-	1	-	-	-	1
Liepājas pilsēta	-	1	-	1	-	-
Nīcas novads	1	1	-	-	-	1
Pāvilostas novads	-	-	-	-	-	1
Priekules novads	-	-	-	-	-	1
Rojas novads	-	1	-	-	-	1
Rucavas novads	-	-	-	-	-	-
Saldus novads	-	1	-	-	-	-
Skrundas novads	-	1	-	-	-	1
Talsu novads	-	1	-	-	-	1
Vaiņodes novads	-	1	-	-	-	1
Ventspils pilsēta	-	1	-	-	-	-
Ventspils novads	-	1	-	-	-	1

Informācijas avots: Sociālo dienestu pārskati par sociālajiem pakalpojumiem un palīdzību 2009.gadā

Kā redzams 2.1. – 4.tabulā, būtiska problēma sociālajos dienestos ir datu uzskaitē. Programmatūra informācijas uzkrāšanai par klientu ir visos sociālajos dienestos, izņemot Durbes, Pāvilostas, Priekules un Rucavas novada pašvaldību sociālos dienestus. Programmatūra galvenokārt paredzēta sociālās palīdzības uzskaitē, savukārt saņemto sociālo pakalpojumu uzskaitē tiek veikta papīra formātā.

Anketās sociālo pakalpojumu sniedzējiem, bija jānorāda informācija par materiāltehniskās bāzes pietiekamību. Tās nepietiekamība norādīta kā viena no problēmām, īpaši uzsverot transporta neesamību (īpaši specializētā transporta), lai nodrošinātu klientu nogādāšanu pie sociālo pakalpojumu sniedzēja vai citur, saistībā ar klienta sociālo problēmu risināšanu.

Sociālajos dienestos, kas ir reģistrēti LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, tika veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti veicamie darbi ēkas turpmākai ekspluatācijai, kā arī to aptuvenās izmaksas bez PVN.

Kuldīgas novada pašvaldības aģentūrā "Sociālais dienests" nepieciešamo investīciju apjoms ir 125 000 latī²¹, Ventspils pilsētas domes Sociālais dienests - 40 000 latī²², Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta Pārventas filiālē - 1 200 latī²³, Rucavas novada sociālajā dienestā - 2 500 latī²⁴, Alsungas novada sociālajā dienestā - 28 000 latī²⁵, Liepājas pilsētas domes Sociālajā dienestā – 2 000 latī²⁶.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālās jomas speciālistiem, sociālo dienestu darba uzlabošanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Palielināt LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēto sociālo dienestu skaitu.
- Paaugstināt darbinieku izglītības kvalitāti un piesaistīt izglītotus speciālistus darbam sociālajā dienestā, īpaši attālinātajos klientu pieņemšanas punktos.
- Nodrošināt darbiniekiem supervīziju un citus atbalsta pasākumus.
- Izveidot un uzturēt vienotu sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu uzskaites datu bāzi.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Sabalansēt pašvaldības sociālo budžetu, kas paredzēts sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības nodrošināšanai.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti sociālo dienestu darbības attīstībai (cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskā bāze).
- Attīstīt sadarbību ar sociālajiem partneriem (valsts, pašvaldību, biedrībām, nodibinājumiem, privātām un citām institūcijām).
- Izstrādāt attīstības plānus sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstībai pašvaldībās.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.

2.2. Sociālā aprūpe

Sociālās aprūpes pakalpojums ir pasākumu kopums, kas vērsts uz to personu pamatvajadzību apmierināšanu, kurām ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi vecuma vai funkcionālo traucējumu dēļ, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un ilgstošas sociālās aprūpes institūcijās.²⁷

Šajā nodaļā sniegta informācija par četriem sociālās aprūpes pakalpojumu veidiem Kurzemes reģionā:

- 1) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas bērniem;
- 2) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pieaugušajiem;
- 3) aprūpe mājās;
- 4) dienas aprūpes centri;

2.2.1. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas bērniem

Bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija nodrošina bērniem bāreņiem, bez vecāku gādības palikušiem bērniem invalīdiem diennakts aprūpi, dzīvesvietu, sociālo rehabilitāciju, kā arī veicina bērna un ģimenes atkalapvienošanos vai jaunas ģimenes iegūšanu.²⁸

Kurzemes reģionā ir 8 LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas bērniem, no tām 2 ir valsts institūciju filiāles un 6 pašvaldību institūcijas vai to struktūrvienības.

Viena no valsts finansētajām institūcijām ir VSAC „Kurzeme”, kas saskaņā ar 30.10.2009. MK rīkojumu Nr.746 ”Par Labklājības ministrijas pakļautībā esošo valsts un sociālās aprūpes centru reorganizāciju” izveidots, apvienojot SAC „Aizvīķi”, SAC „Dundaga”, SAC „Ilģi”, BSAC „Liepāja”, SAC „Piltene”, SAC „Reģi” un SAC „Veģi”. VSAC „Kurzeme” ir

²¹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 94. lpp

²² Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 38. lpp

²³ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 41. lpp

²⁴ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 108. lpp

²⁵ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 73. lpp

²⁶ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 94. lpp

²⁷ 31.10.2002. likums „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”

²⁸ 03.06.2003 MK noteikumi Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”

reorganizējamo centru funkciju, tiesību, saistību, iepirkto materiālo vērtību, Eiropas Savienības struktūrfondu projektu īstenošanas rezultātā radīto materiālo un auditējamo vērtību, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības, arhīva un datubāzu pārņēmēji.

VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”, pēc klientu skaita 2010.gada 1.janvārī, ir lielākā bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija, jo ir vienīgā, kas Kurzemes reģionā nodrošina valsts apmaksātus sociālos pakalpojumus bērniem ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vecumā no četriem līdz astoņpadsmit gadiem. Bērnu invalīdu skaits šajā institūcijā ir vislielākais.

2.2.1. – 1.tabulā nākamajā lapā, sniegti galvenie ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem raksturojošie rādītāji – klientu skaits, izlietotie līdzekļi 1 bērna uzturēšanai mēnesī, latos, kopējais darbinieku skaits u.c.

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem raksturojošie rādītāji

Institūcija	Adrese	Klienti	Klientu skaits			Klientu skaits 01.01.2010		Izlietotie līdzekļi 1 bērna uzturēšanai mēnesī, latos		Kopējais darbinieku skaits 01.01.2010	Kopējais darbinieku skaits 01.01.2009	Kopējais dzīvojamā telpu platība 1 bērnam, m ²
			01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010	Bērni bāreņi	Bez vecāku gādības palikušie	2008	2009			
Valsts institūcijas filiāles												
VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”	Liepājā, Apšu iela 3a	bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem vecumā līdz diviem gadiem un bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem vecumā līdz četriem gadiem	116	114	103	2	101	631,93	662,15	152	134	8,77
VSAC „Kurzeme” filiāle „Vēji”	Talsu novads, Abavas pagasts	bērni ar smagiem garīga rakstura traucējumiem vecumā no četriem līdz astoņpadsmit gadiem	32	30	22 (162) ²	0	22	505,25	417,58	129	126	9,8
Pašvaldību institūcijas/strukturvienības												
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnumams¹	Liepāja, Labraga iela 11	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, krīzes situācijā nonākušas personas	81	69	48	11	37	548,61	626,34	59	56	27
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu nams „Selga”	Ventspils, Pērkoņu iela 21	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni	32	30	32	3	29	409,13	394,71	21	20	6,56
Alsungas bērnu nams - patversme	Alsungas novads, Alsunga, Skolas iela 16a	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, personas, kas cietušas no prettiesiskām darbībām	19	17	16	1	15	803,21	673,66	24	15	30,38
Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis”	Saldus novads, Lutriņu pagasts, Namīki, Melioratoru iela 9	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, krīzes situācijā nonākušas personas	23	21	23	1	16	853,49	708,30	23	15	8,59
Strazdes bērnu nams	Talsu novads, Strazdes pagasts	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni	23	27	24	0	24	500,51	490,34	22	21	14,54
Puzes pagasta bērnu nams „Stikli”	"Stikli" Puzes pagasts Ventspils novads	bērni bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni	37	34	47	1	46	433,61	292,34	23	20	11,77

¹ Liepājas pilsētas Bērnumamā norādīts bērnu skaits, kuri saņēmuši tikai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, nevis patversmes pakalpojumus; ² – Kopējais klientu skaits (t.sk. pieaugušie)

Pašvaldības bērnu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju vidū, pēc klientu skaita lielākās 2010.gada 1.janvārī ir Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnamams (48) un Puzes pagasta bērnu nams „Stikli” (47). Salīdzinot klientu skaitu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās no 2008.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 1.janvārim, tas ir samazinājies. Valsts finansētās institūcijās par 23 klientiem mazāk, savukārt pašvaldību finansētās institūcijās/struktūrvienībās par 25 klientiem mazāk.

Līdzekļi, kas izlietoti 1 bērna uzturēšanai mēnesī 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, samazināti visās institūcijās izņemot VSAC „Kurzeme” filiāli „Liepāja”, kur izlietotie līdzekļi 1 bērna uzturēšanai mēnesī palielinājušies par 30,22 latiem un Liepājas pilsētas Sociālā dienesta Bērnamamu, kur izlietotie līdzekļi palielinājušies par 77,73 latiem. Pašvaldību institūcijās visaugstākie izdevumi 1 bērna uzturēšanai mēnesī 2009.gadā bija Bērnu un ģimenes centrā „Rūķītis” – 708,30 lati, savukārt zemākie - Puzes pagasta bērnu namā „Stikli” - 292,34 lati.

2.2.1. – 2.tabulā sniegta informācija par plānoto vietu skaitu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās 2009. un 2010.gadā, kā arī klientu skaitu 2010.gada 1.janvārī, lai izdarītu secinājumus par institūciju noslogotību.

2.2.1. – 2.tabula

Plānotais vietu skaits ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās 2009. un 2010.gadā

	Plānotais vietu skaits 2009.gadā	Klientu skaits 2010.gada 1.janvārī	Plānotais vietu skaits 2010.gadā
VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”	117	103	117
VSAC „Kurzeme” filiāle „Veģi”	40	22	40
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnamams	90	48	72
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu nams „Selga”	32	32	32
Alsungas bērnu nams - patversme	20	16	20
Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis”	24	23	24
Strazdes bērnu nams	40	24	27
Puzes pagasta bērnu nams „Stikli”	47	47	50

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem pārskats par darbu 2009.gadā

Analizējot institūcijās dzīvojošo bērnu skaitu 2010.gada 1.janvārī un plānoto vietu skaitu 2009.gadā, visas plānotās vietas bija aizņemtas Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu namā „Selga” un par vienu bērnu mazāk nekā bija plānots Bērnu ģimenes centrā „Rūķītis”, savukārt pārējās institūcijās bija brīvas vietas.

Plānotais vietu skaits 2010.gadā palicis tāds pats kā 2009.gadā gandrīz visās institūcijās, izņemot Strazdes bērnu namu, kur 2010.gadā plānotais vietu skaits samazināts par 13, jo samazinājies pieprasījums pēc šī sociālā pakalpojuma, un Puzes pagasta bērnu namu „Stikli”, kur plānotais vietu skaits palielināts par 3 vietām.

Viens no sociālā pakalpojuma kvalitātes rādītājiem ir darbinieku skaits ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās. 03.06.2002. MK noteikumu Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” IV daļas 10.punktā noteikts, ka bērnu aprūpes institūcijā ar klientiem strādā sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, sociālie aprūpētāji, praktizētāji, māsu reģistrā reģistrētas medicīnas māsas un aprūpētāji. Bērnu aprūpes institūcijas vadītājs ir tiesīgs sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanai piesaistīt citus speciālistus.

2.2.1. – 3.tabulā sniegta informācija par darbinieku skaitu un apstiprinātajām amata vienībām ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās 2010.gada 1.janvārī.

Darbinieku skaits un apstiprinātas amata vienības ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās 2010.gada 1.janvārī

Darbinieku skaits (apstiprinātās amata vienības)									
Institūcija	Kopā	Adminis- tratīvais darbinieks	Veselības aprūpes darbinieks	Rehabilitā- cijas darbinieks	Sociālais darbinieks	Sociālais aprūpētājs	Sociālais rehabilitētājs	Aprū- pētājs	Pārējie darbinieki
Valsts institūcijas filiāles									
VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”	134 (139,50)	5 (5,50)	14 (14)	8 (8,50)	2 (2)	31 (28,50)	0 (1)	44 (52,50)	30 (27,50)
VSAC „Kurzeme” filiāle „Veģī”	126 (127)	5 (5)	8 (8)	0 (1)	2 (2)	17 (17)	8 (8)	42 (42)	44 (44)
Pašvaldību institūcijas/ struktūrvienības									
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnumams	56 (56,50)	1 (1)	2 (1,50)	0 (2)	15 (14,50)	1 (1)	0 (0)	15 (15)	22 (21,50)
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu nams „Selga”	20 (17,25)	1 (1)	2 (1)	2 (1,5)	0 (0)	7 (6,25)	0 (0)	6 (5)	3 (2,5)
Alsungas bērnu nams - patversme	15 (12,1)	2 (0,95)	1 (0,7)	0 (1,15)	0 (0)	4 (3,6)	0 (0)	3 (2,9)	3 (2,8)
Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis”	15 (16,95)	2 (2)	1 (0,50)	0 (2)	5 (5)	2 (2)	0 (0)	0 (0)	5 (5,45)
Strazdes bērnu nams	21 (21)	2 (2)	1 (1)	6 (5)	1 (0,5)	1 (1)	0 (1)	5 (5)	4 (6,5)
Puzes pagasta bērnu nams „Stikli”	20,50 (23)	3 (3)	1 (0,50)	1 (1)	1 (1)	0 (0)	0 (0)	15 (13)	2 (2)

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem pārskats par darbu 2009.gadā

Analizējot iepriekš minēto prasību, pēc institūciju sniegtās informācijas, sociālo darbinieku nav 2 institūcijās, sociālo aprūpētāju – 1 institūcijā, aprūpētāju – 1 institūcijā. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā klientiem jānodrošina arī sociālā rehabilitācija, bet sociālie rehabilitētāji ir tikai VSAC „Kurzeme” filiālē „Veģī”,

2.2.1. – 4.tabulā sniegta informācija par sociālā darba speciālistu izglītību ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem 2010.gada 1.janvārī.

2.2.1. – 4.tabula

Sociālā darba speciālistu izglītība ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem 2010.gada 1.janvārī

Institūcija	Sociālie darbinieki						Sociālie aprūpētāji				Sociālie rehabilitētāji
	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	augstākā izglītība citā speciāl-tātē	vidējā profesionālā izglītība citā specialitātē vai vidējā specialitātē vai vidējā vispārējā izglītība	bez atbilstošas izglītības	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	augstākā izglītība citā speciāl-tātē	vidējā profesionālā izglītība citā specialitātē vai vidējā vispārējā izglītība	bez atbilstošas izglītības, iegūst pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā darba izglītību	
VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”	-	2	-	-	-	-	-	9	20	2	-
VSAC „Kurzeme” filiāle „Vēji”	2	-	-	-	-	17	-	-	-	-	8
Valsts institūcijas filiāles											
Pašvaldību institūcijas/strukturvienības											
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnu nams	1	8	1	5	-	1	-	-	-	-	-
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu nams „Selga”	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	-
Alsungas bērnu nams - patversme	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis”	-	1	2	-	2	-	-	-	-	2	-
Strazdes bērnu nams	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Puzes pagasta bērnu nams „Stikli”	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem pārskats par darbu 2009.gadā

Kā redzams 2.2.1. – 4.tabulā, lielākoties sociālā darba speciālistiem ir atbilstoša izglītība, savukārt institūcijās, kur darbiniekiem nav atbilstošas izglītības, tā tiek iegūta. Viena no sociālā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanas prasībām ir darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana. 03.06.3003 MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” noteiktās prasības kvalifikācijas paaugstināšanai sociālā darba speciālistiem, pamatojoties uz sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās norādīto informāciju, pilnā apmērā 2009.gadā tikušas nodrošinātas VSAC „Kurzeme” filiālēs, Liepājas pilsētas Sociālā dienesta Bērnu nams un bērnu un ģimenes centrā „Rūķītis”. Pārējās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana tiek nodrošināta daļēji, finanšu trūkuma dēļ.

Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontroli var veikt LM. Puzes pagasta bērnu namā „Stikli” LM Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole tikusi veikta 2007.gada 27.aprīlī, visas kvalitātes prasības bija izpildītas. Strazdes bērnu namā kvalitātes kontrole veikta 2009.gada 13.janvārī un kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji, jo nepieciešams nodrošināt sanitāro telpu aprīkojumu atbilstoši normatīvo aktu izvirzītajām prasībām, savukārt VSAC „Kurzeme” filiālē „Veģi” sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole veikta 10.12.2008. Kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji, norādot, ka nepieciešams uzlabot sporta laukuma infrastruktūru. Citās ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem, LM Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole pēdējo 3 gadu laikā nav veikta.

Kā sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās norādījuši ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju vadītāji, ir nepieciešama materiāltehniskās bāzes un infrastruktūras uzlabošana.

Pārskats par institūcijās esošajām dzīvojamām telpām sniegts 2.2.1. – 5.tabulā.

2.2.1. – 5.tabula

Dzīvojamo telpu raksturojums ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem

Institūcija	Dzīvojamo telpu platība 1 bērnam, m ²	Dzīvojamās istabas (guļamtelpas)					Dzīvojamās istabas kopā
		1-2 bērniem istabā	3-4 bērniem istabā	5-6 bērniem istabā	7-9 bērniem istabā		
Valsts institūcijas filiāles							
VSAC „Kurzeme” filiāle „Liepāja”	8,77	0	5	18	0	23	
VSAC „Kurzeme” filiāle „Veģi”	9,8	2	7	0	0	9	
Pašvaldību institūcijas/struktūrvienības							
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnumams	27	2	2	12	0	16	
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu nams „Selga”	6,56	6	7	0	0	13	
Alsungas bērnu nams - patversme	30,38	2	4	0	0	6	
Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis”	8,59	7	1	0	0	8	
Strazdes bērnu nams	14,54	5	3	2	0	10	
Puzes pagasta bērnu nams „Stikli”	11,77	47	0	0	0	47	

Informācijas avots: Ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem pārskats par darbu 2009.gadā

Lielākā dzīvojamā platība 1 bērnam m² ir VSAC „Kurzeme” filiālē „Veģi” un Alsungas bērnu namā patversmē. Visās sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās ir prasībām atbilstoša dzīvojamā platība.

Programmas izstrādes laikā, ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās bērniem, veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēku turpmākai ekspluatācijai un aptuvenās izmaksas.

Aptuvenā summa katrā institūcijā bez PVN ir šāda: Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Bērnumā - 870 000 lat²⁹, Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta bērnu namā „Selga” - 60 000 lat³⁰, Alsungas bērnu namā – patversmē - 63 000 lat³¹, Bērnu un ģimenes centrā „Rūķītis” 23 000 lat³², Strazdes bērnu namā 74 000 lat³³, Puzes pagasta bērnu namā „Stikli” 18 000 lat³⁴ VSAC „Kurzeme” filiālē „Veģi” 330 000 lat.

Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju var apskatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu jomas speciālistiem, ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju bērniem darba uzlabošanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Piesaistīt sociālā darba speciālistus ar atbilstošu izglītību.
- Nodrošināt darbiniekiem kvalifikācijas paaugstināšanu un citus atbalsta pasākumus.

²⁹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 19. lpp

³⁰ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 46. lpp

³¹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 70. lpp

³² Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 112.lpp

³³ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 142. lpp

³⁴ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 154.lpp

- Uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti, īpaši uzsverot darbu ar klientiem.
- Uzlabot starptinsitucionālo un starpprofesionālo sadarbību.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Pilnveidot iekšējos normatīvos aktus un izveidot vienotas dokumentu formas.
- Izveidot un uzturēt sociālā pakalpojuma uzskaites sistēmu visās sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti institūciju darbības attīstībai (cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskā bāze).

2.2.2. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pieaugušajiem

Pieaugušo ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija nodrošina pensijas vecuma personām, kā arī I un II grupas invalīdiem diennakts aprūpi, sociālo rehabilitāciju un pastāvīgu dzīvesvietu.³⁵

Kurzemes reģionā ir 18 LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas un 3 neregistrētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētie ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieaugušajiem sniedzēji

Kurzemes reģionā ir 18 LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pieaugušajiem, no tām 4 valsts finansētās (VSAC „Kurzeme” filiāles), 10 pašvaldību finansētās, 3 biedrības un 1 privāta institūcija.

Turpmāk tiks analizēti 18 sociālo pakalpojumu sniedzēji, jo viens no reģistrētajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, VSIA Piejūras Slimnīca Psihiatriskās klīnikas Sociālās aprūpes nodaļa faktiski ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus nesniedz, savukārt 2010.gada aprīlī VSAC „Kurzeme” filiāle „Piltene” ir likvidēta.

Valsts finansētās institūcijas, saskaņā ar 30.10.2009. MK rīkojumu Nr.746 "Par Labklājības ministrijas pakļautībā esošo valsts un sociālās aprūpes centru reorganizāciju" nosaka, ka VSAC „Kurzeme” izveidots apvienojot SAC „Aizvīķi”, SAC „Dundaga”, SAC „Ilģi”, BSAC „Liepāja”, SAC „Piltene”, SAC „Reģi” un SAC „Veģi”. VSAC „Kurzeme” ir reorganizējamo centru funkciju, tiesību, saistību, iepirkto materiālo vērtību, Eiropas Savienības struktūrfondu projektu īstenošanas rezultātā radīto materiālo un auditējamo vērtību, mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības, arhīva un datubāzu pārņēmēji.

2.2.2. – 1.tabulā nākamajā lappusē sniegta informācija par ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem raksturojošiem rādītājiem – klientu skaitu, vietu skaitu institūcijā, izlietotajiem līdzekļi vienas personas uzturēšanai mēnesī, darbinieku skaitu, kā arī kopējā dzīvojamo telpu platība 1 pieaugušajam m².

³⁵ 03.06.2003. MK noteikumi Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem raksturojošie rādītāji

Institūcija	Adrese	Klienti	Faktiski dzīvojošo personu skaits			Invalīdu kop-skaits	Personas ar garīga rakstura traucējumiem	Plānotais vietu skaits		Izlietotie līdzekļi vienas personas uzturēšanai mēnesī, latos		Darbinieku skaits 2010.gada 1.janvārī	Kopējā dzīvojamo telpu platība 1pieaugušājam m ²
			01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010			2009	2010	2008	2009		
Valsts institūcijas filiāles													
VSAC „Kurzeme” filiāle „Aizvīķi”	Priekules novads, Gramzdas pagasts, Aizvīķi	Personas ar garīga rakstura traucējumiem, pensijas vecuma personas	86	77	81	81	30	80	80	398,89	347,04	50	6,70
VSAC „Kurzeme” filiāle „Ilģi”	Grobiņas novads, Grobiņas pagasts	Personas ar garīga rakstura traucējumiem	238	242	301	286	106	325	325	429,5	272,45	144	6,20
VSAC „Kurzeme” filiāle „Dundaga”	Dundagas novads, Dundagas pagasts, Jaundundaga, Vidales iela 17	Personas ar garīga rakstura traucējumiem	107	100	100	98	41	100	100	352,44	294,81	58	5,15
VSAC „Kurzeme” filiāle „Reģi”	Kuldīgas novads, Gudenieku pagasts, „Saulriet”	Personas ar garīga rakstura traucējumiem	15	20	20	20	13	20	64	683,51	621,78	17	6,47
Pašvaldību institūcijas/strukturvienības													
Skrundas novada pašvaldības aprūpes nams "Valtaiķi"	Skrundas novads, Rudbāržu pagasts	Pensijas vecuma personas	46	43	38	15	7	45	45	360,65	327,14	22	12,53
Grobiņas pilsētas Veco laužu aprūpes centrs	Grobiņas novads, Grobiņas pagasts, Lielā ielā 76	Pensijas vecuma personas	6	7	7	1	3	8	9	494,15	337,65	5	14,51
Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaži”	Aizputes novads, Kazdangas pagasts Rokaži	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem)	114	112	102	29	6	120	120	265,31	274,79	47	9,8
Saldus novada pašvaldības Veco laužu un invalīdu pensionāts "Ābeles"	Saldus novads, Lutriņu pagasts	Krīzes situācijā nonākušas personas, personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem) un pensijas vecuma personas	42	41	49	13	6	48	52	522,25	515,27	24	7
Brocēnu novada pensionāts „Atpūtas”	Brocēnu novads, Remtes pagasts	Personas ar garīga rakstura traucējumiem, personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem) un pensijas vecuma personas	53	53	55	11	0	53	53	405,99	301,79	25	5,66
Pašvaldības SIA „Dundagas veselības centrs”	Dundagas novads Dundaga, Pils iela 6	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti	15	18	21	11	0	20	20	370,85	331,15	23	12,73

Talsu novada pašvaldības iestāde "Pansionāts Lauciene"	Talsu novads, Laucienes pagasts	(fiziska rakstura traucējumiem)	168	171	169	55	11	152	152	446,88	429,19	105	8,89
Ventspils piļētas domes Sociālā dienesta pensionāts un bērnu nams „Selga” - pensionāts	Ventspils, Pērkoņu iela 21	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti	122	131	119	45	17	128	128	241,15	284,74	38	11,6
Kuldīgas novada sociālās aprūpes centrs "Venta"	Kuldīga, Graudu iela 21,	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem)	50	53	51	10	18	57	54	367,14	349,19	27	6,41
Pašvaldības iestāde „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs"	Skrundas novads, Skruna, Kuldīgas iela 2	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem)	-	-	9	7	0	15	15	-	488,89	11	-
Biedrības/nodibinājumi													
Nodibinājums „Fonds Cilvēks cilvēkam” sociālās aprūpes centrs Pāvilsta	Pāvilstas novads, Pāvilsta, Cīruļu iela 6	Pensijas vecuma personas	39	32	41	22	2	35	40	316,14	223,19	12	13,8
Latvijas Sarkanā Krusta Sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”	Talsu novads, Laidzes pagasts, „Stūrīši”	Personas ar garīga rakstura traucējumiem, personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem)	-	18	72	72	24	95	95	--	248,61	30	8,94
Sabīles aprūpes biedrība „Kalme”	Talsu novads, Sabīle, Kr.Barona iela 6	Pensijas vecuma personas	19	15	18	4	0	-	-	-	343,00	10	-
Privātas institūcijas													
Sociālās aprūpes pansija "Ārlavas"	Talsu novads, Ārlavas pagasts	Pensijas vecuma personas un personas ar invaliditāti (fiziska rakstura traucējumiem)	20	23	29	0	0	28	30	75,73	130,72	16	22,76

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem pārskats par darbu 2009.gadā

Pēc klientu skaita lielākā valsts finansēto institūciju vidū ir VSAC „Kurzeme” filiāle „Ilģi”, pašvaldību finansēto vidū - Talsu novada pašvaldības iestāde "Pansionāts Lauciene", biedrību vidū Latvijas Sarkanā Krusta Sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”. Kurzemes reģionā ir tikai viena privāta ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija - Sociālās aprūpes pansija „Ārlavas”. Kopumā Kurzemes reģionā klientu skaits ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pieaugušām personām ir palielinājies, tāpēc arī vietu skaitu 2010.gadā salīdzinot ar 2009.gadu, plānots palielināt par 53 vietām.

03.06.2002. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” noteikts, ka pieaugušo aprūpes institūcijā ar klientiem strādā sociālā darba speciālisti (sociālie rehabilitētāji, sociālie aprūpētāji), praktizētājusgu mūsu reģistrā reģistrētas medicīnas māsas, aprūpētāji un citi darbinieki.

Kopējo darbinieku skaitu un apstiprinātās amata vienības skatīt 2.2.2. – 2.tabulā.

2.2.2. – 2.tabula

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem darbinieku skaits

Institūcija	Darbinieku skaits (apstiprinātās amata vienības)							
	Kopā	Administra tīvais darbinieks	Veselības aprūpes darbinieks	Sociālais darbinieks	Sociālais aprūpētājs	Sociālais rehabilitētājs	Aprūpētājs	Pārējie darbinieki
Valsts institūcijas filiāles								
VSAC „Kurzeme” filiāle „Aizvīķi”	50 (47,3)	3 (2)	4 (3,5)	1 (1)	4(4)	1 (1)	11(11)	26 (24,8)
VSAC „Kurzeme” filiāle „Ilģi”	144 (144)	7(7)	14 (14)	3(3)	13 (13)	6 (6)	5 (45)	56 (56)
VSAC „Kurzeme” filiāle „Dundaga”	58 (57,5)	5(5)	7 (6,5)	2 (2)	3 (3)	1 (1)	23 (23)	17 917)
VSAC „Kurzeme” filiāle „Reģi”	17 (16,5)	3 (3)	1(1)	1 (1)	1(1)	0(0)	6(6)	5(4,5)
Pašvaldību institūcijas/struktūrvienības								
Skrundas novada pašvaldības aprūpes nams "Valtaiķi"	22 (23)	3 (3)	2 (1,5)	1 (0,5)	2 (2)	0 (0)	4 (5)	10 (11)
Grobiņas pilsētas Veco ļaužu aprūpes centrs	5 (5)	0 (0)	1 (1)	2(2)	0 (0)	1 (1)	1 (1)	0 (0)
Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaži”	47 (47)	3 (3)	3(3)	0 (0)	2(2)	0 (0)	22 (22)	17(17)
Saldu novada pašvaldības Veco ļaužu un invalīdu pansionāts "Ābeles"	24 (24)	2 (2)	1(1)	1(1)	1(1)	1(1)	8(8)	10 (10)
Brocēnu novada pansionāts „Atpūtas”	25 (28,5)	4 (4,5)	1 (1,5)	1(1)	1(1)	1 (0,5)	7(7)	10 (13)
Pašvaldības SIA „Dundagas veselības centrs”	23 (20,15)	3(1,75)	6 (4,88)	0 (0)	1 (0,75)	1 (0,75)	4 (4,5)	8 (7,52)
Talsu novada pašvaldības iestāde "Pansionāts Lauciene"	105 (118,5)	4 (7)	32 (30,5)	2 (2)	1 (1)	0 (1)	27 (27)	39 (50)
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta pensionāts un bērnu nams „Selga” - pensionāts	38 (31)	3(3)	5 (4,5)	1 (1)	0 (0)	1 (0,5)	20 (16)	8 (6)
Kuldīgas novada sociālās aprūpes centrs "Venta"	27 (21,25)	3 (3)	4 (2,25)	1 (1)	1(0,5)	0 (0)	10 (8)	8 (6,5)
Pašvaldības iestāde „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs"	11 (11)	1 (1)	4(4)	1 (1)	0 (0)	0 (0)	3 (3)	2 (2)

Institūcija	Darbinieku skaits (apstiprinātās amata vienības)							
	Kopā	Administra tīvais darbinieks	Veselības aprūpes darbinieks	Sociālais darbinieks	Sociālais aprūpētājs	Sociālais rehabilitētājs	Aprūpētājs	Pārējie darbinieki
Biedrības/nodibinājumi								
Nodibinājums „Fonds Cilvēks cilvēkam” sociālās aprūpes centrs Pāvilosta	12 (12)	3 (3)	1 (1)	0 (3)	0 (0)	0 (0)	4 (4)	4(4)
Latvijas Sarkanā Krusta Sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”	30 (33)	3 (2,5)	4 (3,5)	1 (2,5)	1 (0,5)	0 (0,5)	12 (15)	9 (10)
Sabīles aprūpes biedrība „Kalme”	10 (10)	2 (2)	1 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (4)	3 (3)
Privātās institūcijas								
Sociālās aprūpes pansija „Ārlavas”	16 (14)	1 (0,5)	1 (1)	1 (0,5)	1 (0,5)	1 (0,5)	5 (5)	6 (6)

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem pārskats par darbu 2009.gadā

Kā redzams 2.2.2. – 2.tabulā, sociālo darbinieku 2009.gadā nav bijis pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaiži”, Pašvaldības SIA „Dundagas veselības centrs” un nodibinājumā „Fonds Cilvēks cilvēkam” sociālās aprūpes centrs Pāvilosta, savukārt sociālo aprūpētāju nav bijis Grobiņas pilsētas Veco ļaužu aprūpes centrā, Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta pensionātā „Selga”, nodibinājumā „Fonds Cilvēks cilvēkam”, sociālās aprūpes centrā Pāvilosta, pašvaldības iestādē „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs” un Sabīles aprūpes biedrībā „Kalme”. Kopumā Kurzemes reģionā ir ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas, kurās nav iepriekš minētajos MK noteikumos noteiktais darbinieku klāsts, līdz ar to uzskatāms, ka nav atbilstošs darbinieku skaits.

Viens no sociālā pakalpojuma kvalitātes rādītājiem ir darbinieku kvalifikācijas paaugstināšana. Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, VSAC „Kurzeme” filiālēs darbiniekiem tiek nodrošināti kvalifikācijas pilnveides kursi pilnā apmērā, kā arī tie tiek nodrošināti citās institūcijās, izņemot Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaiži” un Pašvaldības iestādi „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs”, kur finanšu trūkuma dēļ, kvalifikācijas pilnveides kursi tiek nodrošināti daļēji.

2.2.2. – 3.tabulā nākamajā lappusē sniegta informācija par sociālā darba speciālistu izglītību ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pieaugušajiem 2010.gada 1.janvārī.

Sociālā darba speciālistu izglītība ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pieaugušajiem 2010.gada 1.janvārī

Institūcija	Sociālie darbinieki			Sociālie aprūpētāji					Sociālie rehabilitētāji		
	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	augstākā izglītība citā speciāl-tātē	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	augstākā izglītība citā speciāl-tātē	vidējā profesionālā izglītība citā specialitātē vai vidējā vispārējā izglītība	bez atbilstošas izglītības, iegūst pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā darba izglītību	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	bez atbilstošas izglītības, iegūst pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā darba izglītību
Valsts institūcijas filiāles											
VSAC „Kurzeme” filiāle „Aizvīķi”	-	1	-	2	-	-	-	2	1	-	-
VSAC „Kurzeme” filiāle „Ilgi”	-	3	-	-	6	-	-	7	-	6	-
VSAC „Kurzeme” filiāle „Dundaga”	-	2	-	3	-	-	-	-	1	-	-
VSAC „Kurzeme” filiāle „Rēgi”	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Pašvaldību institūcijas/strukturvienības											
Skrundas novada pašvaldības aprūpes nams "Valtaīķi"	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Grobinas pilsētas Veco ļaužu aprūpes centrs	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaži”	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Saldus novada pašvaldības Veco ļaužu un invalīdu pensionāts "Ābeles"	1	1	-	1	1	-	-	-	1	-	1
Brocēnu novada pensionāts „Atpūtas”	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Pašvaldības SIA „Dundagas veselības centrs”	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Talsu novada pašvaldības iestāde "Pansionāts Lauciene"	2	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-
Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta pensionāts un bērnu nams „Selga” - pensionāts	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-

Institūcija	Sociālie darbinieki			Sociālie aprūpētāji				Sociālie rehabilitētāji			
	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	1	augstākā izglītība citā specialitātē	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	augstākā izglītība citā specialitātē	vidējā profesionālā izglītība citā specialitātē vai vidējā vispārējā izglītība	bez atbilstošas izglītības, iegūst pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā darba izglītību	pirmā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	akadēmiskā vai otrā līmeņa profesionālā augstākā sociālā darba izglītība	bez atbilstošas izglītības, iegūst pirmā līmeņa profesionālo augstāko sociālā darba izglītību
Kuldīgas novada sociālās aprūpes centrs "Venta"	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Pašvaldības iestāde „Skruandas veselības un sociālās aprūpes centrs”	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Biedrības/nodibinājumi											
Nodibinājums „Fonds Cilvēks cilvēkam” sociālās aprūpes centrs Pāvilsta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Latvijas Sarkanā Krusta Sociālās aprūpes centrs „Stūrīši”	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Sabīles aprūpes biedrība „Kalme”	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Privātās institūcijas											
Sociālās aprūpes pansionāts „Ārlavas”	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-

Informācijas avots: Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem pārskats par darbu 2009.gadā

Visu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem sociālā darba speciālisti ir ar atbilstošu augstāko izglītību vai šobrīd studē.

Sociālo pakalpojumu kontroli var veikt LM. Kā norādījuši sociālo pakalpojumu sniedzēji anketās, LM Sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole 2008.gada 10.decembrī veikta VSAC „Kurzeme” filiālē „Iļģi”, kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji, jo nebija nodrošināts prasībām atbilstošs sporta laukums. VSAC „Kurzeme” filiālē „Dundaga” kvalitātes kontrole tikusi veikta 2009.gada janvārī, kvalitātes prasības tika izpildītas daļēji, jo filiālē trūkst telpu klientu sadzīves prasmju apguvei. VSAC „Kurzeme” filiālē „Aizviķi” kvalitātes kontrole veikta 2009.gada 6.maijā, kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji. Neizpildītās prasības, kas bija uz kontroles veikšanas brīdi, šobrīd ir novērstas.

LM Sociālo pakalpojumu kontrole veikta arī 4 pašvaldību finansētās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās:

- 1) Grobiņas pilsētas Veco ļaužu aprūpes centrā kvalitātes kontrole veikta 2009.gada 11.maijā un kvalitātes prasības ir bijušas izpildītas.
- 2) Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaiži” kvalitātes kontrole veikta 2008.gada 12.maijā. Kvalitātes prasības bijušas izpildītas daļēji. Norādītie trūkumi ir novērsti.
- 3) Saldus novada pašvaldības Veco ļaužu un invalīdu pensionātā "Ābeles" kvalitātes kontrole veikta 2008.gada 21.oktobrī. Pēc pensionāta rekonstrukcijas, norādītie trūkumi lielākoties tika novērsti. Daļēji izpildītas prasības, ka pieaugušo aprūpes institūcijā ar klientiem strādā sociālie darbinieki, sociālie aprūpētājiem, praktizētietisīgu māsu reģistrā reģistrētas medicīnas māsas un aprūpētāji, kā arī prasības par dzīvojamo telpu un teritorijas uzkopšanu.
- 4) Skrundas novada pašvaldības aprūpes namā "Valtaiķi" kvalitātes kontrole tikusi veikta 2008.gada 16.maijā, kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji. Nepilnības tika novērstas.

Programmas izstrādes laikā ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pieaugušajiem veikta infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēku turpmākai ekspluatācijai un aptuvenās izmaksas (bez PVN).

Grobiņas pilsētas Veco ļaužu aprūpes centrā - 19 000 latu³⁶, Pašvaldības SIA „Pansionāts Rokaiži” - 18 000 latu³⁷, Saldus novada pašvaldības Veco ļaužu un invalīdu pensionātā "Ābeles" - 75 000 latu³⁸, Brocēnu novada pensionātā „Atpūtas” - 24 000 latu³⁹, Pašvaldības SIA „Dundagas veselības centrs” - 30 000 latu⁴⁰, Talsu novada pašvaldības iestādē "Pansionāts Lauciene" - 335 000 latu⁴¹, Ventspils pilsētas domes Sociālā dienesta pensionātā „Selga” - 60 000 latu⁴², Kuldīgas novada sociālās aprūpes centrā "Venta" - 38 000 latu⁴³, Skrundas novada pašvaldības aprūpes namā "Valtaiķi" - 72 000 latu⁴⁴, pašvaldības iestādē „Skrundas veselības un sociālās aprūpes centrs" 55 000 latu⁴⁵, nodibinājuma „Fonds Cilvēks cilvēkam” sociālās aprūpes centrā Pāvilosta - 40 000 latu⁴⁶, Sabiles aprūpes biedrībā „Kalme” 18 000⁴⁷, VSAC „Kurzeme” filiālē „Aizviķi” - 900 000 latu, VSAC „Kurzeme” filiālē „Dundaga” – 25 000 latu.

Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

³⁶ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 86. lpp

³⁷ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 66. lpp

³⁸ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 119. lpp

³⁹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 77. lpp

⁴⁰ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 80. lpp

⁴¹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 137. lpp

⁴² Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 46. lpp

⁴³ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 98. lpp

⁴⁴ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 124. lpp

⁴⁵ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 129. lpp

⁴⁶ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 103. lpp

⁴⁷ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 142. lpp

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrētie ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji pieaugušajiem

Kurzemes reģionā ir 3 neregistrēti ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu pieaugušajiem sniedzēji: 2 no tiem Dundagas novadā – Dundagas aprūpes nams „Stacija” un Dundagas novada domes pansionāts „Jaundundaga” un 1 Ventspils novadā – Sociālais centrs „Ance”. Detalizētu informāciju par sociālo pakalpojumu sniedzējiem skatīt 2.2.1. – 4. tabulā.

2.2.1. – 4. tabula

LM Sociālo pakalpojumu reģistrā neregistrētie ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji pieaugušajiem

Sociālo pakalpojumu sniedzējs	Faktiskā pakalpojuma sniegšanas adrese	Sociālais pakalpojums un klienti	Klientu skaits			Darbinieku skaits	Izdevumi 1 klienta uzturēšanai mēnesī, latos
			2007	2008	2009		
Pašvaldības institūcijas/strukturvienības							
Dundagas novada domes pansionāts „Jaundundaga”	1905. gada iela 4, Jaundundaga, Dundagas pagasts, Dundagas novads	sociālā aprūpe pensijas vecuma personām un personām ar funkcionāliem traucējumiem	10	10	10	1 (veic sociālā darbinieka un administratīvā darbinieka funkcijas)	80,00
Sociālais centrs „Ance”	„Ambulance”, Ances pagasts, Ventspils novads	sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija pieaugušajiem un bērniem	8 (7 pensijas vecuma personas un 1 bērns bāreņi)	7 (5 pensijas vecuma personas un 2 bērni bāreņi)	9 (7 pensijas vecuma personas un 2 bērni bāreņi)	2 (aprūpētājs un tehniskais darbinieks)	42,00
Biedrības/nodibinājumi							
Dundagas aprūpes nams „Stacija”	Talsu iela 26, Dundaga, Dundagas novads	ilgstoša sociālā aprūpe pensijas vecumam personām	8	7	8	3 (2 aprūpētāji, 1 administratīvais darbinieks)	61,00

Visās institūcijās ir neliels klientu skaits, kam tiek nodrošināti augstāk minētie sociālie pakalpojumi, vidēji ir 8-10 personas gadā katrā institūcijā. Sociālajam darbiniekam, kas ir tikai vienā institūcijā, izglītība ir atbilstoši prasībām. Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, aprūpētājiem ir šāda izglītība – otrā līmeņa augstākā izglītība sociālajā darbībā, cita veida augstākā izglītība, kā arī pamatzglītība.

Galvenie iemesli, kādēļ augstāk minētie ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēji nav reģistrēti LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, ir tas, ka tie apkalpo salīdzinoši ļoti nelielu klientu skaitu un darbinieku skaits neatbilst prasībām. MK noteikumos Nr.291 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" noteikts, ka pieaugušo aprūpes institūcijā ar klientiem strādā sociālie darbinieki, sociālie aprūpētāji, praktizētietisīgu māsu reģistrā reģistrētas medicīnas māsas un aprūpētāji, kas attiecīgi augstāk minētajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem netiek nodrošināts. Sociālo pakalpojumu sniedzēji kā iemeslu, kādēļ nav reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, norādījuši, ka neatbilst arī citām iepriekš minētajos MK noteikumos izvirzītajām prasībām.

Divi sociālo pakalpojumu sniedzēji Dundagas aprūpes nams „Stacija” un Dundagas novada domes pansionāts „Jaundundaga” jau iepriekš iesnieguši dokumentus sociālā pakalpojuma reģistrēšanai, taču reģistrācija atteikta, savukārt Sociālais centrs „Ance” plāno reģistrēties LM Sociālo pakalpojumu reģistrā.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu jomas speciālistiem, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem darba uzlabošanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Meklēt risinājumus, lai veicinātu sociālo pakalpojumu reģistrēšanu LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Turpināt darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, kā arī nodrošināt citas atbalsta iespējas.
- Piesaistīt nepieciešamos speciālistus (kaut uz nepilnu darba laiku), lai varētu nodrošināt kvalitatīvus sociālos pakalpojumus.
- Pilnveidot sniegto sociālo pakalpojumu elektronisku uzskaiti.
- Izstrādāt attīstības stratēģiju ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem darbības attīstībai (cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskā bāze).
- Attīstīt sadarbību ar citām institūcijām, profesionāļiem.
- Izstrādāt un īstenot motivācijas un atbalsta programmas klientiem.

2.2.3. Aprūpe mājās

Aprūpe mājās ir sociālais pakalpojums mājās pamatvajadzību apmierināšanai personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt.⁴⁸

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 23.pantā noteikts, ka pašvaldība izvērtē to, kādas iespējas nodrošināt nepieciešamo aprūpi ir ar šo personu kopā dzīvojošajiem ģimenes locekļiem vai personām, kurām ar aprūpējamo ir kopēji izdevumi par uzturu un kuras mitinās vienā mājoklī ar viņu. Ja personas aprūpi nodrošina ģimenes locekļi, pašvaldība šos ģimenes locekļus atbalsta psiholoģiski, viņus konsultējot un apmācot, un, ja nepieciešams, arī materiāli, savukārt, ja persona dzīvo viena vai ar šo personu kopā dzīvojošie ģimenes locekļi vecuma, veselības stāvokļa vai nodarbinātības dēļ nevar nodrošināt tai nepieciešamo aprūpi, personai ir tiesības saņemt sociālās aprūpes pakalpojumu.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētie aprūpes mājās pakalpojumu sniedzēji

Kurzemes reģionā ir divi reģistrēti aprūpes mājās pakalpojumu sniedzēji - Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta birojs „Aprūpe mājās” (turpmāk – LPDSD birojs „Aprūpe mājās”). Reģistrēts ir arī biedrības „Latviešu Samariešu apvienība” sniegtais sociālais pakalpojums „Mājas neatliekamā izsaukuma dienests „Drošības poga””, kas tiek nodrošināts Ventspils pilsētā.

LPDSD birojs „Aprūpe mājās” ir pašvaldības institūcija, kas nodrošina aprūpes mājās pakalpojumu sniegšanu Liepājas pilsētas iedzīvotājiem. LPDSD birojs „Aprūpe mājās” atrodas Liepājā, E.Veidenbauma ielā 3.

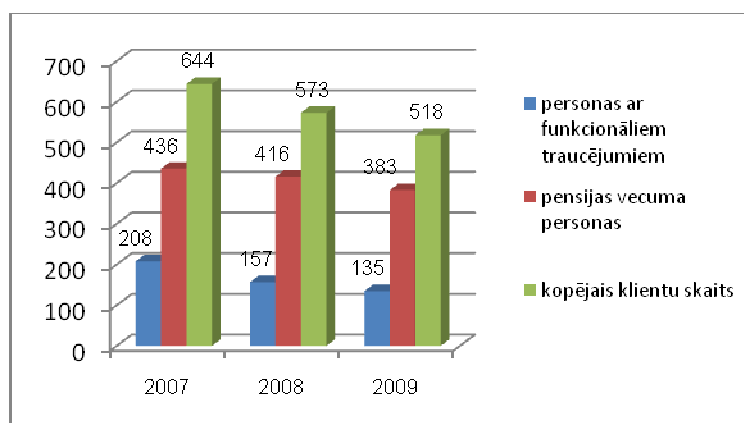
Aprūpe mājās tiek organizēta šādi: LPDSD birojā „Aprūpe mājās” strādā biroja darbinieki, kuri organizē aprūpes mājās sniegšanas procesu, uzrauga aprūpētāju darbu un kontrolē sniegtā sociālā pakalpojuma kvalitāti. Aprūpētāji ir LPDSD biroja „Aprūpe mājās” darbinieki, kā arī personas, ar kurām noslēgts pakalpojuma līgums par konkrēta klienta aprūpi. Aprūpētāji daļēji ir reģistrējušies Valsts ieņēmumu dienestā kā nodokļu maksātāji – pašnodarbinātas personas.

Ņemt vērā, ka nodrošinot aprūpes mājās pakalpojumus, slēdzot līgumus ar pašnodarbinātām personām, izmaiņas 11.05.1993. likumā par iedzīvotāju ienākuma nodokli var ietekmēt aprūpes mājās pakalpojumu sniedzēju darba apmaksu un aprūtinā izmaksu plānošanu ilgtermiņā.

2.2.3. – 1.attēlā norādīts LPDSD biroja „Aprūpe mājās” klientu skaits 2007., 2008. un 2009.gadā.

⁴⁸ 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

LPDSD biroja „Aprūpe mājās” klientus skaits 2007., 2008. un 2009.gadā

Informācijas avots: aptaujas anketa sociālo pakalpojumu sniedzējiem

LPDSD biroja „Aprūpe mājās” klientu skaits laika periodā no 2007. – 2009.gadam, samazinājies. 2008.gadā par 71 klientu mazāk nekā 2007.gadā, savukārt 2009.gadā par 55 klientiem mazāk nekā 2008.gadā.

2009.gadā Liepājas pilsētā aprūpes mājās pakalpojuma 9 saņēmējiem tika nodrošināts arī pakalpojums „drošības pogas”, kam Liepājas pilsētas domes Sociālais dienests izlietojis 1620 latus.

2009.gadā LPDSD biroja „Aprūpe mājās” nodrošinātā sociālā pakalpojuma izmaksas 1 personai mēnesī bija 53,53 Ls.

Informāciju par LPDSD biroja „Aprūpe mājās” darbinieku skaitu un to izglītību 2010.gada 1.janvārī skatīt 2.2.3. – 1.tabulā.

2.2.3. – 1.tabula

LPDSD biroja „Aprūpe mājās” darbinieku skaits un to izglītība 2010.gada 1.janvārī

Darbinieki	Darbinieku skaits	Darbinieku izglītība			
		Otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība sociālajā darbā	Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība sociālajā aprūpē, sociālajā rehabilitācijā vai sociālās palīdzības organizēšanā	Vidējā speciālā	Pamatizglītība
Administratīvais personāls	1	1	-	-	-
Sociālie darbinieki	1	1	-	-	-
Sociālie aprūpētāji	3	-	2	1 (studē)	-
Aprūpētāji	16	-	10	4 (1 studē)	2

Informācijas avots: Sociālo pakalpojumu sniedzēju aptaujas anketas

Kā redzams 2.2.3. – 1.tabulā, sociālā darba speciālistiem ir atbilstoša izglītība, izņemot vienu, kas studē, lai iegūtu atbilstošu izglītību.

Sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā norādīts, ka darbiniekiem kvalifikācijas pilnveides kursi tiek nodrošināti pilnā apmērā, atbilstoši 03.06.2003. MK noteikumiem Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”.

LPDSD birojā „Aprūpe mājās” 29.02.2008. tikusi veikta sociālā pakalpojuma kvalitātes kontrole. Visas kvalitātes prasības bija izpildītas.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā, materiāltehniskā bāze aprūpes mājās pakalpojuma sniegšanai ir pietiekama. Programmas izstrādes laikā tika veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums. LPDSD birojs „Aprūpe mājās” atrodas vienā ēkā ar Liepājas pilsētas domes Sociālo dienestu, līdz ar to infrastruktūras uzlabošanai ēkā kopējā summa bez PVN ir aptuveni 2000 lati.⁴⁹

⁴⁹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 13. lpp

„Mājas neatliekamā izsaukuma dienests „Drošības poga”” tiek nodrošināts Ventspils pilsētā. Pašvaldība sociālo pakalpojumu pērk no biedrības „Latviešu Samariešu apvienība”. 2009.gadā pakalpojumu saņēmušas 29 personas un šim mērķim izlietoti 6178 lati.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrētie aprūpes mājās pakalpojumu sniedzēji

Ja Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta sniegtais pakalpojums - aprūpe mājās ir reģistrēts LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, tad citās pašvaldībās šādi sociālo pakalpojumu sniedzēji nav reģistrēti atbilstoši normatīvo aktu izvirzītajām prasībām. Aprūpi mājās dažās Kurzemes reģiona pašvaldībās nodrošina aprūpētāji un dažās aprūpei mājās tiek piešķirta sociālā palīdzība - pabalsts aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai, atbilstoši nepieciešamajam pakalpojuma apjomam. Šādos gadījumos klients pats izvēlas, kam maksāt par sniegto pakalpojumu.

Informāciju aprūpes mājās nodrošināšanu - aprūpes mājās veids, aprūpētās personas, kopā izlietotie līdzekļi 2009.gadā, skatīt 2.2.3. – 2.tabulā.

2.2.3. – 2.tabula

Aprūpei mājās izlietoto līdzekļu apjoms un aprūpēto personu skaits pa veidiem 2009.gadā

Pašvaldība	Kopā izlietotie līdzekļi 2009.gadā	Aprūpētās personas	Aprūpi veic sociālais dienests vai nolīgts aprūpētājs		Aprūpi veic privātpersona - pašvaldība sniedz materiālu atbalstu aprūpējamam pakalpojuma nodrošināšanai		Aprūpi veic cita juridiska persona - pašvaldība pērk pakalpojumu	
			Kopā izlietotie līdzekļi 2009.gadā, latos	Aprūpētās personas	Kopā izlietotie līdzekļi 2009.gadā, latos	Aprūpētās personas	Kopā izlietotie līdzekļi 2009.gadā, latos	Aprūpētās personas
Aizputes novads	10 560	37	10 410	35	150	2	-	-
Alsungas novads	2 326	17	-	-	2 326	17	-	-
Dundagas novads	3 298	10	3 258	6	-	-	40	4
Durbes novads	¹	8	-	8	-	-	-	-
Grobiņas novads	1 290	4	1 290	4	-	-	-	-
Kuldīgas novads	10 195	57	-	-	10 195	57	-	-
Pāvilostas novads	1 620	3	1 620	3	-	-	-	-
Priekules novads ²	4118	17	3128	10	990	7	-	-
Rojas novads	5 770	23	5 770	23	-	-	-	-
Saldus novads	2 137	27	-	-	-	-	2 137	27
Skrundas novads	5 393	16	-	-	4 863	12	530	4
Talsu novads	62 570	82	47 153	69	6 122	13	9 296	5
Ventspils pilsēta	57 315 ³	199	-	-	51 128	199	-	-
Ventspils novads	3 746	20	-	-	3 746	20	-	-

¹ - aprūpi mājās veic aprūpētājs, izlietotie līdzekļi pakalpojuma sniegšanai nav norādīti.

Informācijas avots: Sociālo dienestu pārskati par

³ - Datus nav iekļauta Priekules pilsēta, jo Programmas projekta izstrādes laikā, LM bija pieejama informācija par novadu bez minētās pilsētas.

² - kopējā summā iekļauti arī „drošības pogas” pakalpojumiem izlietotie līdzekļi (6178 Ls), ko saņēmušas 29 personas

Kā redzam 2.2.3. – 2.tabulā, 4 pašvaldībās aprūpe mājās tiek nodrošināta kā materiālais atbalsts aprūpējamam, 3 pašvaldībās aprūpi mājās nodrošina sociālais dienests vai nolīgts aprūpētājs, 1 pašvaldībā aprūpes mājās pakalpojums tiek pirkt, savukārt 5 novados aprūpe mājās tiek sniegta vairākos veidos, kas saistīts ar to, ka pirms novadu veidošanas pagastos bija dažāda prakse šī sociālā pakalpojuma nodrošināšanai un izveidojot novadu, vienota sistēma aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai vēl nav izveidota. Aprūpe mājās netika nodrošināta Brocēnu, Nīcas, Rucavas un Vaiņodes novadā

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, aprūpes mājās pakalpojumu uzlabošanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Pilnveidot aprūpes mājās pakalpojumus un reģistrēt LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Veidot vienotu aprūpes mājās pakalpojumu sniegšanas sistēmu Kurzemes reģionā.
- Uzlabot aprūpes mājās sniegto pakalpojumu kvalitāti.

- Piesaistīt aprūpes mājās pakalpojumu sniegšanai kvalificētus speciālistus un nodrošināt to kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas.
- Nodrošināt aprūpes mājās darbiniekiem supervīziju un citus atbalsta pasākumus.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Izstrādāt attīstības plānus sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstībai pašvaldībās.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.
- Izveidot un uzturēt vienotu sociālā pakalpojuma uzskaites sistēmu visās sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti aprūpes mājās pakalpojumu attīstībai (cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskā bāze).

2.2.4. Dienas aprūpes centri

Dienas aprūpes centrs ir institūcija, kas dienas laikā nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, sociālo prasmju attīstību, izglītošanu un brīvā laika pavadīšanas iespējas personām ar garīga rakstura traucējumiem, invalīdiem un bērniem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, kā arī personām, kuras sasniegušas vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.⁵⁰

Kurzemes reģionā ir 3 LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēti dienas aprūpes centri, no tiem 2 pašvaldības institūcijas vai to struktūrvienības un 1 biedrība.

Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centra personām ar garīgās attīstības traucējumiem un Saldus Dienas aprūpes centra klienti ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, savukārt Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrā „Nāc līdzi” klienti ir krīzes situācijā nonākušas personas. Detalizētu informāciju par dienas aprūpes centriem Kurzemes reģionā (klientu un darbinieku skaits, izlietotie līdzekļi) skatīt 2.2.4. – 1.tabulā.

2.2.4. – 1. tabula

Dienas aprūpes centri Kurzemes reģionā

Dienas aprūpes centrs	Faktiskā pakalpojuma sniegšanas adrese	Klienti	Klientu skaits			Darbinieku skaits	Izlietotie līdzekļi 2009.gadā, latos
			2007	2008	2009		
Pašvaldības institūcija vai struktūrvienība							
Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrs personām ar garīgās attīstības traucējumiem	Liepāja, T.Breikša ielā 16/20	Personas ar garīga rakstura traucējumiem no 16 gadiem	29	31	36	11	36 438
Saldus Dienas aprūpes centrs	Saldus, Slimnīcas iela 3	Pilngadības personas ar garīga rakstura traucējumiem	27	25	26	10	69 981
Biedrība							
Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrs „Nāc līdzi”	Ventspils, Lielais prospekts 18-1	Krīzes situācijā nonākušas personas, t.sk. arī personas ar garīga rakstura traucējumiem	230 (18)*	481 (25)*	589 (12)*	5	44 507

*personas ar garīga rakstura traucējumiem

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju aptaujas anketas un sociālo dienestu informācija

Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrā personām ar garīgās attīstības traucējumiem vidējais klientu skaits laika periodā no 2007.līdz 2009.gadam bija aptuveni 32 klienti un Saldus dienas aprūpes centrā 26 klienti, tad centrā „Nāc līdzi” vidējais klientu skaits ir 433 personas un tendence klientu skaitam ir ik gadu palielināties.

2.4.2.-2.tabulā nākamajā lappusē norādīts dienas aprūpes centru darbinieku skaits 2010.gada 1.janvārī.

⁵⁰ 31.10.2002. likums „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums”

Dienas aprūpes centru darbinieku skaits 2010.gada 1.janvārī

Darbinieki	Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrs personām ar garīgās attīstības traucējumiem	Saldus Dienas aprūpes centrs	Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrs „Nāc līdzi”
Kopējais darbinieku skaits	11	10	5
Administratīvais personāls	1	2	1
Sociālā darba speciālisti	4	2	2
Sociālais darbinieks	1	1	2
Sociālais aprūpētājs	1	-	-
Sociālās palīdzības organizators	-	1	-
Sociālais rehabilitētājs	2	-	-
Tehniskais personāls	2	2	-
Citi darbinieki	4	4	2
Sociālais pedagogs	1	-	-
Darba terapeiti/arodapmācības speciālisti	2	2	-
Medicīnas māsa	1	1	-
Mūzikas pulciņa vadītājs	-	1	-
Pedagogs	-	-	2

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju aptaujas anketas

Darbinieku skaits dienas aprūpes centros, kuros mērķa grupa ir personas ar garīga rakstura traucējumiem, ir līdzīga, savukārt dienas, centrā, kurā klienti ir krīzes situācijā nonākušās personas, darbinieku skaits ir mazāks.

Dienas aprūpes centru sociālā darba speciālistu izglītība norādīta 2.2.4. – 3.tabulā.

Dienas aprūpes centru sociālā darba speciālistu izglītība

Izglītība	Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrs personām ar garīgās attīstības traucējumiem			Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrs „Nāc līdzi” Sociālais darbinieks	Saldus Dienas aprūpes centrs	
	Sociālais darbinieks	Sociālais aprūpētājs	Sociālais rehabilitētājs		Sociālais darbinieks	Sociālā palīdzības organizators
Otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība sociālajā darbā	1	-	2	2	1	-
Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība sociālajā aprūpē, sociālajā rehabilitācijā vai sociālās palīdzības organizēšanā	-	-	-	-	-	1
vidējā, vidējā speciālā izglītība	-	1 (studē)	-	-	-	-

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju aptaujas anketas

Lielākoties dienas aprūpes centru sociālā darba speciālistiem ir atbilstoša izglītība kā noteikts 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, savukārt viens darbinieks, kam nav atbilstoša izglītība, studē.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrā „Nāc līdzi” un Saldus dienas aprūpes centrā, darbiniekiem kvalifikācijas pilnveides kursi tiek nodrošināti pilnā apmērā, savukārt Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrā personām ar garīgās attīstības traucējumiem - daļēji, finansējuma trūkuma dēļ.

Kā norādījuši sociālo pakalpojumu sniedzēji, LM sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole pēdējo 3 gadu laikā nav bijusi nevienā dienas aprūpes centrā.

Sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās norādīts, ka materiāltehniskā bāze ir pietiekama visos dienas aprūpes centros. Programmas izstrādes laikā Dienas aprūpes centros veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēku turpmākai ekspluatācijai un aptuvenās izmaksas. Detalizēta tehniskā apsekojuma informācija skatāma Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, savukārt aptuvenā veicamo darbu summa bez PVN ir šāda:

- Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Dienas centrā personām ar garīgās attīstības traucējumiem - 39 000 latu;⁵¹
- Ventspils bērnu un pusaudžu atbalsta centrā „Nāc līdzī” - 8 000 latu.⁵²

Saldus Dienas aprūpes centrā izmaksas netika aprēķināta, jo Saldus novada pašvaldība piešķirusi telpas - atsevišķu ēku centra paplašināšanai, ir izstrādāts tehniskais projekts. Plānots Eiropas struktūrfondu finansējums un novada līdzfinansējums, lai 2010. gadā uzsāktu būvniecības darbus.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu jomas speciālistiem, dienas aprūpes pakalpojumu uzlabošanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Attīstīt dienas aprūpes centra pakalpojumus personām ar garīga rakstura traucējumiem, kā arī citām mērķa grupām.
- Veicināt nodarbinātības attīstību personām ar garīga rakstura traucējumiem.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Nodrošināt darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu un citus atbalsta pasākumus.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.
- Pilnveidot sadarbību ar dienas aprūpes centru klientu vecākiem vai likumīgajiem pārstāvjiem.
- Attīstīt transporta pieejamību sociālā pakalpojuma saņemšanai.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti dienas aprūpes centru pakalpojumu attīstībai (cilvēkresursi un infrastruktūra, t.sk. vides pieejamība).

2.3. Sociālā rehabilitācija

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums ir pasākumu kopums, kas vērsts uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, lai nodrošinātu sociālā statusa atgūšanu un iekļaušanos sabiedrībā, un ietver sevī pakalpojumus personas dzīvesvietā un sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā vai dzīvesvietā vai sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.⁵³

Šajā nodaļā sniegta informācija par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem institūcijā un dzīvesvietā. Kurzemes reģionā ir reģistrēti 18 sociālo pakalpojumu sniedzēju Kurzemes reģionā, kas nodrošina Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus:

- 1 pusceļa māja;
- 2 grupu mājas (dzīvokļi);
- 4 krīzes centri;
- 2 naktspatversmes;
- 3 sociālo rehabilitācijas pakalpojumu sniedzēju personām ar redzes traucējumiem;
- 1 HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu sniedzējs;
- 5 sociālās rehabilitācijas no prettiesiskām darbībām cietušie bērniem pakalpojumu sniedzēji.

⁵¹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 49. lpp

⁵² Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 54. lpp

⁵³ 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

2.3.1. Pusceļa māja

Pusceļa mājā sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus klientiem ar garīga rakstura traucējumiem, kuriem nav nepieciešama atrašanās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā, lai apgūtu iemaņas patstāvīgai dzīvei vai dzīvei grupu mājā (dzīvoklī).⁵⁴

Pirms pāriet uz grupu dzīvokli, aprūpes centra klienti iziet rehabilitācijas kursu Pusceļa mājā. Tas ir pārejas posms no ilgstošas sociālās aprūpes uz patstāvīgu dzīvi. Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem mācās sadzīvē nepieciešamās iemaņas - gatavot ēst, mazgāt veļu, apkopt sevi - lietas, par kurām cilvēkam pašam nebija jāgādā, dzīvojot sociālās aprūpes centrā.

Kurzemes reģionā ir 1 LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēts sociālais pakalpojums - VSAC „Kurzeme” filiālē „Ilģi” - struktūrvienība „Ilģi” Pusceļa māja (turpmāk - Pusceļa māja „Ilģi”), kas atrodas Ilģos, Grobiņas pagasta Grobiņas novadā.

Pusceļa mājas klienti ir personas ar garīga rakstura traucējumiem. Klientu skaits Pusceļa mājā „Ilģi” pēdējo 3 gadu laikā bijis nemainīgs – 27 personas gadā. Līdz ko Pusceļa mājas „Ilģi” klienti uzsāk dzīvot pastāvīgi vai grupu mājā (dzīvoklī), sociālā pakalpojuma saņemšanai ir jauni klienti. Pieprasījums sociālā pakalpojuma saņemšanai ir lielāks nekā, piedāvājums, līdz ar to tiek nepilnīgi nodrošināta sociālo pakalpojumu pēctecība. Klients, kurš ir sagatavots grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu saņemšanai, šādu pakalpojumu nevar saņemt, jo trūkst piedāvājuma.

Viena klienta vidējās uzturēšanas izmaksas Pusceļa mājā „Ilģi” 2009.gadā bija 100,50 Ls mēnesī.

2010.gada 1.janvārī Pusceļa mājā „Ilģi” strādāja 8 darbinieki, no tiem – vadītājs, sociālais darbinieks, 2 sociālie rehabilitētāji, 3 sociālie aprūpētāji un aprūpētājs. Sociālā darba speciālistiem ir atbilstoša izglītība, kā noteikts 03.06.2002. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”. Darbiniekiem tiek nodrošināti kvalifikācijas pilnveides kursi atbilstoši iepriekš minēto MK noteikumu izvirzītajām prasībām.

LM sociālo pakalpojumu kvalitātes kontrole pēdējo 3 gadu laikā veikta 10.12.2008. Kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji, norādot, ka nepieciešams atbilstošs segums un infrastruktūra sporta laukumam.

Ņemot vērā, ka Pusceļa māja „Ilģi” ir VSAC „Kurzeme” filiāles „Ilģi” struktūrvienība, uzturēšanas izmaksas, darbinieku skaits un cita informācija tiek iekļauta kopējos statistikas datus par filiāli. Informāciju par materiāltehnisko bāzi un nepieciešamo infrastruktūras uzlabošanai, skatīt sadaļā pie valsts finansētajām ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijām.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar nozares speciālistiem reģionā, pusceļa mājas pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Veidot grupu pusceļa mājas un grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumus Kurzemes reģionā.
- Veicināt nodarbinātības iespējas pusceļa mājas un grupu mājas (dzīvokļa) klientiem.
- Nodrošināt sociālā pakalpojuma pēctecību, nodrošinot, ka pēc pusceļa mājas pakalpojuma saņemšanas, klients saņem grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumus.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.

2.3.2. Grupu dzīvokļi

Grupu māja (dzīvoklis) atsevišķs dzīvoklis vai māja, kurā personām ar garīga rakstura traucējumiem nodrošina individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā.⁵⁵

31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 27.pantā noteikts, ka grupu mājā (dzīvoklī) nodrošina mājokli un atbalstu sociālo problēmu risināšanā personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir objektīvas

⁵⁴ 03.06.2003. MK noteikumi Nr.291 "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem"

⁵⁵ 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

grūtības dzīvot patstāvīgi, bet nav nepieciešama atrašanās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā.

Kurzemes reģionā ir divi LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēti grupu dzīvokļu pakalpojumu sniedzēji:

- 1) Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Grupu dzīvokļi (turpmāk - LPDSD Grupu dzīvokļi), kas ir pašvaldības iestāde un atrodas Liepājā, Kuldīgas ielā 34;
- 2) Nodibinājums Alternatīvās aprūpes centrs Žēlsirdības māja (turpmāk – Žēlsirdības māja), atrodas Ventspilī, Krasta ielā 1.

LPDSD Grupu dzīvokļi

LPDSD Grupu dzīvokļu klienti ir personas ar garīga rakstura traucējumiem. 2007.gadā LPDSD Grupu dzīvoklī uzturējās 18 klienti, 2008.gadā – 16 klienti, savukārt 2009.gadā – 17 klienti. Kopā LPDSD Grupu dzīvokļos ir 18 vietas un tiek prognozēts, ka nākotnē šis pakalpojums ik gadu tiks izmantots maksimāli, aizpildot visas vietas. Šī sociālā pakalpojuma saņemšanai 2010.gada 1.janvārī rindā gaida 4 personas. Problēma ir arī tā, ka pēc grupu dzīvokļa pakalpojuma saņemšanas klientam ir apgrūtinātas iespējas dzīvot pastāvīgi, jo sadzīves apstākļi, kādi pieejami LPDSD Grupu dzīvoklī, lielākoties personām ar garīga rakstura traucējumiem nav nodrošināti.

Valsts līdzfinansējums klienta uzturēšanās izmaksu segšanai ir 3,52 Ls dienā. Pašvaldība pakalpojumu līdzfinansē, apmaksājot pusi no dzīvojamās telpas izdevumiem (komunālajiem maksājumiem), savukārt klients sedz otru pusi izmaksu, kā arī ēšanas izdevumus u.c., kas nepieciešams ikdienas vajadzībām.

Vidējās izmaksas vienam klientam mēnesī 2009.gadā bija 197 lati.

2010.gada 1.janvārī institūcijā strādāja 6 darbinieki, no tiem 1 sociālais darbinieks, kam ir otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība sociālajā darbā, 2 sociālie rehabilitētāji, no tiem viens ar pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību sociālajā rehabilitācijā, otrs ar vidējo profesionālo izglītību un 3 aprūpētāji - viens ar sociālā rehabilitētāja izglītību, viens ar vidējo profesionālo un viens ar pamatizglītību. Vienam sociālajam rehabilitētājam nav atbilstoša izglītība.

Pēc anketās sniegtās informācijas, visiem darbiniekiem tiek nodrošināti kvalifikācijas pilnveides kursi, atbilstoši 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291. "Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem" noteiktajām prasībām.

LPDSD Grupu dzīvokļos 2008.gada 23.oktobrī tikusi veikta arī kvalitātes kontrole, ko veica LM Sociālo pakalpojumu pārvalde. Visas kvalitātes prasības uz kontroles veikšanas brīdi bija izpildītas.

Grupu dzīvokļos veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēkas ekspluatācijai un aptuvenās izmaksas, kas bez PVN ir aptuveni 2200 latu⁵⁶. Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

Žēlsirdības māja

Žēlsirdības māja sākotnēji tika reģistrēta LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā kā dienas centrs, bet tā kā tajā dažkārt tika nodrošināta nakšņošana personām ar garīga rakstura traucējumiem, tā tika pārreģistrēta par grupu māju (dzīvokli). Žēlsirdības māja nodrošina dzīvošanu ģimenē personām ar garīga rakstura traucējumiem. Vasaras laikā tajā uzturas jaunieši ar garīga rakstura traucējumiem, kuri iegūst izglītību kādā no speciālajām izglītības iestādēm. Pēc Žēlsirdības mājas sniegtās informācijas, grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojums tiek sniegts atbilstoši pieprasījumam.

2010.gada 1.janvārī institūcijā strādāja 3 darbinieki: sociālais darbinieks, kam ir atbilstoša - otrā līmeņa augstākā profesionālā izglītība sociālajā darbā, administratīvais darbinieks un tehniskais darbinieks.

⁵⁶ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 31. lpp

Programmas izstrādes laikā Žēlsirdības mājā veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēkas turpmākai ekspluatācijai. Aptuvenās izmaksas ir 21 000 latu⁵⁷. Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu jomas speciālistiem, grupu mājas (dzīvokļu) pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Izveidot grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumus Kurzemes reģionā.
- Iesaistīties nodarbinātības pasākumu veidošanā, lai nodrošinātu darba vietas grupu mājas (dzīvokļu) klientiem.
- Attīstīt sociālā pakalpojuma pēctecību, nodrošinot, ka pēc grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojuma saņemšanas klients atbilstošos apstākļos varētu dzīvot pastāvīgi.
- Sagatavot informatīvos materiālus par grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumiem.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.
- Risināt jautājums par papildu finanšu resursu piesaisti grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumu attīstībai (cilvēkresursi, infrastruktūra un materiāltehniskā bāze).

2.3.3. Krīzes centri

Krīzes centrs ir sociālā institūcija, kurā tiek sniegta īslaicīga psiholoģiska un cita veida palīdzība krīzes situācijā nonākušām personām.⁵⁸

Kurzemes reģionā ir 4 LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji, kas nodrošina krīzes centra pakalpojumus, skatīt 2.3.3.-1.tabulu.

Līdz 2010.gada aprīlim krīzes situācijās pakalpojumus sniedza arī Veselības un sociālās palīdzības centra Krīzes palāta, kas atradās Dundagas novadā, bet saskaņā ar LM 15.04.2010. lēmumu Nr.16.8-0704/77, pakalpojuma sniegšana pārtraukta.

Bērnu un ģimenes centra „Rūķītis” daudzfunkcionālajā krīzes centrā sociālais pakalpojums tiek sniegts tikai gadījumos, kad tajā nonāk krīzes situācijā nokļuvušas personas. Pārējie 3 centri darbojas pastāvīgi.

2 krīzes centros var saņemt arī valsts apmaksātus sociālos pakalpojumus. 2008.gadā valsts apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām, kā arī 2009.gadā minētos pakalpojumus bērniem, ja par noziedzīgo nodarījumu ir uzsākts kriminālprocess, Kurzemes reģionā sniedza biedrība „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne”” un nodibinājums „Talsu sieviešu un bērnu krīžu centrs”. Arī 2010.gadā augstāk minētās institūcijas sniedz valsts apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām.

Galveno informāciju par krīzes centriem – atrašanās vietu, darbinieku un klientu skaitu, skatīt 2.3.3.-1.tabulā.

⁵⁷ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 61. lpp

⁵⁸ 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

LM Sociālo pakalpojumu reģistrā reģistrētie sociālo pakalpojumu sniedzēji – krīzes centri

Sociālo pakalpojumu sniedzējs	Faktiskā pakalpojuma sniegšanas adrese	Klienti	Klientu skaits			Darbinieku skaits 2010.gada 1.janvārī
			2007	2008	2009	
Pašvaldības institūcija/struktūrvienība						
Bērnu un ģimenes centra „Rūķītis” daudzfunkcionālais krīzes centrs	Saldus novads, Lutriņu pagasts, „Namiķi”, Meliatoru iela 9,	Personas, kas cietušas no prettiesiskām darbībām un krīzes situācijā nonākušas personas	6	19	5	1 darbinieks pastāvīgi un ārštata personāls, līdz ko centrā nonāk klienti.
Biedrība/nodibinājums						
Biedrība „Vaiņodes internātpamatskolas „Ģimenes atbalsta centrs Dialogs””	Vaiņodes novads, Vaiņode, Raiņa iela 60	Personas, kas cietušas no prettiesiskām darbībām un krīzes situācijā nonākušas personas (bērni un viņu vecāki, ielu bērni, personas ar atkarības problēmām)	55	52	42	8
Biedrība „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne””	Ventspils, Talsu iela 39	Personas, kas cietušas no prettiesiskām darbībām un krīzes situācijā nonākušas personas (bērni un viņu vecāki)	139	156	200	19
Nodibinājums „Talsu sievietes un bērnu krīžu centrs”	Talsu novads, Saules iela 7, Talsi	Personas, kas cietušas no prettiesiskām darbībām un krīzes situācijā nonākušas personas (bērni un viņu vecāki)	187 bērni un 17 pavadošās personas	5 bērni un 2 pavadošās personas	65 bērni un 4 pavadošās personas	16

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju anketas

Kā redzams 2.3.3.-1.tabulā, pēc klientu skaita, lielākais krīzes centrs ir biedrība „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne””, savukārt mazākais - Bērnu un ģimenes centra „Rūķītis” daudzfunkcionālais krīzes centrs. Pārsvārā krīzes centru pakalpojumi tiek sniegti bērniem un viņu vecākiem. Viena no būtiskākajām problēmām ir klientu motivācijas trūkums problēmu risināšanai. Arī esošais krīzes centru izvietojums nav uz klientu orientēts. Valsts apmaksātie pakalpojumi ir pieejami pārsvārā Z-Kurzemē, savukārt D-Kurzemes iedzīvotājiem ir apgrūtināti nokļūt līdz šiem centriem.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, biedrībā „Vaiņodes internātpamatskolas „Ģimenes atbalsta centrs Dialogs””, Bērnu un ģimenes centra „Rūķītis” daudzfunkcionālajā krīzes centrā un biedrībā „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne”” sociālā darba speciālistiem ir atbilstoša izglītība, kā to nosaka 03.06.2003. MK noteikumi Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, savukārt nodibinājumā „Talsu sievietes un bērnu krīžu centrs” no 3 sociālā darba speciālistiem 1 ir atbilstoša augstākā izglītība, bet 2 darbiniekiem - vienam ir cita augstākā, otram vidējā izglītība.

Sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās norādīts, ka kvalifikācijas pilnveides kursi darbiniekiem atbilstoši 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” izvirzītajām prasībām, tiek nodrošināti Bērnu un ģimenes centra „Rūķītis” daudzfunkcionālajā krīzes centrā un biedrībā „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne””. Nodibinājumā „Talsu sievietes un bērnu krīžu centrs” un biedrībā „Vaiņodes internātpamatskolas „Ģimenes atbalsta centrs Dialogs”” kvalifikācijas paaugstināšana tiek nodrošināta daļēji, finanšu trūkuma dēļ.

03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” noteiktas prasības, kas jāīsteno sociālo pakalpojumu sniedzējiem, tajā skaitā krīzes centriem. Kvalitātes prasību izpildi kontrolē LM (līdz 30.06.2009. LM Sociālo pakalpojumu pārvalde). Kvalitātes kontroles pārbaude pēdējo 3 gadu laikā veikta tikai nodibinājumā „Talsu sievietes un bērnu krīžu centrs”, kvalitātes prasības bija izpildītas daļēji.

Kā norādījuši sociālo pakalpojumu sniedzēji anketās, materiāltehniskā bāze nav pietiekama biedrībā „Vaiņodes internātpamatskolas „Ģimenes atbalsta centrs Dialogs”” un biedrībā „Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne””.

Programmas izstrādes laikā krīzes centros veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums, konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēkas ekspluatācijai un noteiktas aptuvenās izmaksas, kas biedrībā Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne” ir 44 000 latu⁵⁹, biedrībā „Vaiņodes internātpamatskolas „Ģimenes atbalsta centrs Dialogs”” 67 000 latu⁶⁰, nodibinājumā „Talsu sieviešu un bērnu krīžu centrs” - 82 000 latu⁶¹. Ņemot vērā, ka Bērnu un ģimenes centrs „Rūķītis” sniedz, ne tikai krīzes centra pakalpojumus, bet arī ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, informāciju par aptuvenajām izmaksām skatīt 2.2.1. nodaļā. Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, krīzes centru pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Pilnveidot esošo krīžu centru pakalpojumus Kurzemes reģionā.
- Izstrādāt klientu motivācijas programmas.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Pilnveidot un izstrādāt saistošos noteikumus sociālo pakalpojumu jomā, kā arī izstrādāt iekšējos normatīvos aktus.
- Risināt transporta pieejamības problēmu, lai klientus nogādātu krīžu centrā.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti krīžu centriem (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.3.4. Naktspatversmes un patversmes

Naktspatversme ir sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina naksmītni, vakariņas un personiskās higiēnas iespējas, savukārt patversme ir sociālā institūcija, kas personām bez noteiktas dzīvesvietas vai krīzes situācijā nonākušām personām nodrošina īslaicīgas uzturēšanās iespējas, uzturu, personiskās higiēnas iespējas un sociālā darba speciālistu pakalpojumus.⁶²

Kurzemes reģionā ir 2 LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētas naktspatversmes un 4 sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrētas naktspatversmes/patversmes.

Turpmāk tekstā sniegta informācija par reģistrētajiem un neregistrētajiem naktspatversmes/patversmes pakalpojumiem.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētie naktspatversmes sociālo pakalpojumu sniedzēji

LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā ir reģistrētas 2 naktspatversmes: Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Naktspatversme (turpmāk – Liepājas naktspatversme), kas atrodas Liepājā, Flotes ielā 7 un Biedrības „Latviešu Samariešu apvienība” Ventspils nodaļas naktspatversme (turpmāk – Ventspils naktspatversme), atrodas Ventspilī, Fabrikas ielā 2a.

Galveno informāciju par naktspatversmēm, klientu skaitu, darbinieku skaitu, vietu skaitu un izmaksām, skatīt 2.3.4. – 1.tabulā

⁵⁹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 54. lpp

⁶⁰ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 150. lpp

⁶¹ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 133. lpp

⁶² 31.10.2002. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums

Naktspatversmes raksturojošie rādītāji

	Klientu skaits			Darbinieku skaits 2010.gada 1.janvārī	Vietu skaits naktspatversmē	Kopējās izmaksas, latos
	2007	2008	2009			
Liepājas naktspatversme	274	255	273	14	141	161 397
Ventspils naktspatversme	92	106	170	7	34 (30 Ventspils, 4 citām pašvaldībām)	54 965 (Ventspils pilsētas klientiem)

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju anketas un Liepājas pilsētas domes sociālā dienesta pārskats

Kā redzams 2.3.4. – 1.attēlā Liepājas naktspatversmē klientu skaits ir lielāks nekā Ventspils naktspatversmē, tajā pašā laikā Ventspils naktspatversmē 2009.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, klientu skaits palielinājies par 64 klientiem. Liepājas naktspatversmē 2009.gadā palielināts vietu skaits un, kā norādīja naktspatversmes vadītāja, būtu nepieciešama arī zemāka komforta līmeņa naktspatversme. Ziemas mēnešos naktspatversmēs ir pieprasījums pēc šī sociālā pakalpojuma un vietas tiek aizpildītas. Vasarās naktspatversmēm ir mazāks pieprasījums, turklāt Ventspils naktspatversme vasaras mēnešos tiek slēgta un pakalpojums netiek sniegts. Analizējot izmaksas, kad pakalpojums ir pašvaldības nodrošināts, kā tas ir Liepājas naktspatversmē, vai pirkti, kā tas ir Ventspils naktspatversmē, būtiskas atšķirības izdevumiem nav.

Informāciju par darbinieku skaitu naktspatversmēs skatīt 2.3.4. – 2.tabulā.

Darbinieku skaits naktspatversmēs 2010.gada 1.janvārī

Darbinieki	Liepājas naktspatversme	Ventspils naktspatversme
Kopējais darbinieku skaits	14	7
Administratīvais personāls	2	1
Sociālie darbinieki	3	1
Tehniskais personāls	-	1
Citi darbinieki	9	4
Aprūpētājs	8	4
Medicīnas māsa	1	-

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju anketas

Ņemot vērā, ka Liepājas naktspatversmē ir lielāks klientu skaits, arī darbinieku ir vairāk kā Ventspils naktspatversmē. Kā redzams 2.3.4. – 1.attēlā, darbinieku struktūra abās naktspatversmēs ir līdzīga. Atšķiras sociālo darbinieku skaits, kas Liepājas naktspatversmē ir lielāks kā Ventspils naktspatversmē. Liepājas naktspatversmē strādā medicīnas māsa, kas nav Ventspils naktspatversmē, savukārt Ventspils naktspatversmē ir tehniskais personāls, bet nav medicīnas māsa.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, sociālajiem darbiniekiem naktspatversmēs ir atbilstoša izglītība 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” izvirzītajām prasībām.

Atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kvalifikācijas pilnveide Liepājas naktspatversmē tiek nodrošināta daļēji – finanšu trūkuma dēļ, savukārt Ventspils naktspatversmē – pilnā apmērā.

Pēdējo 3 gadu laikā kvalitātes kontrole nav veikta minētajās naktspatversmēs.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketās, materiāltehniskā bāze Ventspils naktspatversmē un Liepājas naktspatversmē ir pietiekama.

Programmas izstrādes laikā naktspatversmēs veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēku turpmākai ekspluatācijai un noteiktas aptuvenās izmaksas. Ventspils

Naktspatversmē ir 2200 latī⁶³, savukārt Liepājas naktspatversmē 68 000 latī⁶⁴. Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrētie naktspatversmes/patversmes sociālo pakalpojumu sniedzēji

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā nav reģistrēti 4 naktspatversmes/patversmes vai tām līdzvērtīgu sociālo pakalpojumu sniedzēji: no tiem 3 atrodas Kuldīgas novadā: Krīzes dzīvoklis un sociālais dzīvoklis – viesnīca personām bez dzīvesvietas, biedrības „Zilais krusts” patversme vīriešiem un Talsu novadā – Talsu novada sociālā dienesta patversme.

Informāciju par minētajiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem skatīt 2.3.4.- 3.tabulā.

⁶³ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 57. lpp

⁶⁴ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 28. lpp

LM Sociālo pakalpojumu reģistrā neregistrētie sociālo pakalpojumu sniedzēji – naktspatversmes/patversmes

Sociālo pakalpojumu sniedzējs	Faktiskā pakalpojuma sniegšanas adrese	Klienti	Klientu skaits 2009.gadā	Darbinieku skaits 2009.gadā	Īss sociālā pakalpojuma raksturojums
Pašvaldības institūcija vai struktūrvienība					
Krīzes dzīvoklis	Kuldīgas novads, Gudenieku pagasts	krīzes situācijā nonākušas personas, kuras palikušas bez mājvietas vai kurām nepieciešama pagaidu pajumte	-	-	Krīzes dzīvoklis ir labiekārtots (vanna, gāzes plīts u.c.) un tajā ir 3 gultas vietas krīzes situācijā nonākušu personu izmītināšanai.
Sociālais dzīvoklis - viesnīca personām bez dzīvesvietas	Kuldīgas novads, Vārmes pagasts, Lazdas – 1	krīzes situācijā nonākušas personas	5	1	Sociālajā dzīvoklī ir 4 istabas. Klientiem nepieciešamības gadījumā tiek nodrošināta aprūpētāja palīdzība – vejas mazgāšana, pārtikas vai medikamentu piegāde u.c. Sociālā dzīvokļa uzturēšanu nodrošina pašvaldība, kā arī daļa aprīkojuma tiek ziedota
Talsu novada sociālā dienesta patversme	Talsu novads, Laidzes pagasts, Zvirgzdi 1	personām, kam nav ienākumu, kas zaudējušas dzīvesvietu vai nonākušas ārkārtas situācijā, personām bez noteiktas dzīvesvietas, personām pēc brīvības atņemšanas, soda izciešanas un personām ar alkoholisma problēmām	13 – 14	6 (4 pastāvīgi un 2 projektu ietvaros*)	Līdz 2010.gada 1.februārim institūcijā tika sniegti naktspatversmes pakalpojumi, savukārt kopš minētā datuma, tā darbojas kā patversme. Patversmes klientiem tiek piedāvāta ēdināšana – brokastis un vakariņas. Papildus tiek piedāvāta iespēja mazgāt veļu un ir pieejama duša. Patversmē ir 19 vietas, ir arī iespēja ierīkot papildus vietas.
Biedrība					
Evangēlisko Kristiešu draudzes "Zilais Krusts" struktūrvienība "Kabile"	Kuldīgas novads, Kabiles pagasts, "Mācītājmāja"	krīzes situācijā nonākušas personas (vīriēši)	20	5	"Mācītājmajā" ir dzīvojamā ēka 20 vīriēšiem. Teritorijā ir saimniecības ēkas, zeme 68 ha, mājlopi, tehnika u.c. Sociālā pakalpojuma mērķis ir palīdzēt grūtībās un bezcerīgā izmisumā nonākušiem cilvēkiem gan morāli, gan fiziski. „Mācītājmajā” notiek kopīgas lūgšanas, Bībeles lasīšana, darbs, ikdienas rūpes, izglītojoši pasākumi u.c.

*Darbinieki strādā NVA projektu ietvaros

Informācijas avots: sociālo pakalpojumu sniedzēju anketas, telefonintervijas

2.3.4.-3.tabulā norādītie izveidotie pakalpojumi ir pagaidu risinājumi krīzes situācijā nonākušo personu problēmu risināšanai. Kā redzams tabulā, apkalpoto klientu skaits un darbinieku skaits ir neliels. Tas ir arī visbiežākais iemesls, kādēļ sociālais pakalpojums netiek reģistrēts sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, kā arī infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes nepietiekamība, jo neatbilst 03.06.2003. MK noteikumos Nr.291 „Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem” izvirzītajām prasībām.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, krīzes centru pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Pilnveidot naktspatversmju/patversmju pakalpojumus Kurzemes reģionā un veicināt reģistrēšanos LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Piedalīties sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstīšanā naktspatversmju/ patversmju klientiem.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti krīžu centriem (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.3.5. Sociālā rehabilitācija personām ar redzes traucējumiem

Sociālās rehabilitāciju pakalpojumus personām ar redzes traucējumiem sniedz Liepājas Neredzīgo biedrība (biedrība) un SIA „Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centrs” 2 teritoriālie centri - Liepājas teritoriālais rehabilitācijas dienas centrs un Ventspils teritoriālais rehabilitācijas dienas centrs.

Liepājas Neredzīgo biedrība atrodas Liepājā, Ganību ielā 197/295 un Dunikas ielā 1-1.

Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā, Liepājas Neredzīgo biedrības klienti ir redzes invalīdi, invalīdi ar fiziska rakstura traucējumiem, jebkura vecuma personas ar nopietniem redzes traucējumiem, bet kurām nav piešķirta invaliditāte. Liepājas Neredzīgo biedrība piedāvā apmācības un pakalpojumus cilvēkiem ar redzes un cita veida invaliditāti, kā arī invaliditātes sabiedriskā eksperta konsultācijas, tajā skaitā universālā dizaina ieviešanai.

2007.gadā klientu skaits Liepājas Neredzīgo biedrībā bija 438, 2008.gadā - 450 un 2009.gadā – 478 klienti. Klientu skaits turpina palielināties, jo Liepājas Neredzīgo biedrība īsteno arvien jaunas aktivitātes, kas veicina redzes invalīdu sociālo rehabilitāciju.

Liepājas Neredzīgo biedrībā strādā 11 darbinieki: 3 administratīvie darbinieki, 4 sociālā darba speciālisti (sociālais aprūpētājs, 2 sociālie rehabilitētāji un karitatīvais sociālais darbinieks), tehniskais darbinieks un 4 ar sociālā pakalpojuma sniegšanu saistīti darbinieki (datoru nodarbību pasniedzējs neredzīgām un vājredzīgām personām, klūdziņu pišanas pasniedzējs, mezglāšanas pasniedzējs, informatīvā materiāla "Gaisma Tumsā" sagatavotājs Braila un audio formātā). Sociālā darba speciālistiem nav atbilstoša izglītība, bet ir augstākā izglītība citā specialitātē, kas neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā, kvalifikācijas pilnveides kursi tiek nodrošināti pilnā apmērā.

Sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā norādīts, ka materiāltehniskā bāze Liepājas Neredzīgo biedrībā pamatdarbībai ir nodrošināta, bet ieviešot jaunus pakalpojumus regulāri ir nepieciešams papildus resursi, aprīkojums un telpas.

Liepājas Neredzīgo biedrībā veikts infrastruktūras tehniskais apsekojums un rezultātā konstatēti nepieciešamie veicamie darbi ēkas turpmākai ekspluatācijai un to aptuvenās izmaksas ir 30 800 lat⁶⁵. Detalizētu tehniskā apsekojuma informāciju skatīt Programmas IV daļā „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”.

SIA „Latvijas Neredzīgo biedrības Rehabilitācijas centrs” nodrošina redzes invalīdu sociālo rehabilitāciju. Liepājas teritoriālais rehabilitācijas dienas centrs atrodas Liepājā, Ganību ielā 197/295 un Ventspils teritoriālais rehabilitācijas dienas centrs atrodas Ventspilī. Baldones ielā 16.

Sociālā rehabilitācija pakalpojumi Liepājas un Ventspils teritoriālajos rehabilitācijas centros tiek nodrošināti par valsts budžeta līdzekļiem. 2009. gadā redzes invalīds varēja saņemt šādus atsevišķus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus vai pakalpojumu kompleksu:⁶⁶

- psiholoģiskās adaptācijas treniņi;

⁶⁵ Programmas IV daļa „Kurzemes sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras tehniskais apsekojums”, 8. lpp

⁶⁶ www.lnbc.lv

- orientēšanās un pārvietošanās iemaņu apguve;
- pašaprūpes iemaņu apguve;
- Braila raksta apguve;
- tiftotehnikas lietošanas apmācība;
- specializēto datortehnoloģiju un komunikācijas tehnoloģiju lietošanas apmācība;
- fiziskā un intelektuālā darba pamatprasmju apguve;
- saskarsmes un radošās pašizteiksmes iemaņu pilnveide;
- pielāgots sporta aktivitāšu pieejamība;
- konsultācijas un palīdzību klienta sociālo problēmu risināšanā.

Personas pastāvīgās funkcionēšanas iemaņu apguve dzīvesvietā notiek aptuveni 50 stundu apjomā vienam klientam, savukārt personas pastāvīgās funkcionēšanas iemaņu apguve institūcijā (dzīvesvietā) notiek aptuveni 400 stundu apjomā vienam klientam.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Pilnveidot sociālās rehabilitācijas pakalpojumus Kurzemes reģionā.
- Veicināt sociālo pakalpojumu pieejamību, it īpaši attīstot universālo dizainu.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.3.6. HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumi

Atkarību profilakses pakalpojumi ir iepriekš paredzēta darbība, kuru veic, lai novērstu atkarības vielu lietošanas uzsākšanu un samazinātu to personu skaitu, kas pusaudžu gados sāk atkarības vielu lietošanu, kā arī lai samazinātu spēļu kaitīgu lietošanu un nekontrolētu izmantošanu.⁶⁷ Cilvēka imūndeficīta vīrusa infekcijas un iegūtā imūndeficīta sindroma (HIV/AIDS) izplatības ierobežošana tiek nodrošināta šī pakalpojuma ietvaros.

Kurzemes reģionā ir 3 HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu sniedzēji: 1 reģistrēts LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā un 2 neregistrēti.

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētie HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu sniedzēji

Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta Narkoatkarības pārvarēšanas palīdzības punkts (turpmāk – LPDSD NPPP) atrodas Liepājā, Flotes ielā 7.

LPDSD NPPP nodrošina sociālos pakalpojumus no psihoaktīvām vielām un procesiem atkarīgām personām un personām, kuras cieš no HIV/AIDS, kā arī viņu tuviniekiem.

NPPP sniedz konsultācijas atkarību jautājumos un veic klientu motivēšanu, informē par ārstēšanās un rehabilitācijas iespējām, nodrošina klientiem šļirču apmaiņu un veic HIV, B hepatīta, sifilisa testus, grūtniecības noteikšanas testus, kā arī sniedz konsultācijas HIV/AIDS, STS jautājumos, veic profilakses darbu mācību iestādēs, jauniešu organizācijās u.c.⁶⁸

Dienā vidēji LPDSD NPPP apmeklē 15 līdz 18 klienti.

LPDSD NPPP strādā 3 darbinieki – administratīvais darbinieks, sociālais darbinieks un medicīnas māsa. Kā norādīts sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā, sociālajam darbiniekam ir otrā līmeņa augstākā izglītība sociālajā darbā. Turklāt, kā, norādīts minētajā anketā, kvalifikācijas paaugstināšana tiek īstenota daļēji, jo trūkst finanšu līdzekļu.

Sociālo pakalpojumu sniedzēju anketā norādīts, ka darbinieku izdegšana, klientu zemais motivācijas līmenis, sabiedrības nosodījums, kā arī finanšu līdzekļu trūkums ir galvenās problēmas LPDSD NPPP.

⁶⁷ www.narcomania.lv

⁶⁸ Liepājas pilsētas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības attīstības programma 2009. - 2014.gadam

LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrētie HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu sniedzēji

Kurzemes reģionā ir divi HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu sniedzēji, kas nav reģistrēti LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Biedrības „Latviešu Samariešu apvienība” Ventspils nodaļas atkarību konsultatīvais kabinets (turpmāk – Ventspils atkarību konsultatīvais kabinets) atrodas Ventspilī, Fabrikas ielā 2a. Ventspils atkarību konsultatīvais kabinets atvērts 2009.gada 3.aprīlī.

Atkarību konsultatīvā kabinetā klienti ir personas ar atkarībām. Tajā var saņemt šādus pakalpojumus:

- veikt HIV analīzes;
- bez maksas saņemt profilakses līdzekļus – dezinfekcijas salvetes, prezervatīvus;
- saņemt informāciju par mazāk bīstamo narkotiku lietošanu, par asinīm pārnēsājamo infekciju (HIV/AIDS, hepatīti B un C) profilaksi, tuberkulozes izplatību un profilaksi, atkarību ārstēšanu un rehabilitāciju.

Ventspils atkarību konsultatīvajā kabinetā strādā mediķis, kurš veic HIV testu un sniedz medicīniska rakstura informāciju, sniedz emocionālo atbalstu pozitīva HIV testa gadījumā un konsultācijas par turpmākiem profilakses pasākumiem un ārstēšanās iespējām.

Talsu novada domes sociālā dienesta Atkarību konsultāciju punkts (turpmāk – Talsu atkarību konsultāciju punkts) atrodas Talsos, V. Ruģēna ielā 2.

Talsu atkarību konsultāciju centrā tiek piedāvāti pakalpojumi personām ar atkarībām no alkohola, nikotīna, narkotikām. Tiek veikta HIV/AIDS, vīrusu hepatītu B un C profilakse, kā arī notiek informatīvais darbs ar skolu jaunatni par atkarību ietekmi uz personas veselību un attīstību.

Klientu skaits Talsu atkarību konsultāciju centrā pēdējo gadu laikā palielinājies: 2007.gadā tie bija 60 klienti, 2008.gadā – 76 klienti, savukārt 2009.gadā – 123 klienti.

Talsu atkarību konsultāciju centrā strādā 1 administratīvais darbinieks.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Pilnveidot HIV/AIDS un atkarību profilakses pakalpojumus Kurzemes reģionā un veicināt reģistrēšanos LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Izstrādāt motivācijas programmas klientiem, kā arī piedalīties sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstīšanā.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti pakalpojumu nodrošināšanai. (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.3.7. Sociālā rehabilitācija no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem viņu dzīvesvietā

Kurzemes reģionā ir 5 LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrēti un 6 neregistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji

Sociālo rehabilitāciju no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem viņu dzīvesvietā sniedz 5 reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji:

- 1) Individuālais uzņēmējs „Psihologa pakalpojumu sniegšana”, atrodas Bāriņu ielā 15, Liepājā;
- 2) SIA „Sociālais centrs Tev”, atrodas Brīvības ielā 93, Liepājā;
- 3) Elvīras Nikiforovas psihologa privātprakse, atrodas Aldaru ielā 20/24, Liepājā;
- 4) Andželikas Kāles psihologa privātprakse, atrodas E. Veidenbauma iela 8, Liepājā;
- 5) Loras Priedolas psihologa privātprakse, atrodas Ganību ielā 106, Liepājā.

Sociālo rehabilitāciju no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem viņu dzīvesvietā sniedz 6 LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji:

- 1) Antoņina Zēberga, Ventspils, Lielais prospekts 18-1.
- 2) Olga Timošuka, Ventspils, Lielais prospekts 18-1.
- 3) Jolanta Leinerte, Roja. Celtnieku iela 6.
- 4) Intas Poudžiunas klīniskā psihologa un psihoterapeita privātprakse, Talsi, K.Valdemāra 3a.
- 5) Zintas Lindes psihologa privātprakse, Talsi, K.Valdemāra 3a.
- 6) Ievas Freimutes psihologa privātprakse, Talsi, K.Valdemāra 3a.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, sociālās rehabilitācijas no prettiesiskām darbībām cietušiem bērniem viņu dzīvesvietā pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Veicināt sociālo pakalpojumu reģistrēšanos LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Sagatavot informatīvos materiālus par sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti krīžu centriem (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.4. Citi pakalpojumi

2.4.1. Atbalsta centri

Kurzemes reģionā, pēc pašvaldību sociālo dienestu sniegtās informācijas, ir 65 neregistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēji, kas piedāvā atbalsta pasākumus dažādām mērķa grupām. Vairums atbalsta centru pakalpojumu ir pielīdzināmi dienas centra pakalpojumiem

Atbalsta centros ir pieejamas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, izglītojoši pasākumi, sociālā rehabilitācija personām ar atkarības problēmām, psiholoģiskā, juridiskā palīdzība, medicīnas un sociālā darba speciālistu konsultācijas, zupas virtuves pakalpojumi, mantu apmaiņa, dušas pakalpojumi, veļas mazgāšana u.c.

Kurzemes reģionā ir 51 atbalsta centrs, kā pakalpojumi pielīdzināmi dienas centra pakalpojumiem - Liepājas pilsētā ir 17 atbalsta centri, Kuldīgas novadā – 10, Saldus novadā – 9, Ventspils novadā – 4, Aizputes novadā – 2, Pāvilostas novadā - 1, Talsu novadā - 3 un Ventspils pilsētā – 2, Rojas novadā – 3. Īsu aprakstu par atbalsta centriem skatīt Programmas 1.pielikumā „Atbalsta centri, kas nodrošina dienas centram līdzvērtīgus pakalpojumus”.

Liepājas pilsētā ir visvairāk atbalsta centru (dienas centru) un šie pakalpojumu sniedzēji pārsvarā ir biedrības, līdz ar to sociālo pakalpojumu sniegšanai aktīvi tiek izmantota iespēja papildus finansējuma piesaistei, tādējādi nodrošinot atbalstu dažādām sociālā riska grupām.

Novados, kur atbalsta centri ir pašvaldības veidoti (Saldus novadā un Ventspils novadā) šo pakalpojumu sniedzēju attīstība ir atkarīga no pašvaldības finansējuma apjoma. Papildus finansējuma piesaiste biedrībām ir pieejamāka, nekā pašvaldību veidotajiem atbalsta centriem. Atbalsta centri (dienas centri), kas atrodas novadu attālākajās apdzīvotajās vietās, ir ar nelielu darbinieku skaitu, kā arī paredzēti vai nu vienai nelielai mērķa grupai, vai dažādām mērķa grupām, jo nelielā iedzīvotāju skaita un aktivitātes dēļ, vienai iedzīvotāju grupai ir apgrūtināti uzturēt dienas centru.

Programmas 2.pielikumā „Citi atbalsta centri Kurzemes reģionā” ir pieejama informācija par atbalsta centriem, kas piedāvā tādus pakalpojumus kā zupas virtuve, dušas un veļas mazgāšanas pakalpojumi, bet nenodrošina brīvā laika pavadīšanas aktivitātes, sociālo rehabilitāciju u.c. Kurzemes reģionā ir 14 šādi atbalsta centri

Aptaujājot sociālo pakalpojumu sniedzējus, noskaidrots, ka LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā tie nav reģistrējušies, jo:

- 30% dienas centra pakalpojumu sniedzējiem nav informācijas, ka ir šāds LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrs.
- 40% dienas centra pakalpojumu sniedzēju nav skaidras informācijas, kādēļ būtu nepieciešama šāda reģistrēšanās un kā tas varētu ietekmēt viņu turpmāko darbību, jo pakalpojumi lielākoties tiek sniegti brīvprātīgi. Turklāt bažas par kontrolējošo institūciju vizītēm rada šaubas, vai šobrīd uz cilvēku un viņa vajadzībām vērstie pakalpojumi, nepāraugs dokumentu un atskaišu kārtošanā.
- 20% ir informēti, bet neatbilst noteiktajām prasībām.
- 10% plāno reģistrēties sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Augstāk minētie sociālo pakalpojumu sniedzēji nav reģistrēti sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā, jo tās ir biedrības, kas darbojas uz brīvprātības principa un pulcē ap sevi noteiktu mērķu grupu. Biedrības, kurām ir pietiekami cilvēkresursi, īsteno projektus, attīsta jaunas idejas un plānot reģistrēties LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Vadoties no statistikas datu analīzes un diskusijām ar Kurzemes reģiona sociālo pakalpojumu nozares speciālistiem, atbalsta centru pakalpojumu attīstīšanai ir nepieciešams veikt šādus uzdevumus:

- Veicināt pakalpojumu reģistrēšanu LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā.
- Piesaistīt atbilstošus sociālā darba speciālistus un citu darbiniekus pakalpojumu nodrošināšanai.
- Paplašināt atbalsta centru tīklu Kurzemes reģionā.
- Pilnveidot sadarbību ar citām institūcijām un profesionāļiem.
- Risināt jautājumus par papildu finanšu resursu piesaisti atbalsta centriem (cilvēkresursi, materiāltehniskā bāze, infrastruktūra).

2.5. Kurzemes reģiona sadarbība ar citu plānošanas reģionu sociālo pakalpojumu sniedzējiem

Programmas izstrādes laikā ir apzināti sociālo pakalpojumu sniedzēji Rīgas un Zemgales reģionā, kas izvietoti tuvāk Kurzemes reģionam un kuriem var veidoties sadarbība. Informācija par šiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem apkopota baltoties uz LM sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistra datiem.

Sociālos pakalpojumus var pirkt 4 institūcijās (Zantes ģimenes krīzes centrs un Biedrība „Asociācija dzīvesprieks”, kas atrodas Kandavas novadā, Irlavas bērnu nams, kas atrodas Tukuma novadā un VSAC „Zemgale” filiālē „Īle”, kas atrodas Auces novadā), taču Kurzemes reģionā pašvaldības šos sociālos pakalpojumus nepērk. Turpmāk sniegta īsa informācija par katru sociālā pakalpojuma sniedzēju.

Sociālie pakalpojumi Rīgas reģionā ir šādi:

Kandavas novada sociālās palīdzības centrs ir pašvaldības aģentūra, kas atrodas Jelgavas ielā 4a, Kandavā, Kandavas novadā. Tajā tiek nodrošināti šādi sociālie pakalpojumi (bez izmitināšanas):

- 1) *Sociālā rehabilitācija* personām ar garīga rakstura traucējumiem, personām ar invaliditāti (fiziska rakstura, redzes, kā arī dzirdes traucējumiem). Centra mērķauditorija ir bērni un pieaugušas personas.
- 2) *Dienas aprūpes centrs* personām ar garīga rakstura traucējumiem, personām, kas cietušas no prettiesiskām darbībām, personām, kas atkarīgas no psihoaktīvām vielām, personām ar invaliditāti (fiziska rakstura, redzes, un dzirdes traucējumiem) un pensijas vecuma personām.
- 3) *Aprūpes mājās* pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem, invalīdiem ar fiziska rakstura traucējumiem un veciem ļaudīm.

Visi augstāk minētie pakalpojumi tik nodrošināti tikai Kandavas novada iedzīvotājiem.

Zantes ģimenes krīzes centrs ir pašvaldības iestāde, kas atrodas Skolas ielā 4, Zantes pagastā, Kandavas novadā. Sociālais pakalpojums tiek nodrošināts personām, kas cietušas no prettiesiskām darbībām un krīzes situācijā nonākušām personām. Centrā kopumā ir 32 vietas. Sociālo pakalpojumu var pirkt gan pašvaldības, gan privātas personas.

Krīzes centrā sociālā un psiholoģiskā rehabilitācija vienai diennaktī personai 2010.gadā izmaksā Ls 5,00, savukārt Valsts programmas ietvaros sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām, un šī pakalpojuma izmaksas ir Ls 17,00 dienā.

Kandavas novadā Zantes pagastā atrodas arī **Zantes pagasta Dienas centrs**, kas arī ir pašvaldības iestāde. Dienas centrs paredzēts pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Sociālais pakalpojums nav pieejams citu pašvaldību klientiem.

Irlavas bērnu nams ir pašvaldības iestāde, kas atrodas Irlavā, Tukuma novadā. Tajā tiek nodrošināti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem ar izmitināšanu. Bērnu namā uzņem arī bērnus no speciālām skolām.

Irlavas bērnu nams piedāvā citām pašvaldībām pirkt pakalpojumus. Sociālā pakalpojuma izmaksas 1 bērnam mēnesī ir Ls 320,00. Citu pašvaldību bērni sociālo pakalpojumu var saņemt noslēdzot līgumu ar sociālo pakalpojumu sniedzēju.

Biedrība „Asociācija dzīvesprieks” ir nevalstiska organizācija, kas atrodas Aizupē, Vānes pagastā, Kandavas novadā. Tajā tiek nodrošināti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi ar izmitināšanu bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem (no 16 līdz 18 gadiem). Biedrība nodrošina arī profesionālās pamatizglītības programmu apguvi četrās 1.līmeņa profesionālajās programmās. Biedrībā var iegūt arī pamatizglītību.

Sociālās rehabilitācijas programmu veido trīs savstarpēji saistītu programmu kopums: profesionālā izglītība, dzīves izglītība un individuālās izaugsmes programmas.

Pēc darbinieku sniegtās informācijas, maksimālās izmaksas par klienta atrašanos institūcijā ir 250,00 latu mēnesī, bet izmaksas tiek izvērtētas atbilstoši katram klientam.

Sociālie pakalpojumi Zemgales reģionā ir šādi:

Valsts sociālās aprūpes centra „Zemgale” filiāle Īle (turpmāk - filiāle „Īle”) ir valsts iestāde, kas atrodas Īlē, Auces novadā. Tajā tiek nodrošināti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Filiālē „Īle” var iestāties ar LM rīkojumu valsts apmaksāta sociālā pakalpojuma saņemšanai. Lai saņemtu rīkojumu, persona vēršas pašvaldības sociālajā dienestā ar lūgumu (iesniegumu) piešķirt valsts apmaksātu ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Sociālais dienests izvērtē vajadzību pēc šāda sociālā pakalpojuma, pieņem lēmumu, nosūtot informāciju klientam un Labklājības ministrijai. Labklājības ministrija klientu uzņem rindā un līdz ko ir vieta institūcijā, izsniedz rīkojumu valsts apmaksāta sociālā pakalpojuma saņemšanai.

Filiālē „Īle” sniedz arī maksas pakalpojumus, bet 2010.gada janvārī visas maksas vietas centrā ir aizņemtas. 2010.gada aprīlī plānots piedāvāt papildus vietas, tādējādi radot iespēju šo pakalpojumu saņemt vairāk klientiem. Aptuvenās uzturēšanās izmaksas ir 11 latu dienā. Sociālā pakalpojuma izmaksas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam sedz klientu (līdz 90% no klienta pensijas, bet ne vairāk sociālā pakalpojuma izmaksas mēnesī), viņu apgādnieks vai pašvaldība.

Kurzemes reģiona pašvaldības pērk pakalpojumus no "Latvijas SOS bērnu ciemata asociācijas" Valmieras ciemats, kas atrodas Valmierā, Camphill nodibinājuma „Rožkalni”, kas atrodas Burtnieku novadā un Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācijas, kas atrodas Rīgā. Esošā sadarbība ar citu reģionu sociālo pakalpojumu sniedzējiem ir labā kvalitātē un ir pamats jaunai sadarbībai un jaunu sociālo pakalpojumu attīstībai.

Turpmāk tekstā sniegta īsa informācija par sociālo pakalpojumu sniedzējiem, no kuriem sociālie pakalpojumi Kurzemes reģionā tiek pirkti.

"Latvijas SOS bērnu ciemata asociācijas" Valmieras ciemats (turpmāk – Valmieras SOS ciemats) ir biedrība, kas atrodas Valmierā, Ganību ielā 3. Valmieras SOS ciematā tiek nodrošināti ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Valmieras SOS ciematā ir 12 ģimeņu mājas. Vidēji mājā dzīvo 6-7 bērni un viens vai abi vecāki (sociālie audzinātāji). Valmieras SOS ciematā uzņem bērnus līdz 10 gadu vecumam vai, ja bioloģiskajā ģimenē ir vecāki brāļi vai māsas, tad tiek uzņemti arī tie. Bērni sociālo pakalpojumu saņem līdz 9.klases beigšanai. Valmieras SOS ciematā piedāvā arī sociālo pakalpojumu „Jauniešu māja”, kurā jaunieši līdz 18 gadiem dzīvo un apgūst sadzīvē nepieciešamās prasmes lai dzīvotu patstāvīgi.

Lai saņemtu sociālo pakalpojumu, bāriņtiesa un/vai sociālais dienests sazinās ar Valmieras SOS ciematu, noskaidro vai ir brīvas vietas sociālā pakalpojuma saņemšanai. Sociālā pakalpojuma izmaksas 2010.gadā 1 bērnam mēnesī ir 210,00lati.

Camphill nodibinājums „Rožkalni” ir nodibinājums, kas atrodas Burtnieku novada Rencēnu pagasta Rožkalnos. Camphill nodibinājumā „Rožkalni” tiek nodrošināti grupu mājas (dzīvokļa) pakalpojumi personām ar garīga rakstura traucējumiem. Klienti dzīvo ģimeniskā vidē, divās ģimenes mājās, veic ikdienas darbus, strādā darbnīcās. Kopā Camphill nodibinājumā „Rožkalni” var uzņemt 9 personas. Lai saņemtu sociālo pakalpojumu ir jāsaazinās ar sociālo pakalpojumu sniedzēju, jānoskaidro vai ir brīvas vietas. 1 personas uzturēšanās Camphill nodibinājumā „Rožkalni” ir aptuveni 280,00 latu mēnesī.

Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācija ir biedrība, kas atrodas Rīgā, Biķernieku ielā 33a. Kurzemes reģionā filiāle Latvijas Portidžas mācībsistēmas asociācijai ir Liepājā, savukārt speciālisti ir pieejami Kuldīgā un Ventspilī.

Sociālā pakalpojuma sniedzējs nodrošina agrīno korekciju pirmsskolas vecuma bērniem ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem sadarbojoties ar bērnu vecākiem, tuviniekiem, aizbildņiem. Portidžas speciālists, apmeklējot ģimeni,

apmāca bērnu, attīstot viņa iemaņas, pasaules uztveri, emocijas, neatkarīgi no bērna garīgās un fiziskās attīstības pakāpes, kā arī konsultē vecākus par jebkuru izmantoto mācību metodi.

Pašvaldība informē asociāciju par nepieciešamību sniegt šādu sociālo pakalpojumu, bērns tiek izvērtēts un ja atbilst pakalpojuma saņemšanas prasībām, tad tiek slēgts līgums par pakalpojuma saņemšanu. Samaksa par pakalpojumu ir atkarīga no bērnu daudzuma pašvaldībā, kam nepieciešams šāds sociālais pakalpojums.

6. SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ✓ plašs ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pieaugušajiem un bērniem tīkls reģionā ✓ ir pieejami aprūpes mājās, dienas aprūpes centra, krīzes centra, grupu mājas (dzīvokļa), pusceļa mājas, naktspatversmes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumi dzīvesvietā un institūcijā ✓ daudzveidīgs sociālo pakalpojumu klāsts Liepājā un Ventspilī ✓ plašs atbalsta centru tīkls dažādām mērķa grupām ✓ ir pieredze alternatīvo sociālo pakalpojumu veidošanā un nodrošināšanā ✓ iedzīvotājiem ir spējas pašorganizēties sociālo problēmu risināšanā ✓ ir pamata infrastruktūra un materiāltehniskā bāze sociālo pakalpojumu sniegšanai ✓ katrā novadā ir sociālā darba speciālisti ✓ esošie cilvēkresursi un to pieredze sociālo pakalpojumu sniegšanā ✓ ir pozitīva pieredze sadarbības tīkla veidošanai starp dažāda veida sociālo pakalpojumu sniedzējiem ✓ Liepājas pilsēta, kā paraugs universālā dizaina iedzīvināšanai ✓ ārvalstu profesionāļu atbalsts un pieredze sociālo pakalpojumu nodrošināšanā (pieredzes apmaiņa) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neliels normatīvajos aktos noteiktajam atbilstošu alternatīvo sociālo pakalpojumu skaits ✓ liels LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā neregistrēto sociālo dienestu un atbalsta centru (dienas centru) skaits ✓ neskaidri nosacījumi, informācijas un finanšu trūkumus sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrēšanai LM Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā ✓ atšķirīgas sociālo pakalpojumu izmaksas (īpaši reģistrētiem un neregistrētiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem) ✓ trūkst sociālo pakalpojumu pēctecības ✓ sociālo pakalpojumu nodrošināšana pašvaldībās ir zemākā prioritātē kā sociālā palīdzība ✓ trūkst datu bāzes sociālo pakalpojumu uzskaitē ✓ nepietiekams profesionāli izglītotu sociālā darba speciālistu skaits sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās ✓ zema darba samaksa sociālā darba speciālistiem un citiem darbiniekiem sociālo pakalpojumu sniedzēju institūcijās ✓ nav pietiekami nodrošināti kvalifikācijas paaugstināšanas un citi atbalsta pasākumi sociālā darba speciālistiem ✓ metodisko materiālu un atbalsta trūkums sociālo pakalpojumu sniedzējiem, tajā skaitā iesaistītajiem speciālistiem ✓ trūkst dialoga starp dažāda līmeņa institūcijām sociālās politikas plānošanā un lēmumu pieņemšanā ✓ nepietiekama pašvaldību sadarbība kopīgu sociālo pakalpojumu izveidē ✓ nepietiekami nodrošināta informācija Kurzemes reģiona iedzīvotājiem par sociālo pakalpojumu saņemšanas iespējām ✓ trūkst vietēja līmeņa sociālās nozares plānošanas dokumentu ✓ zems sociālo risku grupu motivācijas līmenis atgriezties sabiedrībā un darba tirgū ✓ nesabalansēts sociālais budžets pašvaldībās, kas vairāk vērsts uz sociālās palīdzības nodrošināšanu ✓ finanšu resursu trūkums sociālo pakalpojumu attīstībai ✓ nepietiekami nodrošināta vides pieejamība personām ar funkcionāliem traucējumiem ✓ trūkst līdzekļu sociālo pakalpojumu sniedzēju ēku uzturēšanai un ekspluatācijai ✓ iekšējo normatīvo aktu trūkums un nepilnības ✓ trūkst vienotas sociālo pakalpojumu izmaksu aprēķina metodikas, kā dēļ norādītā sociālā pakalpojuma cena var būt maldinoša un neatbilstoša kvalitātei.

Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Daudzveidīgu un kvalitatīvu alternatīvo sociālo pakalpojumu (esošo un jaunu) attīstīšana dažādām sociālā riska grupām ✓ Esošo sociālo pakalpojumu kvalitātes uzlabošana ✓ sociālo pakalpojumu sniedzēju darbības optimizēšana ✓ dalīties pieredzē ar tiem sociālo pakalpojumu sniedzējiem, kuri jau nodrošina sociālos pakalpojumus Kurzemes reģionā ✓ personāla izglītības paaugstināšana, kvalifikācijas celšana un cita atbalsta nodrošināšana ✓ iesaistīties sociālā darba speciālistu tālākizglītības sistēmas pilnveidošanā ✓ pašvaldības īpašumā esošas ēkas un telpas, kuras var izmantot alternatīvo sociālo pakalpojumu izveidei un attīstībai ✓ nodrošināt vides pieejamību (universālo dizainu) personām ar funkcionāliem traucējumiem ✓ sociālā darba speciālistu nodrošināšana ar informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, programmatūru ✓ pieejas nodrošināšana valsts datu reģistriem, informācijas uzkrāšanai par klientiem ✓ aktīvāka sabiedrības informēšana un konsultēšana ✓ aktīvi piedalīties sociālās politikas veidošanā ✓ sadarbības veidošana starp profesionāļiem un dažāda līmeņa sociālo pakalpojumu sniedzējiem reģionālā un starpreģionālā mērogā ✓ izstrādāt vietēja līmeņa sociālo pakalpojumu plānošanas dokumentus ✓ papildu finanšu līdzekļu piesaistīšana sociālo pakalpojumu attīstīšanai ✓ iespēja iegādāties lētākas preces/pakalpojumus sociālo pakalpojumu nodrošināšanai, ņemot vērā sociāli ekonomisko situāciju valstī 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sociālās un ekonomikas situācijas pasliktināšanās ✓ strauja dzīves līmeņa pazemināšanās, iedzīvotāju noslāņošanās ✓ nabadzībai un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju skaita palielināšanās ✓ negatīvi sociālekonomiskie rādītāji (sabiedrības novecošanās, bezdarba līmeņa pieaugums, izglītības līmeņa pazemināšanās, trūcīgo personu skaita palielināšanās, personu ar invaliditāti skaita palielināšanās, iedzīvotāju veselības pasliktināšanās u.c.) ✓ emigrācijas pieaugums, kas rada draudus nozares speciālistu aizplūšanai ✓ sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņēmēju īpatsvara pieaugums ✓ neregistrēto sociālo pakalpojumu sniedzēju darbības pārtraukšana ✓ nepilnības ārējos normatīvajos aktos, kā dēļ netiek veicināta reģistrēšanās sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā ✓ izmaiņas sociālās politikas jomā esošo normatīvo aktu ietvaros, kas var nelabvēlīgi ietekmēt sociālo pakalpojumu attīstību ✓ trūkst sociālo pakalpojumu standartu, kā dēļ viena veida sociālie pakalpojumi ir ar dažādas kvalitātes un satura ✓ birokrātijas prasību slogs ✓ finanšu resursu samazināšanās ✓ nepilnības likumdošanā

PIELIKUMI

Atbalsta centri, kas nodrošina dienas centram līdzvērtīgus pakalpojumus

Ventspils novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Pašvaldības iestādes/strukturvienības	Bērnu rotaļu un attīstības centrs	Ugāle, Skolas 1, Ugāles pagasts, Ventspils novads, LV-3615	Centrā bērniem tiek piedāvāta saturīga brīvā laika pavadīšana - galda spēles, vingrošana, teātra spēlēšana u.c. aktivitātes. Vidēji dienā (4 h laikā) centru apmeklē līdz 20 bērniem. Centrā strādā divas skolotājas.
	Jauniešu centrs	Ugāle, Skolas 1, Ugāles pagasts, Ventspils novads, LV-3615	Centrā jauniešiem tiek piedāvāts lietderīgi pavadīt laiku. Tiek organizētas izglītojošas lekcijas (par alkoholismu, narkotikām u.c. tēmas), piedāvāta iespēja spēlēt galda spēles (novuss, galda hokejs un futbols u.c.), ir pieejams TV, datori ar interneta pieslēgumu. Vidēji dienā centru apmeklē 30 jaunieši. Centrā strādā viens darbinieks.
	Jauniešu iniciatīvas un atpūtas centrs "Ligzda"	„Rozītes” Vārves pagasts, Ventspils novads, LV - 3623	Centrā tiek piedāvāta brīvā laika lietderīga pavadīšana bērniem un jauniešiem vecumā no 6 – 20 gadiem. Centrā tiek piedāvātas galda spēles, dažādas radošās nodarbības. Vidēji dienā centru apmeklē 10 bērni. Centrā strādā viens darbinieks.
	Rotaļu un atpūtas centrs "Tīne"	Zūras 7, Zūras, Vārves pagasts, Ventspils novads, LV-3623	Centrā tiek piedāvāta brīvā laika lietderīga pavadīšana – radošas nodarbības, pasākumi, sadzīves prasmju apgūšana, kā arī ir pieejami higiēnas pakalpojumi (veļas mašīna, duša). Vidēji dienā centru apmeklē 7 - 8 bērni. Centrā strādā 3 darbinieki – 2 audzinātās un apkopēja.

Saldus novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Pašvaldības iestādes/strukturvienības	Šķēdes bērnu centriņš	Vīgriezes iela 14, Šķēdes pagasts, Saldus novads	Centrā tiek nodrošināti pakalpojumi vairākām mērķa grupām: 1) no rītiem bērnu pieskatīšana, ko nodrošina auklīte, klientu skaits aptuveni 6 bērni; 2) skolēniem brīvā laika pavadīšana pēc plkst. 14.00, klientu skaits aptuveni 5 -10 skolēni; 3) māmiņu klubs, kas organizē tematiskās tikšanās aptuveni reizi mēnesī, klientu skaits aptuveni 10; 4) pensionāru tikšanās. Centrā ir 2 darbinieki, auklīte tiek iesaistīta darbā projektu ietvaros.
	Zaņas dienas centrs	Avotu iela 4-16, Zaņas pagasts, Saldus novads	Dienas centrā tiek nodrošināta iespēja apmeklēt rotaļu istabu, lietot internetu, saņemt dušas pakalpojumus, izmazgāt veļu. Vidēji centru apmeklē ap 40 bērni, savukārt veļas mazgāšanas pakalpojumus izmanto aptuveni 2 klienti mēnesī. Centrā strādā 1 darbinieks, kas ir arī pagasta sociālais darbinieks.
	Dienas centrs "Kadikītis"	„Pasta māja”, Lutriņu pagasts, Saldus novads	Dienas centrā bērni var pavadīt brīvo laiku, savukārt pieaugušie var izmantot veļas mazgāšanas un dušas pakalpojumus (maksas pakalpojums). Dažkārt tiek organizēti arī tematiskie vakari dažādām mērķa grupām. Centrā strādā 2 sociālās darbinieces.
	Saldus ģimenes atbalsta centrs	Skrundas iela 5, Saldus, Saldus novads	Atbalsta centrs nodrošina sociālos pakalpojumus bērniem un jauniešiem vecumā no 7 līdz 18.gadiem. Centra klienti ir trūcīgu ģimeņu bērni, bērni no nepilnām ģimenēm, nepilngadīgie likumpārkāpēji u.tml. Centrā tiek nodrošināti veļas un dušas mazgāšanas pakalpojumi, tiek organizētas radošās darba grupas, atbalsta grupas, tematiskie pasākumi, psihologa apmeklējumi, sporta aktivitātes u.c. Centrā strādā 1 sociālā darba speciālists, 4 darbinieki tiek iesaistīti dažādu projektu ietvaros.
	Druvas dienas centrs	Saldus novads, Saldus, Vienības iela	Dienas centrs ir pensionāru, invalīdu, bērnu un sociāli neaizsargāto iedzīvotāju atbalsta vieta. Minētajām mērķa grupām tiek organizēti

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
		15 - 17	dažādi radoši un tematiski pasākumi, bērniem ir izveidota rotaļu istaba. Centra telpās var izmantot dušas, veļas mazgāšanas, friziera pakalpojumus, kā arī vingrot. Katru mēnesi kapelā notiek svētbrīži.
Biedrības	Biedrības „Pirmā stīga” dienas centrs	"Ezerkrasti", Ezeres pagasts, Saldus novads	Centrā tiek nodrošināti sociālo prasmju apguves pakalpojumi dažādām mērķa grupām: 1) ģimenēm ar bērniem, tajā skaitā mātēm, kuras bērnus audzina vienas, 2009.gadā klientu skaits aptuveni 50; 2) personām ar funkcionāliem traucējumiem, 2009.gadā – 2 klienti; 3) pensijas vecuma personām, 2009.gadā – 30 klienti; 4) personām, kas atbrīvotas no ieslodzījuma, 2009.gadā – 2 klienti; 5) bezdarbniekiem- 2009.gadā 30 klienti; 6) vardarbībā cietušām personām – 2009.gadā – 10 klienti; 7) personām ar atkarības problēmām – 2009.gadā – 10 klienti, u.c. Kopējais klientu skaits pa gadiem centrā ir bijis šāds: 2007.gadā – 64 klienti, 2008.gadā – 109 klienti, 2009.gadā – 154 klienti. Centrā strādā sociālais darbinieks.
	Latvijas Sarkanais Krusts Saldus komiteja	Saldus novads, Saldus, Skrundas iela 12	Sniedz palīdzību Saldus un Brocēnu novada maznodrošinātajiem un trūcīgajiem iedzīvotājiem (lietas mantas, lietas - apģērbs, apavi, sadzīves lietas). Piedalās akcijās, kas saistītas ar pārtikas paku izdalīšanu trūcīgām ģimenēm, palīdzību daudz bērnu ģimeņu bērniem uzsākot skolas gaitas. Komiteja nodrošina apmācības pirmās palīdzības sniegšanā, un veic citas aktivitātes. LSK Saldus komitejā strādā 4 darbinieki un 45-50 aktīvi brīvprātīgie darbinieki.
	Saldus pilsētas pensionāru biedrība	Saldus novads, Saldus, Kuldīgas iela 13	Biedrība aktīvi iesaistās pensionāru tiesību un interešu aizstāvēšanā. Biedrībā ir pieejami dažādi pakalpojumi - iespēja izmazgāt veļu, frizētavas pakalpojumi, dušas pakalpojumi, asinsspiediena mērīšana. Tiek organizētas dažādas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes - ekskursijas, diskusijas, balles, vingrošana, nūjošana, kultūras pasākumi, pieredzes apmaiņas braucieni, tikšanās ar speciālistiem, darbojas deju kopa u.c. 25 pensionāri apseko un apzina pensionārus, lai noskaidrotu kādas ir viņu vajadzības. Biedrībā darbojas 4 medicīnas māsas, 3 brīvprātīgie un 120 biedri.
	Saldus invalīdu iniciatīvu centrs	Saldus novads Saldus rajons, Saldus, Celtnieku iela 2a,	Invalīdu apzināšana, viņu veselības veicināšana, savstarpēja informācijas apmaiņa un integrācija sabiedrībā, invalīdu izglītības, kultūras un atpūtas pasākumu organizēšana.

Kuldīgas novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Pašvaldības iestādes/strukturvienības	"Kuldīgas ģimenes atbalsta centrs"	Kuldīga, Dzirnauva iela 9	Centrā organizē izglītojošas lekcijas un seminārus (mammām par bērnu audzināšanu, par sievietes veselību, ģimenes veselību), atbalsta grupas, kā arī nodarbības bērniem. Centru apmeklē aptuveni 10 mamas no pilsētas un no novada, reizēm no citām pilsētām un aptuveni 16 bērni.
	Gudenieku rotaļu istaba	Kuldīgas novads, Gudenieku pagasts	Pakalpojumus izmanto pirmsskolas vecuma bērni dienas laikā, kamēr vecāki ir aizņemti. Rotaļu istabu vidēji dienā apmeklē 2 bērni. Rotaļu istabā nestrādā algoti darbinieki, bet tiek praktizēts, ka kāds no vecākiem pieskata bērnus.
	Kabiles bērnu pieskatīšanas rotaļu grupa	Kuldīgas novads, Kabiles pagasts	Bērnu pieskatīšanas rotaļu istabas pakalpojumi paredzēti pirmsskolas vecuma bērniem, kuru vecāki ir aizņemti dienas laikā.
Biedrības/nodibinājumi	Biedrība "Tu vari"	Kuldīga, Raiņa iela 6	Biedrība pārstāv cilvēku ar kustību traucējumiem (riteņkrēslos) intereses dažādās institūcijās. Saviem biedriem vai personām ar invaliditāti, palīdz attīstīt, veidot patstāvīgu dzīvi sniedzot praktiskus padomus, kā arī motivē, lai personas ar kustību traucējumiem iekļautos sabiedrībā. Biedrības telpās iekārtots "Informācijas – apmācības centrs" ar datoru

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
			klasi. Biedrība realizējusi vairākus datoru apmācību seminārus Kuldīgas novada Jaudīm. Biedrība strādā vides pieejamības jomā. Katru gadu tiek organizēti vairāki sporta pasākumi riteņbasketbola komandām no Latvijas.
	Dienas centrs cilvēkiem ar invaliditāti	Kuldīga, Dzirnavu iela 9	Dienas centrā tiek nodrošinātas apmācības invalīdiem, informācijas un morāla atbalsta sniegšana, kā arī dažādas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes. Dienas centra klienti ir cilvēki ar invaliditāti. Klientu skaits dienas centrā ir atkarīgs no biedrības īstenoto projektu apjoma un tēmām (aptuveni 50 – 100 pastāvīgie klienti).
	Biedrība "Sauls sala"	Kuldīga, Liepājas iela 8	Biedrība piedāvā dienas centra pakalpojumus personām ar atkarības problēmām, personām pēc brīvības atņemšanas un soda izciešanas. Dienas centrā klientiem tiek piedāvātas motivācijas programmas, kas ietver atbalsta grupas, radošās nodarbības, kristīgās ētikas nodarbības, kā arī sociālā darbinieka, psihologa konsultācijas, kā arī konsultācijas par HIV, AIDS, hepatītu. Centrā ir pieejama arī humānā palīdzība – apģērbs, ēdiens. Dienas centra klienti ir jaunieši, bezpajumtnieki, personas pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas, no psihoaktīvajām vielām atkarīgas personas. Dienas centrā vidēji mēnesī ir apmēram 50 klientu. Dienas centrā strādā viens sociālais darbinieks, kā arī brīvprātīgie darbinieki. Pusceļa māja piedāvā sociālo rehabilitāciju klientiem, kuriem tiek sniegta iespēja uzsākt pastāvīgu dzīvi pēc piedzīvotās krīzes vai atkarības. Pusceļa mājā klients apgūst sadzīvē nepieciešamas prasmes un pastāvīgas funkcionēšanas prasmes. Ar klientu tiek slēgts līgums, kas tiek pārskatīts ik pēc 3 mēnešiem. Pusceļa mājā iespējams izmitināt līdz 12 cilvēkiem, šobrīd sociālo pakalpojumu saņem 7 klienti. Sociālo pakalpojumu var izmantot jebkuras administratīvās teritorijas iedzīvotājs.
	Biedrība "Šūpulītis"	Kuldīga, Vienības 55	Biedrība organizē kultūras un sporta pasākumus, ekskursijas un labdarības akcijas, piedāvā humāno palīdzību. Biedrības klienti ir Kuldīgas novada daudzbērnu ģimenes un ģimenes ar bērniem, kā arī pensionāri. Biedrība palīdz aptuveni 117 ģimenēm.
	Biedrība "Mēs Pelčiem"	Kuldīgas novads, Pelču pagasts, Pelču pils	Biedrībā tiek piedāvāti šādi pakalpojumi: rotaļu istaba bērniem un veļas mazgāšanas pakalpojums. Biedrības klienti ir ģimenes ar bērniem, pensijas vecuma personas un bezdarbnieki. Klientu skaits 2008.gadā bija ap 290, savukārt 2009.gadā ap 320 klienti. Biedrībā strādā 1 sociālais darbinieks.
	Biedrība „Rumbiņa”	Kuldīga, Liepājas 14	Biedrība piedāvā lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas pensionāriem – dejojot deju kolektīvā, dziedāt vokālajā ansablī, darboties rakstnieku grupā, kulinārijas pulciņā, teātra nodarbībās, nūjošanā, kā arī tiek organizēti dažādi pieredzes apmaiņas un sadraudzības braucieni. Biedrībā ir iespēja mazgāt veļu, izmantot saunu, dušu. Biedrībā ir viens brīvprātīgais darbinieks.
	Biedrība „Mamma mammām fonds”	Dzirnavu iela-9, Kuldīga	Biedrībā ir bērnu un pusaudžu mantu maiņas punkts (grāmatas, apavi, drēbes, priekšmeti u.c.) māmiņām bez maksas tiek piedāvāta zīdīšanas konsultanta palīdzība. Biedrība organizē dažādas apmācības māmiņām. Biedrība darbojas kopš 2009.gada augusta un atbalsts tiek sniegts aptuveni 15 ģimenēm.

Aizputes novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Biedrības	Invalīdu biedrība "Cerība"	Aizputes novads, Aizpute, Pasta iela 2	Biedrībā tiek piedāvātas mediķu konsultācijas, atbalsts ar diabētu saistītos jautājumos, ziedoto palīgīdzekļu nomu, izglītojošas nodarbības (datorapmācība, profesijas apgūšana), invalīdu tiesību un interešu aizstāvēšana, mantu apmaiņa. Biedrība organizē arī dažādus pasākumus un sadarbojoties ar Latvijas Sarkanā Krusta daļa pārtikas pakas labdarības akcijas „Paēdušai Latvijai” ietvaros. Biedrības klienti ir personas ar invaliditāti, ģimenes, kurās audzina bērnus ar invaliditāti.
	Biedrība „Aizputes Samarietis”	Kuldīgas iela 8, Aizpute	Biedrība nodrošina trūcīgo ļaužu ēdināšanu, humāno palīdzības sadali trūcīgiem iedzīvotājiem, pasākumu organizēšanu bērniem ar īpašām vajadzībām, kopš 2006. gada ir izveidota “Bēbišu skoliņa”, Bērnu rotaļu – pieskatīšanas grupa un dažādas nodarbības mazuļiem, tai skaitā, kustību attīstības veicinošas nodarbības, runas attīstības nodarbības, mākslas nodarbības, valodas apmācība. Kopš 2009. gada septembra darbojas auklīšu dienests. Biedrībā ir pieejams psihologs, logopēds un koriģējošās vingrošanas speciālists. Biedrību apmeklē 145 – 150 klienti, tās ir ģimenes ar bērniem, jaunās māmiņas, bezdarbnieki, pensijas vecuma personas. Biedrībā strādā 5 darbinieki.

Pāvilostas novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Nodibinājums	Nodibinājums Pāvilstas novada atklātais sabiedriskais fonds "Sakas novada pensionāru nodibinājums"	Pāvilstas novads, Pāvilsta, Dzintaru iela 73	Nodibinājums sniedz finansiālu palīdzību Pāvilstas novada pensionāriem medicīnas jomā, sociālajā un kultūras jomā. Tiek organizēti atpūtas vakari, pulciņi, brīvā laika pavadīšana, u.c. Nodibinājumā darbojas 17 brīvprātīgie biedri.

Talsu novads

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Pašvaldības institūcija/struktvienība	Talsu novada sociālā dienesta Dienas centrs	Talsi, Lielā iela 27	Dienas centrā ir pieejamas terapeita konsultācijas, medicīnas māsas konsultācijas, asinsspiediena mērīšanas, cukura līmeņa noteikšanas, bezmaksas jurista un kopēšanas pakalpojumi, kā arī ir pieejami trenāžieri, internets, lasītava.
Biedrības	Latvijas Sarkanā Krusta Talsu rajona komiteja	Talsu novads Stende, Robežu iela 28	Sniegtie pakalpojumi: pirmās palīdzības apmācība, ir pieejama veselības procedūru istaba un rehabilitācijas centra pakalpojumi (izmanto ap 1176 cilvēki gadā), iespējams iegādāties lētāku apģērbu un sadzīves preces, nodrošina humānās palīdzības izsniegšanu trūcīgām personām, kā arī piedāvā palīgīdzekļu nomu personām ar funkcionāliem traucējumiem (vidēji 30 personas mēnesī). Talsu komitejā ir 45 darbinieki, no kuriem 1 ir sociālais darbinieks, 2 – sociālie rehabilitētāji, 9 – aprūpētāji, 5 medicīnas māsas, 1 dakters un 2 mediķi (pirmās palīdzības instruktori), līdzdarbojas arī 14 brīvprātīgie – lielākoties jaunieši.
	"Černobilieši"	Talsi, Raiņa iela 71	Biedrības galvenā darbība saistīta ar informācijas iegūšanu un izplatīšanu, kas saistīta ar invalīdu tiesību un interešu aizstāvību. Talsu rajonā ir 92 biedri, no tiem aktīvi darbojas 20 biedri – organizē tikšanās, apspriedes un konsultācijas par medicīniskiem, juridiskiem jautājumiem.

Ventspils pilsēta

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Biedrība	Latvijas Bērnu fonda Ventspils nodaļa	Ventspils, Sarkanmuižas dambis 22-53	Fonda darbības mērķi ir bērnu aizsardzība, viņu attīstības un izglītošanas veicināšana, veselības nostiprināšana, ģimeniskā audzināšana un īpaši talantīgo bērnu atbalsts. Fonda mērķa grupa ir ģimenes ar bērniem, bērni invalīdi un viņu vecāki. Kopējais klientu skaits pēdējos gados ir ap 150 personas gadā. Fonda Ventspils nodaļā strādā 5 darbinieki.
	Biedrība palīdzības centrs "Spēkavots"	Ventspils, Graudu iela 6a	Biedrība tika izveidota uz Bērnu paliatīvās aprūpes biedrības bāzes, tā sniedz atbalstu smagi slimiem bērniem ar dažādām smagām saslimšanām (arī ar garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem) un bērnu vecākiem. Pakalpojumi tiek sniegti 70 km rādiusā no Ventspils pilsētas. Centrā strādā 5 brīvprātīgie darbinieki, kuri kopā veido mobilu profesionāļu grupu – sociālais darbinieks, divi kapelāni, medicīnas māsa un dakteris (tiek piesaistīts atkarībā no situācijas).

Liepājas pilsēta

Juridiskais statuss	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Pašvaldības institūcijas/strukturienības	Pensionāru dienas centrs	Liepāja, Klaipēdas iela 96a	Pensionāru dienas centrā tiek organizētas dažādas aktivitātes lietderīgai brīvā laika pavadīšanai: nodarbības (čaklo roku pulciņš, veselības pulciņš, nūjošanas nodarbības, vingrošana), tikšanās ar dažādām personām (medikā, mākslinieki, politiķi u.c.), tematiskās tikšanās par kultūras, veselības, sadzīves un citiem jautājumiem, izglītojošās lekcijas, kultūras pasākumi, ekskursijas, pārgājieni. Pensionāru dienas centru patstāvīgi apmeklē ap 48 Liepājas pilsētas pensionāri. Pasākumu laikā apmeklētāju skaits ir 70 līdz 80 pensionāri. Centrā strādā 1 administratore.
	Pensionāru dienas centrs	Liepāja, Ģenerāļa Baloža iela 1	Pensionāru dienas centrā dažādas aktivitātes lietderīgai brīvā laika pavadīšanai: nodarbības, izglītojošās lekcijas, kultūras pasākumi u.c. Pensionāru dienas centru apmeklē ap 30 pensionāri. Pensionāru dienas centrā strādā 2 darbinieki (viens slodze).
Biedrības/nodibinājumi	Bērnu un jauniešu biedrība "Liepājas Jaunie Vanagi"	Liepāja, Peldu iela 11-4	Biedrībā tiek nodrošinātas brīvā laika pavadīšanas iespējas sociālā riska grupu bērniem un jauniešiem, un viņu ģimenēm, kā arī bērnu un jauniešu motivēšana. Biedrībā strādā darbojas ap 30 brīvprātīgie darbinieki.
	Biedrība „Dižvanagi”	Liepāja, Veidenbauma iela 3	Biedrība nodrošina atbalsta grupas vecākiem, kuriem ir bērni ar īpašām vajadzībām. Biedrībā tiek organizētas ģimeņu nodarbības, radošās darbnīcas (keramika), atbalsta grupas vecākiem. Sadarbībā ar speciālistiem no Rīgas organizē reitertapijas un kanisterapijas nodarbības. Biedrībā ir ap 50 pastāvīgie klienti no Liepājas pilsētas un bijušā Liepājas rajona teritorijas. Biedrībā darbojas 6 brīvprātīgie darbinieki.
	Biedrība "Vienība"	Liepāja, Lazaretis iela 7	Biedrība ir izveidojusi „Palīdzības māju” jeb dienas centru Karostā, kurā nodrošina brokastis un pusdienas klientiem pēc sabiedrībai derīga darba, piedāvā medicīnas istabas pakalpojumus, ir pieejamas sociālā darbinieka konsultācijas, kā arī reizi divās nedēļās klienti var izmantot dušas pakalpojumus un izmazgāt drēbes. Biedrības klienti ir bezpajumtnieki, cilvēki bez ienākumiem un personas, kas atbrīvojušās no ieslodzījuma vietas. Vidēji dienā biedrību apmeklē no 20 – 30 personas. Biedrībā darbojas 12 brīvprātīgie darbinieki.
	Jaunatne ar Misiju - Liepāja	Liepāja, Kuršu iela 21	Biedrība nodrošina pārtikas pakas 3-4 reizes gadā noteiktām ģimenēm. Biedrībā ir pieejama Bībeles skola un darbojas mākslas studija. Dažkārt vasarās tiek rīkotas nometnes. Biedrības aktivitātes pārsvarā organizē brīvprātīgie darbinieki.
	Latvijas iedzīvotāju apvienības	Nav savas telpas	Latvijas iedzīvotāju apvienības filiāle „Liepājnieki” ir pensionāru atbalsta biedrība, kas nodarbojas ar palīdzības sniegšanu citiem pensionāriem. Tā

	filiāle „Liepājnieki”		organizē pasākumus, lekcijas par pensionāru labklājību, vāc ziedojumus dažādu pasākumu organizēšanai. Biedrībā ir ap 50 biedri, kā arī brīvprātīgie darbinieki.
	Latvijas Sarkanā Krusta Liepājas komiteja	Liepāja, K. Uliha 35/37	Nodrošina ES piešķirto pārtikas paku izdalīšanu maznodrošinātajiem, pārtikas paku izdalīšanu labdarības akcijas „Paēdušai Latvijai” ietvaros. Ir pieejama veselības istaba, bezmaksas ārsta konsultācijas, kā arī tiek sniegta pirmās palīdzības apmācība. Klienti ir trūcīgas un maznodrošinātas personas, krīzes situācijā nonākušas personas no Liepājas un citiem rajoniem. Vidēji mēnesī pēc palīdzības griežas ap 60 cilvēki. Biedrībā strādā 2 algoti darbinieki un aptuveni 70 brīvprātīgie.
	Krusta draudzes Diakonijas centrs	Liepāja, F.Brīvēznieka 54	Krusta draudzes Diakonijas centrā ir pieejami šādi pakalpojumi: 1) mantu kamera, kur iespējams apmainīt mantas un drēbes; 2) anonīmo alkoholiķu atbalsta grupa; 3) atbalsta grupas personām ar invaliditāti – lekcijas, nodarbības; 4) klubs „Atvasara” senioriem; 5) divas reizes mēnesī bez maksas ārsta un medicīnas māsu konsultācijas; 6) jauniešu pulciņš „Kristus meklētāji”; 7) trešdienu vakaros grupu pārrunas par Bībeli teikto; 8) svētdienas skola. Centra klienti ir trūcīgas personas, daudz bērnu ģimenes un visi, kam nepieciešama palīdzība. Vidēji nedēļā centru apmeklē vairāk nekā 200 klientu. Centrā strādā 6 darbinieki: mācītājs, sociālais darbinieks un četras svētdienas skolas skolotājas.
	Fonds "Agape"	Liepāja, O. Kalpaka 42	Fonds nodrošina šādus pakalpojumus: 1) ēdināšanu vidēji 50 cilvēkiem dienā; 2) patversmes pakalpojumus 15 pieaugušajiem un 5 bērniem; 3) mantu apmaiņu un humāno palīdzību; 4) mūzikas un radošās nodarbības bērniem, pensionāriem un personām ar invaliditāti; 5) iespēju apmeklēt sporta zāli; 6) bērnu rotaļu istabu; 7) izmantot dušas pakalpojumus. Dienā fondu apmeklē vidēji 50 klienti, savukārt, kad tiek organizēti pasākumi, fondu apmeklē gandrīz 500 cilvēki. Fondā strādā 20 darbinieki, pasākumu organizēšanai tiek piesaistīti brīvprātīgie darbinieki.
Biedrības/nodibinājumi	No sirds uz sirdi – Bērnu jauniešu centrs „Atspulgs”	Liepāja, E.Veidenbauma iela 17	Centrā nodrošina dienas centra pakalpojumus bērniem un jauniešiem no sociālā riska grupām. Centrā ir pieejamas atbalsta grupas ģimenēm ar bērniem, bērnu pieskatīšana, radošās nodarbības, kā arī ir iespējams nomazgāties un nepieciešamības gadījumā saņemt tīras drēbes. Dienas centru apmeklē ap 15 bērni. Dienas centrā strādā 10 darbinieki.
	Latvijas Nedzirdīgo savienības Liepājas reģionālā biedrība	Liepāja, Kr.Valdemāra ielā 43	Biedrība organizē nodarbības nedzirdīgiem jauniešiem, sniedz konsultācijas sociālo problēmu risināšanā, nodrošina informāciju, organizē brīvā laika pavadīšanas aktivitātes. Biedrībā strādā divi darbinieki – tās vadītāja un tuļks, kā arī brīvprātīgi darbojas ap 10 biedrības biedru.
	Liepājas novada fonds	Liepāja, Uliha ielā 18 - 5,	Liepājas novada fonds nodrošina atbalstu iedzīvotājiem, nodrošinot mantu, informācijas apmaiņu, kā arī savstarpējās palīdzības sniegšanu. Viens no uzdevumiem ir tuvināt informācijas pieejamību un pakalpojumus iedzīvotāju dzīvesvietai, tāpēc Liepājas novada fonda 3 atbalsta punkti atrodas mikrorajonos. Tiek organizēti arī izglītojoši pasākumi un sabiedriskās apspriešanas, lai veicinātu iedzīvotāju līdzdalību pašvaldības dzīvē.
	Biedrība „Velte”	Liepāja, Māla iela 10	Biedrība nodrošina bezmaksas masāžu saņemšanu klientiem ar Liepājas pilsētas domes Sociālā dienesta norīkojumu. Organizē arī kursus, lekcijas un konsultācijas par veselīgu dzīvesveidu un uzturu, ir pieejams veselības kabinets. Biedrības pasākumus var apmeklēt jebkurš interesents un vidēji to apmeklē 10 – 15 personas dienā. Biedrībā strādā 4 darbinieki.
	Latvijas Portidža mācībsistēmas asociācija	Liepāja, Atslēdznieku iela 29	Asociācijā ir pieejams speciālists, kurš apmeklē ģimēni mājās, sastāda individuālu mācību programmu, un nodemonstrē vecākiem, kā to apgūt. Šādi tiek veicināta bērna attīstība, pakāpeniski apgūstot iemaņu pēc iemaņas. Sociālais pakalpojums tiek sniegts Liepājā un bijušā Liepājas rajona teritorijā.

			Pēdējo 2 gadu laikā Liepājā katru gadu apmācības sniegtas 15 klientiem.
	Biedrība „Mārtiņmāja”	Liepāja, Lāčplēša iela 49	Biedrība nodrošina brīvprātīgo sociālo darbu, sniedz palīdzību māmiņām un bērniem, kas nonākušas krīzes situācijā. Biedrībā māmiņas ar bērniem saņem sociālo atbalstu, apgūst sadzīves prasmes un iemaņas bērnu kopšanai, lai varētu pastāvīgi rūpēties par bērnu. Visbiežāk te nonāk vientuļās māmiņas. Biedrība sadarbojas ar citiem speciālistiem un profesionāļiem, lai risinātu klienta problēmas.
	Liepājas Epilepsijas biedrība	Liepāja, Ganību iela 197/205	Liepājas Epilepsijas biedrība sniedz atbalstu Liepājas pilsētā un bijušā Liepājas rajona teritorijā dzīvojošajiem epilepsijas slimniekiem un viņu piederīgajiem. Biedrība nodarbojas ar sabiedrības informēšanu un sanāksmju organizēšanu par epilepsiju, tās ārstēšanas metodēm, jaunākajiem medikamentiem, kā arī tiek sniegts morāls atbalsts piederīgajiem. Biedrībā uz šo brīdi regulāri aktivitātēs iesaistās 7 klienti.

Rojas novads

	Sociālā pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Īsa informācija par atbalsta centru
Biedrība	Rojas novada pensionāru apvienība	Rojas novads, Zvejnieku iela 1	Organizācijas mērķauditorija ir veci cilvēki un personas ar invaliditāti. Apvienība minētajām mērķa grupām organizē dažādas aktivitātes – ekskursijas, tikšanās, kultūras pasākumu apmeklējumu. Apvienībā darbojas 12 brīvprātīgie.
	Mēsruga invalīdu atbalsta centrs	Rojas novads Mēsruga pagasts, Kadiķu iela 1,	Atbalsta centrs apvieno personas ar invaliditāti, veicina iesaistīšanos dažādās aktivitātēs, attīsta pašpalīdzības spējas, uztur veselīgu dzīvesveidu. Atbalsta centrā ir pieejams veļas mazgāšanas pakalpojums, tiek organizētas ekskursijas, ir pieejams internets un dators, tiek organizētas apmācības par veselības jautājumiem, rokdarbu izstādes, floristikas izstādes, sporta dienas, kā arī dažādu svētku svinēšana. Invalīdu atbalsta centrā ir 3 brīvprātīgie un 52 biedri, no kuriem aktīvi ir 27 biedri.
	Mēsruga bērnu krīžu centrs "Dzīvei radītie" – dienas centrs	Rojas novads Mēsrags, Lielā iela 53	Saskaņā ar krīzes centra reorganizāciju, darbība ir īslaicīgi apturēta. Līdzšinējie sniegtie pakalpojumi saistīti ar psihosociālās palīdzības sniegšanu ģimenēm ar bērniem, psihologu konsultācijas un brīvā laika pavadīšana bērniem līdz 18 gadiem. Vidēji centru apmeklēja 15 bērni un konsultācijas izmantoja mēnesī vidēji 7 ģimenes. Centrā darbojās 5 darbinieki, no kuriem 1 ir sociālais pedagogs un viens psihologs un 3 brīvprātīgie.

Citi atbalsta centri Kurzemes reģionā

Pakalpojuma sniedzējs	Adrese	Juridiskais statuss	Īsa informācija par pakalpojumu sniedzēju
Puzes evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas centrs "Samarietis"	Ventspils novads, Puzes pagasts, "Valde"	religjiska organizācija	Dušas un veļas mazgāšanas pakalpojums, humānā palīdzība. Apkalpoto klientu skaits pa gadiem palielinājies. 2007.gadā tie bija 29 klienti, 2008.gadā – 58, savukārt 2009.gadā – 61. Pakalpojumu sniegšanu nodrošina 3 diakoni.
SIA „Betānija”	Ventspils, Platā iela 11	SIA	Nodrošina zupas virtuves pakalpojumus 120 klientiem mēnesī. Klienti ir bezpajumtnieki, daudz bērnu ģimenes, pensionāri, bezdarbnieki u.c., kam vajadzīga šāda veida palīdzība. SIA „Betānija” nodrošina arī ES piešķirto pārtikas paku izdalīšanu. Tiek nodarbināti 5 darbinieki
SIA „Ventspils kristiešu centrs”	Ventspils, Embūtes iela 10	SIA	Nodrošina zupas virtuves pakalpojumus 150 – 170 personām mēnesī.
Sabiedrības veselības un sociālā atbalsta biedrība "Absinte"	Rucavas novads, Dunikas pagasts, „Līvas”	biedrība	Nodrošina mantu apmaiņu.
Biedrība integrācijas centrs "Atvērtās durvis"	Ventspils, Loču iela 8,	biedrība	Nodrošina zupas virtuves pakalpojumus. Vidēji dienā pakalpojumu izmanto 50 vai 55 klienti – bezpajumtnieki un trūcīgas personas. Biedrībā strādā 4 brīvprātīgie darbinieki.
Ventspils novada sociālā dienesta higiēnas centri	Ugāles pagasta „Ūdri” un Vārves pagasta „Vārves” un „Zūras”	pašvaldības iestāde	Visās trīs pakalpojumu sniegšanas vietās nodrošina veļas mazgāšanas, dušas pakalpojumus, savukārt Ugāles pagastā ir pieejama arī mantu apmaiņa. Klienti ir trūcīgas personas.
Rendas sociālo pakalpojumu punkts	Kuldīgas novads, Rendas pagasts, Atvari 11	pašvaldības iestāde	Nodrošina higiēnas pakalpojumus trūcīgām personām: veļas mazgāšanu, gludināšanu, duša. Vidēji dienā apmeklē 15 – 20 cilvēki. Sociālo pakalpojumu punktā strādā viens darbinieks.
Sv.Katrīnas evaņģēliski luteriskās draudzes Diakonijas centrs	Kuldīgas novads, Kuldīga, Jelgavas iela 26	religjiska organizācija	Kuldīgas Sv. Katrīnas draudzes diakonijas centru piedāvā kuldīdzniekiem labdarības pusdienas trīs reizes nedēļā, kuras finansiāli atbalsta brīvprātīgie ziedotāji no zemnieku saimniecībām, kā arī Saldus gaļas kombināts. Diakonijas telpās darbojas kristīgā skautu organizācija bērniem un jauniešiem, kā arī sieviešu atbalsta grupa.
Pāvilostas evaņģēliskā baptistu draudze	Pāvilostas novads, Pāvilosta, Klusā ielā 8	religjiska organizācija	Nodrošina humānās palīdzības, kas sūtīta no ārzemju kristīgajām organizācijām, mērķtiecīgu tālāk nodošanu atbilstoši cilvēku vajadzībām.
Latvijas Sarkanā Krusta Liepājas komiteja Grobiņā	Grobiņas novads, Grobiņa, Lielā iela 78	biedrība	Nodrošina humāno palīdzību (medikamenti, tehniskie palīgīdzekļi, apģērbs, sadzīves priekšmeti u.c.), personām, kam tā ir nepieciešama. Nodrošina ES finansēto pārtikas paku izdalīšanu un pārtikas paku izdalīšanu labdarības akcijas „Paēdušai Latvijai” ietvaros. Ir pieejami arī veļas mazgāšanas un veselības istabas pakalpojumi.
Grobiņas Humānās palīdzības centrs	Grobiņas novads, Grobiņa, Lielā iela 58	biedrība	Grobiņas Humānās palīdzības centrā ir iespēja izmērīt asinsspiedienu, veikt dažādu mantu – apģērbs, apavi, grāmatas, mēbeles u.c., apmaiņu.
R.O. "Bhakti joga Liepājas draudze"	Liepāja, Mucenieku iela 3a	religjiska organizācija	Projekts „Labdarības virtuve” ietvaros tiek nodrošināti zupas virtuves pakalpojumi aptuveni 350 personām gadā.
Pestīšanas armijas Liepājas korpuss	Rīgas iela 26, Liepāja	religjiska organizācija	Pestīšanas armija nodrošina labdarības zupas virtuves pakalpojumus, vienu reizi mēnesī ir iespēja saņemt apģērbus, kā arī ir iespēja nomazgāties un nodot drēbes mazgāšanai. Pakalpojumi tiek nodrošināti trūcīgām personām. Dušas

			<p>pakalpojumus vidēji mēnesī izmanto 10 personas, savukārt drēbes saņem aptuveni 60 personas.</p> <p>Pestīšanas armijā strādā 1 algots darbinieks un vairāki brīvprātīgie palīgi.</p>
<p>"Latviešu humānās palīdzības centrs"</p>	<p>Roņu ielā 1, Liepāja</p>	<p>biedrība</p>	<p>Latviešu humānās palīdzības centrā tiek nodrošināta mantu apmaiņa, personām, kam tas ir nepieciešams. Nedēļā pēc palīdzības griežas vidēji 30 - 40 personas.</p> <p>Latviešu humānās palīdzības centrā strādā viens darbinieks un brīvprātīgie.</p>